

Årsrapport 2020

SPK

STATENS PENSJONSKASSE



Innhold



1	Leders beretning	1	Leders beretning	4
2	Om virksomheten	2.1	Samfunnsoppdraget	7
		2.2	Statens pensjonskasse i samfunnet	8
		2.3	Slik jobber vi for medlemmene	9
		2.4	Slik jobber vi for virksomhetene	10
		2.5	Slik jobber vi med reformer	11
		2.6	Nøkkeltall	12
		2.7	Dette leverer vi	13
		2.8	Ledelsen og organisasjonen	14
3	Årets aktiviteter og resultater	3.1	Samlet vurdering av aktiviteter, resultater og ressursbruk	16
		3.2	Mål og styringsparametre – i henhold til tildelingsbrevet	18
		3.3	Redegjørelse for pensjon	20
		3.4	Redegjørelse for personskade	29
		3.5	Redegjørelse for lån	31
		3.6	Redegjørelse for innsatsfaktorer	34
4	Styring og kontroll	4	Styring og kontroll	39
5	Fremtidsutsikter	5	Vurdering av fremtidsutsikter	42
6	Regnskap	6.1	Årsregnskap for Statens pensjonskasse	45
		6.2	Årsregnskap for Jernbanens pensjonskassefond	71
			Statistikk over pensjonsytelser	74
			Vedlegg: Vårt bidrag til Regjeringens inkluderingsdugnad	76
			Vedlegg: Revisjonsmeldinger	77

1

Leders beretning



«Jeg startet som administrerende direktør i tomme lokaler 1. mai 2020. Det var spesielt å bli kjent med organisasjonen jeg skulle lede gjennom skjermen. Samtidig er jeg imponert og stolt av hva vi har fått til i år og at medlemmene ikke har merket noen forskjell. Overhodet.»

Tomas Berg
administrerende direktør



Leders beretning

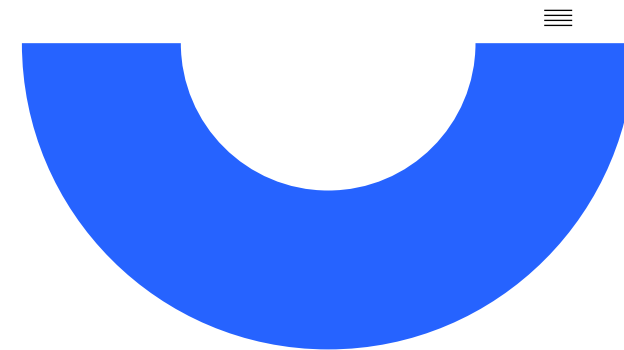


2020 har vært et godt år for Statens pensjonskasse – på tross av pandemi og en helt ny arbeidssituasjon. Vi hadde stabil og effektiv drift med høy kvalitet, og vi leverte godt på målene og resultatkravene fra departementet. Samtidig gikk reformarbeidet og utviklingsoppgavene som planlagt.

Torsdag 12. mars markerte et veiskille i 2020. Landet stengte ned og vi fikk en helt ny arbeidshverdag over natten. Med moderne IT-plattformer som vi har bygget opp over flere år, var vi i stand til å endre arbeidsmetoder og ta i bruk nye samhandlingsverktøy svært raskt. Så godt som hele virksomheten flyttet ut av lokalene den ene dagen og fortsatte arbeidet hjemmefra neste dag.

De ansatte har gjennom hele året vist stor omstillingsevne. Jeg begynte som administrerende direktør våren 2020, og tok over i en tid med de ansatte på hjemmekontor. Medarbeidernes engasjement har bidratt til at jeg har blitt godt kjent med virksomheten, til tross for at vi ikke har kunnet møtes fysisk. Medarbeiderundersøkelser gjennom året bekrefter at vi også har klart å tilrettelegge for gode arbeidsvilkår i en unormal situasjon.

Oppdraget er levert, upåvirket av koronasituasjonen
Utviklingsoppgavene har vært mange. Vi har gjort omfattende forberedelser for å kunne pensjonere på nye samordningsregler fra 1. januar 2021. Vi har jobbet med ny offentlig tjenestepensjon, modernisert premiesystem og ny premiemodell og implementert nytt folkeregister i alle arbeidsprosessene våre. Samtidig har vi gjennomført forbedringer på personvern, klart språk og flere tiltak for å forbedre spk.no og tjenestene



våre på nett. Med alle utviklingsoppgavene som bakteppe, er det godt å kunne melde at vi har utført vårt viktigste samfunnsoppdrag – utbetaling av rett pensjon til rett tid - med god kvalitet. 25 000 nye pensjoner ble satt i gang i 2020, for første gang uten noen brudd på utbetalingsgarantien. 98 prosent av pensjonene var korrekte innenfor en feilmargin på 100 kroner.

Pensjonsreformen: utviklingsprosjektene våre er i rute

For å sikre at vi håndterer alle regelverksendringene som følger av pensjonsreformen, har vi etablert pensjonsprogrammet Pro 25 som koordinerer en rekke ulike utviklingsprosjekter. Utover nødvendig regelverksinnføring og systemløsninger, omfatter arbeidet tjenester mot medlemmer og medlemsvirksomheter. Programmet er delt inn i tre hovedfaser som løper fra 2018 til 2025.

Pro 25 leverte som planlagt i 2020. Vi nådde den første kritiske milepælen, som var å gjøre oss i stand til å pensjonere 1954-årskullet fra 1.1.2021. Årskullet født i 1954 er det første som pensjoneres etter de nye reglene for samordning med ytelse fra folketrygden. Vi har også fullført utviklingen av nytt system for premieberegning og bidratt i departementets arbeid med modernisert premiemodell. Det siste har som mål å ansvarliggjøre 1 300 medlemsvirksomheter for reelle pensjonskostnader, som en sentral del i reformen av offentlig tjenestepensjon. I 2020 har vi også forberedt oppstarten av utviklingsprosjektene i fase 2 av Pro 25; betjening av medlemmer.

Flere vil planlegge sin fremtidige pensjon

Pensjon tar større plass i mediebildet enn før. Samtidig fører nye tjenestetilbud i markedet - som pensjonskonto for privat

innskuddspensjon - til at stadig flere ønsker å få oversikt over sin samlede pensjon. Vår oppgave er å gi medlemmene oversikt over sine rettigheter i SPK og informasjon om konsekvenser av ulike pensjonsvalg. Vår førsteprioritet er å sørge for at vi har effektive systemer for beregning og utbetaling av riktig pensjon til rett tid. Vi må samtidig ha gode systemer for å kunne fakturere hver virksomhet for pensjonskostnader for alle ansatte i virksomheten. Deretter er prioriteringen å lage gode digitale tjenester for brukerne, hvor målet er høy grad av selvbetjening.

I 2020 har vi levert komplett pensjonskalkulator for medlemmer i årskullene mellom 1954 og 1962. Denne aldersgruppen har kortest tid før de skal gå av med pensjon. Nytt av året er full utveksling av prognosedata med NAV, slik at samlet pensjon fra folketrygden og SPK vises i både vår og NAVs pensjonskalkulator. Vi har ikke kommet like langt i tjenestene for de yngre årskullene, men vi har i år forbedret prognoseverktøyet for medlemmer som er født i 1963 eller senere. Vesentlig informasjon hentes nå automatisk inn i verktøyet fra både NAVs og våre systemer.

For noen grupper av medlemmer kan vi ikke tilby fullverdige digitale løsninger ennå. Dermed må vi utarbeide pensjonsprognoser manuelt for disse gruppene. Vi utvider stadig tjenestene våre og digitale verktøy med flere brukergrupper i tiden fremover.

Vi skal gjøre det enkelt for brukerne

I strategien vår for 2019-2023 heter det at vi skal «gjøre det enkelt for brukerne våre». Det er et offensivt løfte i en tid hvor regelverket er blitt mer differensiert og dermed mer

utfordrende å forklare for brukerne våre. I slutten av 2019 innførte vi en ny arbeidsmetodikk i SPK; å jobbe «utenfra og inn», som betyr at vi involverer brukerne aktivt i utvikling av både informasjon og digitale tjenester.

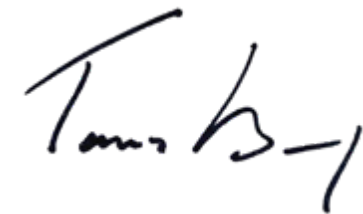
Vi har i løpet av 2020 omgjort brukerinnsikten vår til viktige prinsipper for hvordan vi mest effektivt skal dekke medlemmenes behov for informasjon og tjenester i fremtiden. Med brukernes livssituasjon som utgangspunkt, har vi laget brukerreiser og innført ny språkprofil for å sikre at vi bruker et språk brukerne forstår. I tillegg har vi fått ny visuell profil som sikrer at nettstedet vårt, spk.no, er universelt utformet og tilgjengelig for alle. Ved utgangen av året er vi halvveis i dette forbedringsarbeidet. Vi mener at bedre og enklere innhold på nett har hatt flere positive effekter. Blant annet har vi hatt 15 prosent færre henvendelser til kundesenteret og vi tror at noe av dette skyldes at det er lettere for brukerne å finne riktig informasjon på egen hånd. I løpet av første halvår 2021 fortsetter vi med vesentlige forbedringer på spk.no, et resultat av at vi spiller aktivt på lag med brukerne våre.

Balansen mellom daglig drift, regelverksendringer og digitalisering

Daglig drift vil alltid være vår førsteprioritet. Vi skal levere de ytelsene medlemmene våre har krav på, til rett tid. En forutsetning er at vi får nytt pensjonsregelverk for alle årskull på plass i våre systemer. Fra 2021 skal vi håndtere enda flere oppgaver samtidig, når alle tre fasene av pensjonsprogrammet Pro 25 for første gang kjøres parallelt. Vi kan ikke å løse alt på en gang og må prioritere oppgavene i riktig rekkefølge. Samtidig må vi fortsette å forbedre og effektivisere arbeidsprosesser der vi kan.

Vi skal fortsette med å gjøre det enkelt for brukerne våre. Det er helt avgjørende for å møte deres forventninger til oss, men også for å møte regjeringens mål om effektiv bruk av samfunnets ressurser. Målet er økt digitalisering og samarbeid på tvers mellom etater og sektorer som skal være til det beste for brukerne. Vi må finne og ta vår plass i helheten av tjenesteutviklingen som skjer på pensjonsfeltet. Vi må se utover oss selv og mot andre aktører - både offentlige og private.

SPK er en moderne, digital virksomhet med høy faglig kompetanse og erfaring med å gjennomføre store utviklingsprosjekter, samtidig som vi har stabil og effektiv daglig drift. Vi har dermed et solid utgangspunkt for å kunne løse utfordringene som ligger foran oss. Koronaåret 2020 har lært oss at vi kan jobbe effektivt på nye måter, og omstille oss raskt. Det er gode erfaringer vi tar med oss inn i et krevende, men spennende nytt år.



Tomas Berg
administrerende direktør

2

Om virksomheten



«Kundesenteret flyttet til hjemmekontor på én dags varsel. Teknisk utstyr ble sendt hjem til alle medarbeiderne og vi klarte å opprettholde fullt servicenivå på telefon, chat og e-post fra første dag. Vi har betjent over 150 000 henvendelser hjemmefra og jeg er veldig stolt av det vi har fått til sammen.»

Joakim Tryland
avdelingsleder på kundesenteret



Samfunnsoppdraget

Statens pensjonskasse (SPK) forvalter pensjonsrettighetene til over én million medlemmer. Vi skal også være en trygg, forutsigbar og kostnadseffektiv samarbeidspartner for virksomhetene som har oss som tjenestepensjonsleverandør. Vår viktigste ambisjon er å gjøre pensjon enkelt.

Mange opplever at pensjon er vanskelig. Likevel velger vi å si høyt at vi skal gjøre pensjon enkelt. Det betyr ikke at vi skal gjøre regelverket enkelt. Vi er midt i en reformperiode hvor ulike regelverk gjelder parallelt. Ambisjonen vår er at alle skal forstå hvilke rettigheter de har og få riktig informasjon fra oss slik at de kan ta gode valg for seg selv og fremtiden.

Hvert eneste medlem og hver eneste virksomhet skal finne den informasjonen og de verktøyene de trenger – når de har behov for det. Det er dette vi mener er å gjøre pensjon enkelt.

Trygghet er vår viktigste leveranse

Statens pensjonskasse er en forvaltningsbedrift som er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet (ASD). Vår hovedoppgave er å administrere tjenestepensjoner etter Lov om Statens pensjonskasse slik at medlemmene våre får riktig ytelse til rett tid, samtidig som vi fastsetter og krever inn rett premie fra de over 1300 virksomhetene som er tilknyttet oss.

Ordningene vi forvalter er en viktig del av sparingen til alderspensjon for offentlig ansatte. Medlemskapet hos oss handler ikke bare om alderspensjon, men omfatter også forsikringer ved sykdom, uførhet og ordninger for etterlatte. Det betyr at Statens pensjonskasse representerer trygghet direkte eller indirekte for nærmere halvparten av Norges befolkning. For virksomhetene er pensjonsordningen i SPK et viktig virkemiddel i arbeidet med å rekruttere kompetente medarbeidere.

Stort spekter av virksomheter

Blant våre største kunder finner vi Forsvaret, politiet og skolesektoren. Vi administrerer også særskilte pensjonsordninger for virksomheter som Den Norske Opera & Ballett, stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer, Sametinget og ledsagere i utenriktjenesten.

Vi er ansvarlig for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet med et fond på omkring 10,8 milliarder kroner. I tillegg til tjenestepensjon, administrerer vi den statlige yrkesskade- og gruppelivsordningen og statens boliglansordning.

Krav vi skal oppfylle:

Samfunnsoppdraget vårt er nedfelt i Lov om Statens pensjonskasse. Rammene for virksomheten vår får vi fra departementet i form av et årlig tildelingsbrev og instruks om virksomhets- og økonomistyring for SPK. Tildelingsbrevet konkretiserer vårt oppdrag og målene for året.

I 2020 var målene at vi skulle:

- Utbetale rett ytelse til rett tid
- Fastsette og kreve inn premie fra virksomhetene til rett tid
- Sørge for at tjenester og informasjon er tilpasset medlemmenes og medlemsvirksomhetenes behov
- Ha en effektiv drift
- Bidra til departementets politikktutforming
- Sørge for god gjennomføring av reformer

Det ble det lagt til et nytt mål for 2020 som tydeliggjør at vi skal bidra til politikktutforming i departementet.

God gjennomføring av reformer er særlig knyttet til det nye samordningsregelverket (vedtatt i 2018) og innføring av ny

offentlig tjenestepensjon (vedtatt i 2019). Pro 25, programmet i SPK som arbeider med reformene, er nevnt spesielt i tildelingsbrevet sammen med modernisert premiesystem og ny pris- og kostnadsmodell for virksomhetene.

Vi har, som alle offentlige virksomheter som kjøper inn varer og tjenester, et særlig ansvar for å motarbeide arbeidslivskriminalitet hos våre underleverandører. Vi er også med på Regjeringens inkluderingsdugnad. Vi er forpliktet til å rekruttere medarbeidere med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. [Se eget vedlegg for redegjørelser.](#)

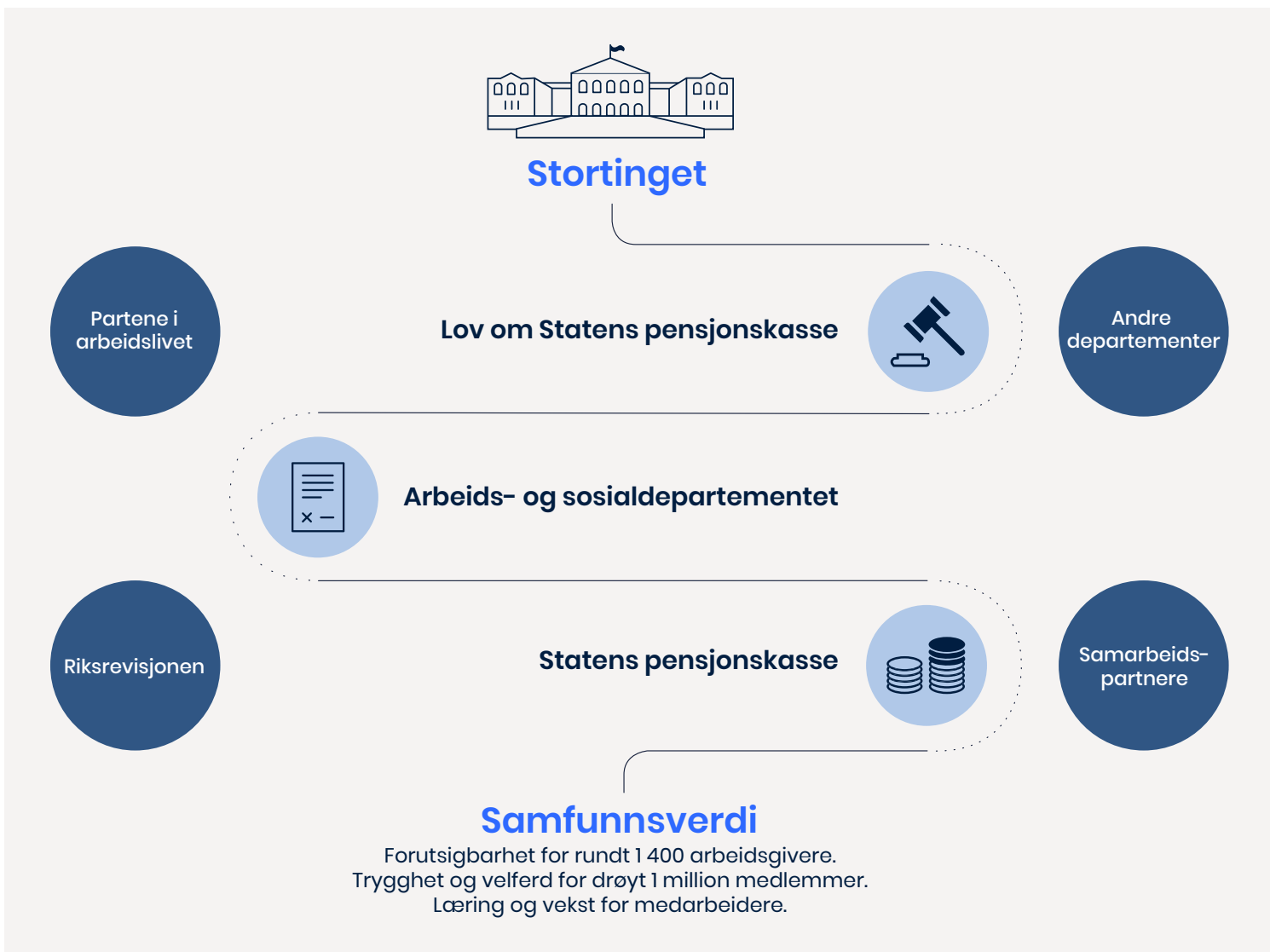
Generelt skal SPK arbeide for å ha godt omdømme og høy tillit i samfunnet og samarbeide med andre virksomheter og aktører for å bidra til å nå målene. Vi skal bruke digitalisering som virkemiddel i driften og vi skal bidra til å skape gode digitale fellesløsninger som effektiviserer driften og styrker samhandlingen i statsforvaltningen.

Staten og vårt fagdepartement

SPK skal være en faglig rådgiver i pensjonsspørsmål. Det betyr at vi skal bruke spisskompetansen vår til å gi råd når myndighetene skal utforme reformer og utviklingsarbeid. Vi har et selvstendig ansvar for å vurdere behov for regelverksendringer og gi melding om dette til departementet. Det årlige tildelingsbrevet kan omfatte spesifiserte problemstillinger der departementet ønsker vår bistand som faglig rådgiver.

Utbetaling og endring av pensjoner krever at vi samarbeider godt med statlige virksomheter som NAV og Skatteetaten, i tillegg til andre leverandører av offentlig tjenestepensjon.

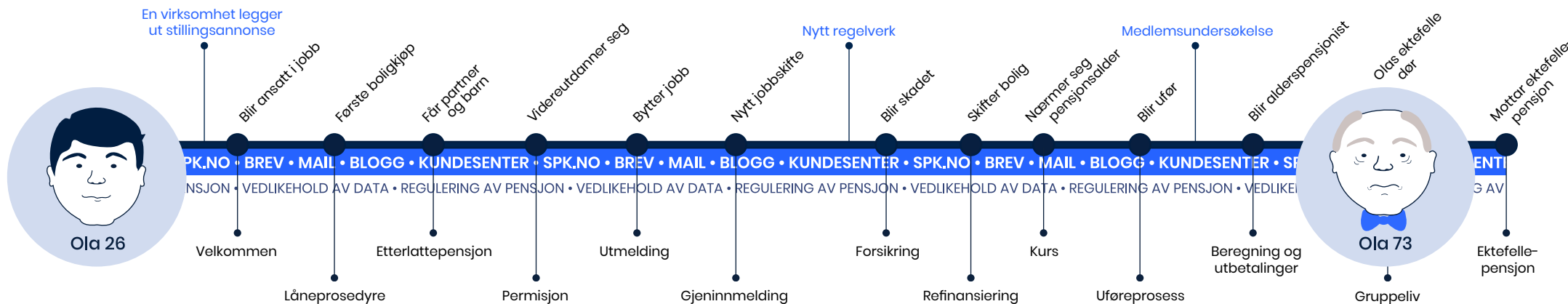
Statens pensjonskasse i samfunnet



SPK forvalter pensjonsrettigheter og administrerer forsikringsordninger for over én million medlemmer og deres familier. Det innebærer at vi direkte eller indirekte bidrar til økonomisk trygghet for nær halvparten av Norges befolkning.

SPK er underlagt Arbeids- og sosialdepartementet, og Stortinget har gitt oss et samfunnsoppdrag som bygger på Lov om Statens pensjonskasse.

SPK gir råd til Arbeids- og sosialdepartementet i pensjonsspørsmål og vi samarbeider tett med andre etater som NAV og Skatteetaten.



Slik jobber vi for medlemmene

En virksomhet legger ut stillingsannonse:

Ola er ferdig utdannet og søker jobb i offentlig sektor. Det første møtet med Statens pensjonskasse kommer i stillingsannonse som nevner medlemskapet.

Blir ansatt i jobb:

Ola får jobben, arbeidsgiveren melder fra til oss, Ola blir medlem og pensjonsopptjeningen begynner. Vi ønsker Ola velkommen med en e-post der vi forteller at han finner mer informasjon om hva medlemskapet omfatter på spk.no. Der kan Ola også logge seg inn på Min side og få sikker informasjon om sine saker og sitt medlemsforhold.

Første boligkjøp:

Ola søker om boliglån på nettsiden vår. Framover kan han administrere lånet via Min side, og han blir oppdatert om renteutviklingen både via brev, e-post, nettsider og i sosiale medier.

Får partner og barn:

Ola stifter familie. Nå er det godt å vite at ektefelle og barn er sikret gjennom våre støtteordninger for etterlatte hvis han skulle gå bort.

Videreutdanner seg:

Ola tar studiepermisjon på halv tid i ett år. Medlemskapet i SPK fortsetter og det samme gjør pensjonsopptjeningen.

Bytter jobb:

Etter permisjonen får Ola jobb i en annen offentlig virksomhet som har sin pensjonsordning i KLP. På grunn av overføringsavtalen mellom offentlige tjenestepensjonsordninger, får Ola med seg pensjonsopptjeningen fra SPK.

Hvis Ola hadde byttet jobb til privat sektor, ville opptjeningen i SPK stoppet opp. Likevel hadde han beholdt en pensjonsrettighet for den tiden han hadde vært medlem hos oss. Vi vedlikeholder

medlemsdata og sender ut informasjon til tidligere medlemmer.

Nytt jobbskifte:

Ola kommer tilbake til en jobb som gir medlemskap i SPK. Han beholder pensjonsopptjeningen fra KLP og den han har i SPK fra tidligere.

Nytt regelverk:

Det kommer regelendringer for pensjon som omfatter Olas årskull. Derfor sender vi e-post til Ola og han kan også lese om endringene og hva de betyr for ham på spk.no.

Blir skadet:

Ola er uheldig og skader seg på jobb. Virksomheten hans har yrkesskadeforsikring hos oss og arbeidsgiver melder fra til oss om at Ola har fått en yrkesskade. Etter en grundig gjennomgang for å avdekke omfang og konsekvenser, blir det heldigvis klart at skaden ikke er varig slik at Ola kan fortsette i

jobben. Han får erstattet utgiftene han har hatt til behandling av skaden.

Skifter bolig:

Ola øker boliglånet og kjøper seg hus med familien.

Nærmer seg pensjonsalder:

Ola begynner å forberede pensjonisttilværelsen ettersom pensjonsalderen nærmer seg. Han får informasjon fra oss. Arbeidsgiver inviterer Ola til pensjonskurs som holdes av vår kursavdeling.

Blir ufør:

Ola får helseplager på grunn av noe annet enn yrkesskaden. Han blir først 50 prosent ufør, men etter hvert øker uføregraden til 100. Opptjeningen fortsetter og Olas pensjonsdata oppdateres hos oss. Han får månedlig uførepensjon fra oss og et årlig etteroppgjør for å sjekke om utbetalingen han har fått er riktig. Et annet scenario for

Ola kunne ha vært at han gikk av med hel eller delvis AFP (avtalefestet pensjon). Som AFP-pensjonist ville han fått månedlige pensjonsutbetalinger og et årlig etteroppgjør.

Medlemsundersøkelse:

Ola kontakter kundesenteret for å få svar på noe han lurer på. I etterkant blir han bedt om å delta i en liten spørreundersøkelse.

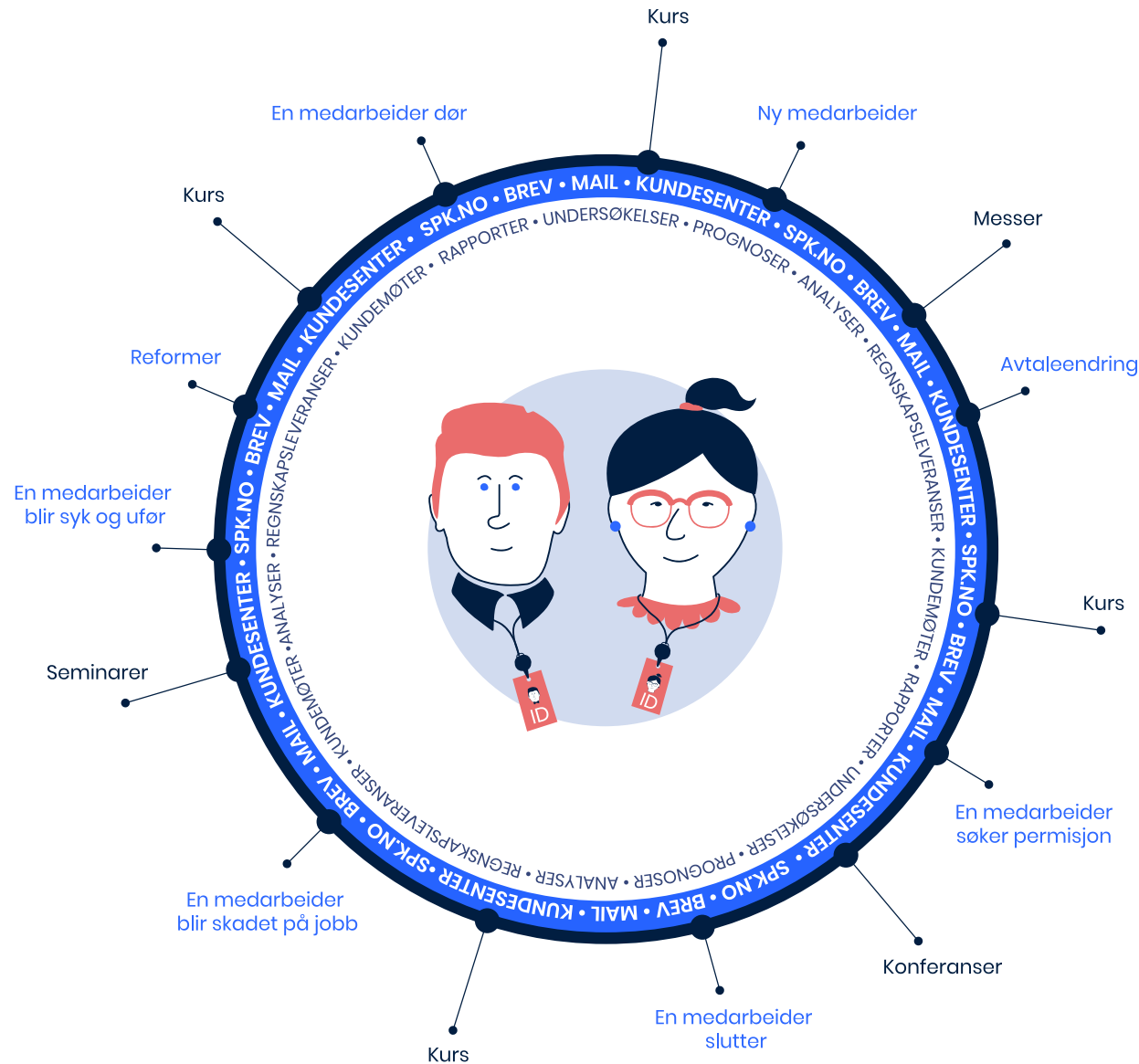
Blir alderspensjonist:

Ola fyller 67 år. I forveien har han fått brev om at uførepensjonen hans blir omgjort til alderspensjon. Ola får månedlige utbetalinger livet ut.

Støtte til etterlatte:

Olas ektefelle, som er statsansatt, går bort mens hun fortsatt er i jobb. Ola får utbetaling fra gruppepensjonsordningen og en månedlig ektefellepensjon som varer så lenge han lever eller til han gifter seg på nytt.

Slik jobber vi for virksomhetene



Rapportering og betjening

Leveransene til våre medlemsvirksomheter er basert på data som virksomhetene selv rapporterer inn hver måned. Det første som skjer når en virksomhet inngår avtale med oss, er derfor at vi etablerer gode rutiner og gir opplæring i rapporteringsverktøyet på spk.no - Min virksomhet.

Regnskapsleveranser og fakturering

Gjennom året sender vi virksomhetene regnskapsoppstillinger, premievarsler og andre leveranser knyttet til premie og fakturering.

Prognoser og analyser

I tillegg til analysene vi lager som grunnlag for regnskapsleveransene, leverer vi prognoser og analyser på bestilling fra virksomhetene. Et eksempel er oversikt og sammenstilling av AFP-uttak i en virksomhet.

Tilfredshetsmålinger

Vi måles årlig i Aalunds bedriftsbarometer og Kantar TNS' omdømmeundersøkelse i offentlig sektor. I tillegg gjennomfører vi egne undersøkelser, som for eksempel etter utvalgte faste leveranser til virksomhetene.

Kundemøter

Selv om vi er lokalisert i Oslo, arrangerer vi møter med virksomheter

over hele landet. I 2020 har vi hovedsakelig brukt video- og telefonmøter til samarbeid med virksomhetene.

Informasjon i ulike kanaler

Daglig kommunikasjon går via telefon og e-post. Flere ganger i året sender vi ut kundebrev via e-post med relevant informasjon til ulike medarbeiderroller i medlemsvirksomhetene.

Kurs

Årlig holder vi faste kurs for HR-personer, rapporteringsansvarlige og andre i våre medlemsvirksomheter. Vi holder også ulike kurs for medlemmer. Virksomhetene kan kjøpe plasser på de faste medlemskursene eller bestille skreddersydde kurs. Vi holder rundt 300 kurs i året. I 2020 ble størstedelen av kursene avholdt digitalt.

Livshendelser hos ansatte

Ved ansettelser, oppsigelser eller når det skjer noe med virksomhetens medarbeidere, utløser det ulike arbeidsoppgaver hos oss.

Messer og konferanser

SPK arrangerer vanligvis flere fellesmøter og seminarer i året med ulike relevante tema for virksomhetene som er kunder hos oss. I 2020 har arrangementene vært avholdt digitalt.

Slik jobber vi med reformer

Tegningen viser systemer og verktøy som må være på plass og oppdatert for at vi skal kunne utføre oppgavene våre. Noen ganger betyr det at vi må endre systemer vi har fra før, mens andre ganger må vi utvikle noe helt nytt.

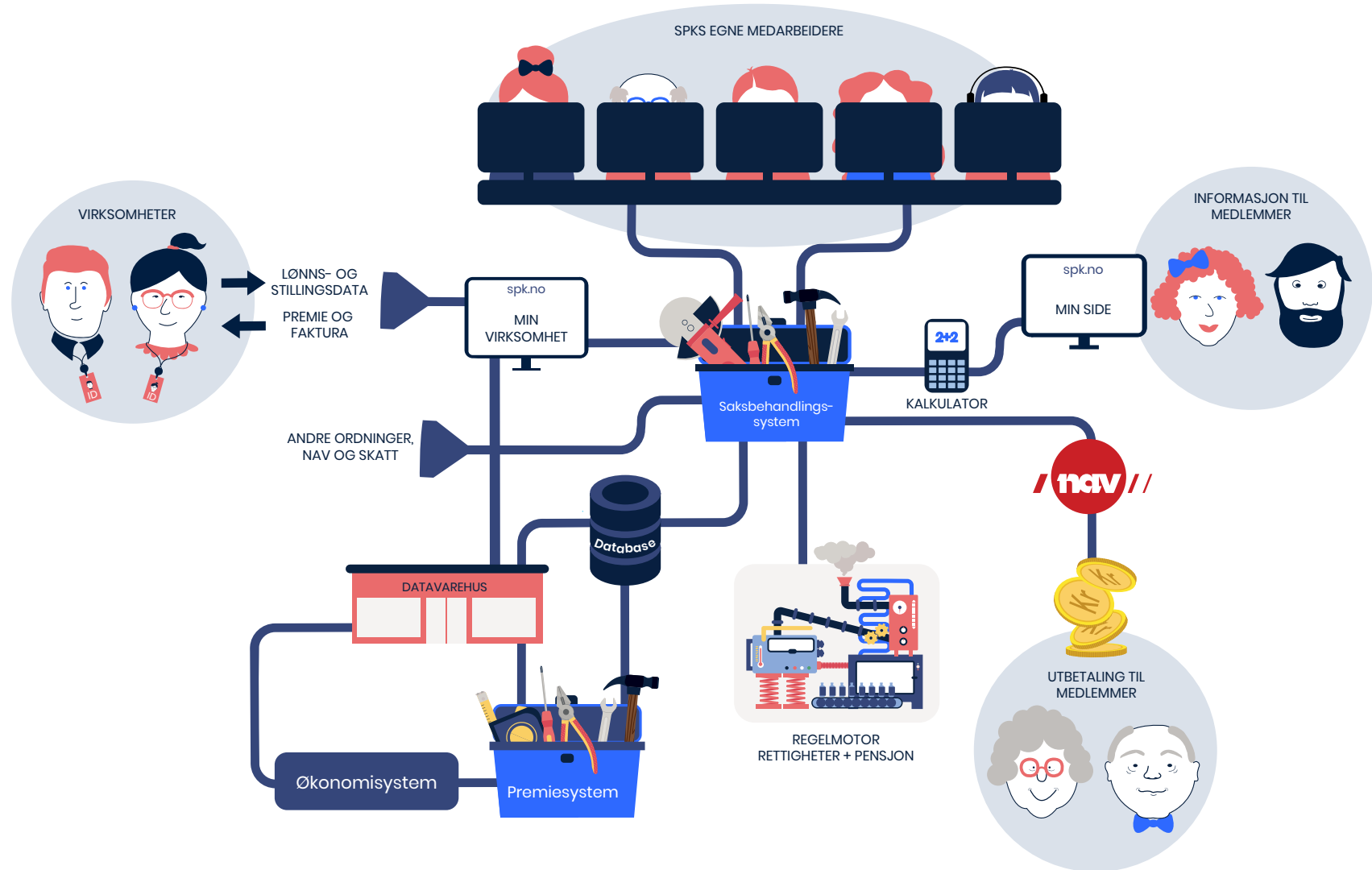
Samle oppgaver – se helheten

For å sikre kontroll, fornuftig ressursbruk og positive synergier, er oppgavene knyttet til reformarbeidet samlet i et program med sentral programstyring og flere underliggende prosjekter (les mer om dette i kapittel 3.3.).

Fordi regelendringer omfatter hele virksomheten – fra oppdatering av datasystemer, via saksbehandlingsløpet til informasjon og betjeningsløsninger – er utvikling og daglig drift knyttet tett sammen.

Involvere brukerne tidlig

Utviklingsmetodikken vår er basert på tidlig involvering av brukere og hyppige leveranser (les mer i kapittel 3.6. Innsatsfaktorer).



Nøkkeltall for pensjonsordningene SPK administrerer

Nøkkeltall for pensjonsordningene SPK administrerer		2020	2019	2018
Medlemvirksomheter og medlemmer				
Medlemsvirksomheter i pensjonsordningene	Antall	1316	1390	1 415
Medlemmer	Antall	1 097 400	1 097 000	1 089 000
Yrkesaktive medlemmer	Antall	297 800	297 000	303 000
Delvis yrkesaktive og delvis pensjonister	Antall	13 000	13 800	14 700
Pensjonister	Antall	308 200	299 000	291 000
Oppsatte medlemmer (Personer med pensjonsrettigheter hos SPK fra tidligere arbeidsforhold)	Antall	491 400	487 000	481 000
Tjenestepensjon				
Opptjente pensjonsrettigheter	Mill.kroner	584 000	570 000	551 000
Pensjonspremie	Mill.kroner	25 000	24 500	23 300
Utbetalte pensjoner	Mill.kroner	29 900	29 100	27 900
Lån				
Utlånsportefølje	Mill.kroner	39 400	45 700	42 700
Søknader om boliglån	Antall	7000	12 500	6 850
Lånekunder	Antall	38 900	44 500	44 300

Nøkkeltall for pensjonsordningene SPK administrerer		2020	2019	2018
Personekadeforsikring				
Premieinntekter	Mill.kroner	200	215	233
Utbetalte personekade- og gruppelevnerstatninger (inkl. avgift NAV og div. honorarer, ekskl.refusjoner)	Mill.kroner	307	285	329
Kapitalforvaltning				
Fondsmidler i Apotekordningen	Mill.kroner	11 900	10 800	9 800
Årlig avkastning på fondsmidlene i Apotekordningen	Prosent	6,0	6,5	1,8
Utvalgte hovedtall				
Antall ansatte (gjennomsnitt for året)	Antall	415	398	395
Antall avtalte årsverk (gjennomsnitt for året) ¹⁾	Antall	406	389	386
Antall utførte årsverk ²⁾	Antall	386	384	
Samlet tildeling post 01-99	Mill.kroner	27 441	27 251	
Utnyttelsesgrad post 01-29	Prosent	99,6	99,2	
Driftskostnader	Mill.kroner	591	585	555
Lønnsandel av driftskostnader	Prosent	46	46	47
Lønn og sosiale kostnader per utførte årsverk	Kroner	706 000	700 000	692 000

1) Avtalte årsverk er summen av antall heltidsjobber (arbeidsforhold) og deltidsjobber omregnet til 100% stilling.

2) Utførte årsverk er utregnet etter definisjonen i PM-2019-13, og rundskriv R115 av 17.desember 2019.

Dette leverer vi



Pensjon

SPK administrerer tjenstepensjonsordninger for over én million medlemmer i over 1300 medlemsvirksomheter. Totalt omfatter ordningene opptjente pensjonsrettigheter på 584 milliarder kroner. Hvert år sørger vi for at 321 000 pensjonister får utbetalt rundt 30 milliarder kroner i pensjon.

Ordningene vi forvalter er lovregulerte og omfatter følgende ytelser:

- Alderspensjon, når medlemmet velger å ta ut pensjon
- Alderspensjon særalder, for medlemmer som er i en stilling med lavere aldersgrense
- AFP, når medlemmet velger å gå av tidlig
- Uførepensjon, når medlemmer blir syke eller skadet
- Etterlattepensjon, til ektefelle og barn når et medlem dør.

De sentrale pensjonsordningene vi forvalter er:

- SPK-ordningen - pensjonsordning for:
 - ansatte i statlig virksomhet
 - undervisningspersonale i skolesektoren - alle kommuner og fylkeskommuner, universitet og høyskoler, private skoler med videre
 - ansatte hos virksomheter med tilknytning til staten – tidligere virksomheter i staten, frivillige organisasjoner
- Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA)
- Andre pensjonsordninger:
 - Stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer
 - Sametingsrepresentanter
 - Kunstnerisk personale ved Operaen
 - Oppdragstakere i statlige beredskaps- eller familiehjem
 - Ledsagere i utenriktjenesten

Personskade

Statens pensjonskasse leverer personskadeordningene på vegne av staten.

- Yrkesskadeforsikring som dekker yrkesskade og yrkessykdom
- Gruppeliv, som er en erstatningsordning til etterlatte (ektefelle og barn) når et medlem dør
- Kompensasjons- og erstatningsordninger for skadde vernepliktige, soldater og veteraner
- Personskader forårsaket av statens biler
- Personskader som omfattes av særavtaler for tjenestereiser innenlands og utenlands og stasjonering i utlandet, og andre tariffestede erstatningsordninger for statsansatte

Personskadeordningene er med på å sikre medlemmene trygghet i alle livets faser. Hvis uhellet er ute, gir personskadeordningene en engangsutbetaling til den som er skadet eller de etterlatte.

Kompensasjons- og erstatningsordninger for skadde vernepliktige, soldater og veteraner er med på å sikre de som utsetter seg for risiko gjennom tjeneste for Norge, enten ved øvelser her hjemme eller i internasjonale operasjoner.

Lån

SPK forvalter boliglånsordningen på vegne av staten, noe vi har gjort siden 1966. Boliglånsordningen er en avtale for statsansatte som er framforhandlet av partene i arbeidslivet. I 1988 ble avtalen knyttet opp mot Hovedtariffavtalen i staten.

Alle SPKs medlemmer og pensjonister kan søke om boliglån på inntil 2 300 000 kroner med sikkerhet i egen bolig. Vi gir lån til kjøp av bolig, refinansiering og til oppussing av egen bolig.

Ledelsen og organisasjonen

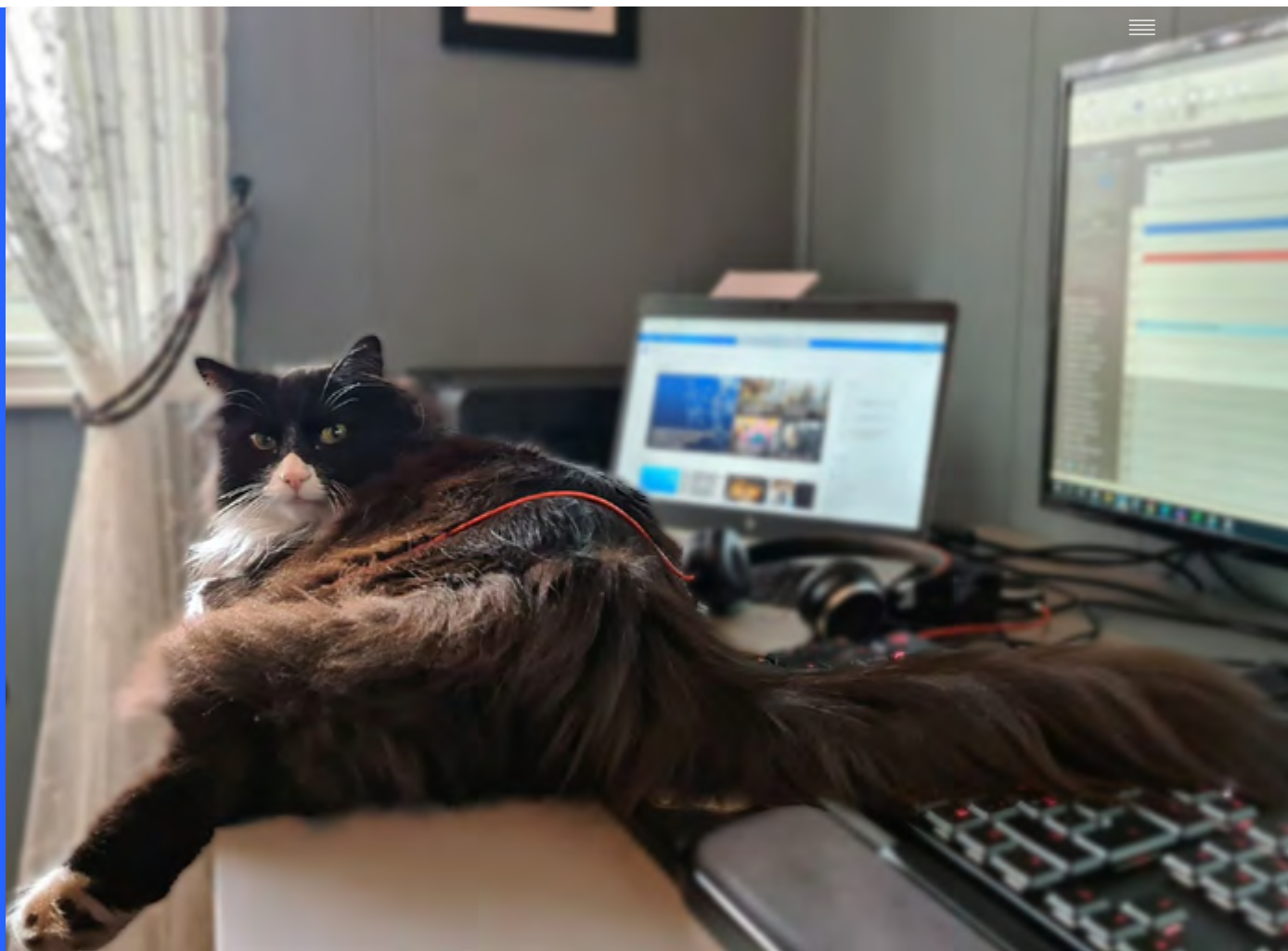


Vi er en tradisjonell linjeorganisasjon med fire forretningsområder og fem støtteområder. Men leveransene og tjenestene våre følger ikke de organisatoriske skillelinjene.

For å levere det vi skal, på den måten vi ønsker å levere, er vi avhengige av gode, tverrgående prosesser og tett samhandling mellom utviklings- og forretningsmiljøene.

3

Årets aktiviteter og resultater

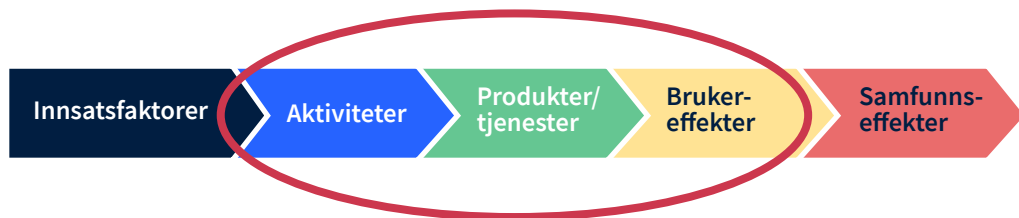


«Vi var klare til å pensjonere på nytt samordningsregelverk allerede i november. Systemene ble oppdatert i god tid og saksbehandlerne fikk opplæring mens de satt på hjemmekontor. Og samtidig fikk medlemmene våre utbetalt pensjonen sin til avtalt tid.»

Hans Petter Gran
avdelingsleder i avd. alder og AFP, pensjoneringsområde



Samlet vurdering av aktiviteter, resultater og ressursbruk



I kapittel 3 beskriver vi hvilke aktiviteter, produkter og tjenester som gir effekt for brukerne våre og samfunnet. Beskrivelsen er delt inn i våre tre hovedprodukter; pensjon, personskade og lån, og omfatter også innsatsfaktorene våre som er grunnlaget for leveranser til virksomheter og medlemmer.

Figur; Resultatkjeden fra Direktoratet for økonomistyring - en modell som brukes til å illustrere hvordan en virksomhet omformer innsatsfaktorer til produkter eller tjenester med sikte på å bidra til ønskede effekter for brukere og samfunnet.

Koronasituasjonen har satt sitt preg på 2020. Til tross for at alle ansatte har jobbet fra hjemmekontor størstedelen av året, har vi innfridd mål og resultatkrav for både daglig drift og utvikling. Pensjonsprogrammet Pro25 nådde den viktigste milepælen; systemløsninger for å saksbehandle pensjoner etter nye samordningsregler.

Fokus og aktiviteter

På linje med i fjor har hovedoppgaven vår i 2020 vært å sørge for stabil og effektiv daglig drift og samtidig god gjennomføring av reformer. Dette er en krevende balansegang som tydelig reflekteres i den løpende risikovurderingen gjennom året.

Omfanget av reformarbeidet skaper fortsatt usikkerhet i tiden fremover. Mange parallelle og store utviklingsoppgaver gjør det utfordrende å sikre at fremdriften går som planlagt. For å lykkes, har det vært kritisk å rekruttere og beholde godt kvalifiserte medarbeidere, samt å tilrettelegge for gode arbeidsvilkår på hjemmekontor. Andre sterke drivere for

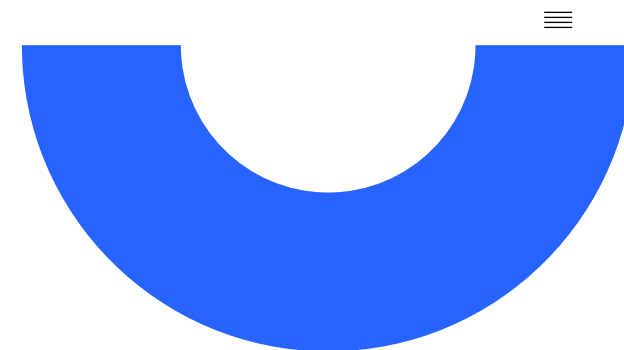
våre aktiviteter i 2020 har vært arbeid med compliance, som personvern og krav til universell utforming i digitale tjenester.

Gjennom tett oppfølging og løpende tiltak, har vårt totale risikobilde likevel holdt seg stabilt gjennom året.

2020 har vært preget av systemutvikling for å beregne og utbetale pensjoner etter pensjonsreformens nye regler for samordning fra 2021 sammen med nødvendig opplæring, planlegging og forberedelse av den kommende saksbehandlingen. For at ikke saksbehandlingen skulle skje parallelt med etteroppgjøret for AFP, fremskyndet vi etteroppgjøret til høsten 2020.

Vi har arbeidet målrettet med modernisering av premiesystemet som er knyttet til arbeidsgivernes betaling av premier. Systemet er i 2020 tilrettelagt for fakturering etter ny offentlig tjenestepensjon og vi har utviklet nytt premie- og reservesystem som en del av pensjonsprogrammet Pro 25.

Vi har, gjennom året, fortsatt arbeidet med å gi god og løpende informasjon til våre medlemmer og medlemsvirksomheter



om nytt regelverk. I tråd med strategien om å gjøre det «enkelt for brukerne» har vi brukt tjenstedesign og brukerinvolvering i utviklingsarbeidet for å gi bedre brukeropplevelser og tilrettelegge for mer selvbetjening på spk.no. Vi har lansert flere forbedringer i pensjonskalkulatoren og utarbeidet ny visuell profil og ny språkprofil som møter kravene til universell utforming og klart språk i offentlig forvaltning. Sammen med NAV har vi tilrettelagt for visning av tjenestepensjon i NAVs kalkulator for de som er født i 1962 eller tidligere.

I sammenheng med innføring av ny offentlig tjenestepensjon har vi videreført og intensivert arbeidet vårt med å heve kvaliteten på virksomhets-, medlems- og opptjeningsdata. Disse forbedringene er viktig for både kvalitet og effektivitet i fremtidige steg i prosessen, som premieberegning og pensjonsutbetaling.

Vi har også videreført arbeidet med å sikre effektiv drift gjennom blant annet økt leveransehastighet på IT-leveranser og kontinuerlig forbedring av effektiviteten i produksjonsprosessene våre.

Resultater og ressursbruk

I vårt tildelingsbrev for 2020 er det fastsatt følgende mål og resultatkrav:

1. Rett ytelse til rett tid
2. Rettidig og korrekt premieinnkreving
3. Tjenester og informasjon skal være tilpasset medlemmenes og medlemsvirksomhetenes behov
4. Effektiv drift
5. Bidra til departementets politikktutforming
6. God gjennomføring av reformer

Vi innfrir i stort alle mål og resultatkrav i 2020. Et unntak ser vi for lån, der produktivitetsindikatorerne er under målsetting som følge av redusert søknadsvolum i andre kvartal 2020.

Året har vært preget av reformer og en ny arbeidshverdag med arbeidsstyrken på hjemmekontor. Likevel har den daglige driften vært bra i 2020. Vi har levert høy kvalitet og effektivitet i vår daglige drift og utviklingsprosjekter i henhold til planene. Parallelt har vi forberedt det videre arbeidet i pensjonsprogrammet Pro25 frem mot 2023. Dette har vi klart fordi vi har gode digitale samhandlingsverktøy, høy stabilitet og tilgjengelighet på IT-tjenester og ikke minst positiv innstilling og endringsvilje hos våre ansatte.

Vi har opprettholdt det høye nivået på kvaliteten i pensjonsutbetalinger, og det har ikke vært brudd på utbetalingsgarantien. Videre innfrir vi målet om å fastsette og kreve inn rett premie til rett tid, samt leveransekravene for beregnet premie og rettidig faktura til virksomhetene.

Informasjons- og betjeningstiltakene i 2020 har gitt gode resultater. Vi ser at flere medlemmer fant informasjon og fikk veiledning via våre digitale tjenester på spk.no. Dermed hadde vi en liten nedgang i antall henvendelser til kundesenteret i 2020. Tilfredsheten på brukerundersøkelsene var på 83 prosent for medlemsvirksomheter og 82 prosent for medlemmer, resultater som er over målsetting.

Vi har, så langt, lykkes godt med å tilrettelegge arbeids-situasjonen for koronapandemien. Medarbeiderundersøkelsene i 2020 viste et gjennomsnittresultat på 4,4 av 5. Det legemeldte sykefraværet viste en nedgang på hele 1,4 prosentpoeng fra 2019 til 2,3 prosent i 2020. Sist, men ikke minst, har daglig drift og utvikling gått etter planen på tross av pandemien.

Det samlede resultatet på 42,9 millioner kroner er 36 millioner kroner lavere enn i 2019. Reduksjonen skyldes avtalt nedjustering av stykkpriser for forvaltning av pensjoner og inntektsvikt knyttet til kurs og boliglån som følge av pandemien. Våre nettokostnader økte marginalt i 2020. Et høyere

aktivitetsnivå medførte en økning i ressurskostnader for både egne ansatte og ekstern ekspertise. På grunn av økningen i antall pensjoner og totale pensjonsforpliktelser ble kostnadseffektiviteten på pensjon opprettholdt fra 2019.

Årsregnskapet for 2020 viste at vi oppnådde kravet til driftsresultat på 15,8 millioner kroner og avsetninger til investeringsformål på 67 millioner kroner. Det ble trukket 45,7 millioner kroner fra reguleringsfondet og avsatt 5,8 millioner kroner til annen virksomhetskapital.








Alt i alt innfrir vi alle vesentlige mål og leveransekrav i tildelingsbrevet for 2020.








SPK - kort oppsummert

	2020	2019	Endring fra 2019
Antall medlemmer	1 097 000	1 097 000	~uendret
Antall pensjonister	308 000	299 000	+3,77 %
Antall yrkesaktive medlemmer	298 000	297 000	+0,33 %
Opptjente pensjonsrettigheter	584 mrd.	570 mrd.	+2,45 %
Utbetalte pensjoner	29,9 mrd	29,1 mrd.	+ 2,75 %
Premieinntekter	25 mrd.	24,5 mrd.	+2 %
Sum utlån	39,4 mrd.	45,8 mrd.	-14 %
Erstatninger personskade	0,3 mrd.	0,3 mrd.	~uendret
Årsresultat	42,9 mill.	78,9 mill.	-45,6 %
Adm. kostnad i % av pensjonsrettigheter	0,09 %	0,09 %	~uendret

Mål og styringsparametre

– i henhold til tildelingsbrevet

Mål og styringsparametre	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020	Resultat 2020	Status-lampe	Kommentarer
MÅL 1: SPK skal utbetale rett ytelse til rett tid						
SPK skal utbetale rett pensjon						
Kvalitet på beregning av nye og endrede pensjoner Av nye og endrede pensjoner skal minst 96 % være uten vesentlige feil ved henholdsvis første gangs utbetaling og endringstidspunktet. Feil over ± 100 kr pr. mnd bør regnes som vesentlig feil.	97,3 %	98,8 %	> 96 %	98,3 %		Stikkprøvekontrollen viser at resultatet totalt for nye og endrede pensjoner er 98,3 % korrekt. Det er godt over målet for 2020.
SPK skal utbetale ytelse til rett tid						
SPK skal sikre at medlemmene får ytelsene til rett tid i tråd med lov- og regelverk og SPKs fastsatte frister.						
Rettidig utbetaling av nye alderspensjoner, uførepensjoner og etterlattepensjoner. Skal utbetales fra første måned etter lønnsopphør etter at nødvendig dokumentasjon foreligger.	99,9 %	99,9 %	100 %	100 %		Det er ingen brudd i 2020 og målet er nådd.
Utbetaling av yrkesskadeerstatning Forsikringssakene under yrkesskadeforsikring skal utbetales innen fire uker etter at nødvendig dokumentasjon er mottatt.	87 %	83 %	> 85 %	96 %		Vi ligger fortsatt godt over resultatmålet.
Utbetaling av gruppelivserstatning Utbetaling skal skje innen sju virkedager etter at nødvendig dokumentasjon foreligger.	99,8 %	99,6 %	100 %	100 %		Det var ingen brudd i 2020.
Behandlingstid boliglån (nye og refinansiering av lån) Alle søknader om nye boliglån og refinansiering skal behandles innen 14 dager.	30 dager	32 dager	< 14 dager	4 dager		Gjennomsnittlig behandlingstid for 2020 var på 4 dager og godt innenfor målet.
MÅL 2: SPK skal fastsette og kreve inn rett premie til rett tid						
Rett premie Premien skal være minst 98 prosent korrekt i henhold til mottatt grunnlag og forutsetninger i premieberegningen.	100 %	100 %	> 98 %	100 %		Ingen avvik.
Rettidig faktura Faktura skal effektueres i henhold til avtalt fakturadato med virksomhetene.	à jour	à jour	à jour	à jour		Ingen avvik.

Mål og styringsparametre	Resultat 2018	Resultat 2019	Mål 2020	Resultat 2020	Status-lampe	Kommentarer	
MÅL 3: SPK skal sørge for at tjenester og informasjon er tilpasset medlemsvirksomhetenes og medlemmenes behov							
Kundetilfredshet Medlemsvirksomhetenes tilfredshet skal være like god som forrige år.	79 %	86 %	80 %	83 %		Snitt tilfredshet blant kundene endte på 83 % som er innenfor mål for 2020, men tre prosentpoeng under resultatet for 2019.	
Medlemstilfredshet Medlemmenes tilfredshet skal være like god som forrige år.	82 %	83 %	80 %	82 %		Snitt tilfredshet blant medlemmene endte på 82 %, som er innenfor mål for 2020, men ett prosentpoeng under resultatet for 2019.	
Selvbetjeningsgrad Selvbetjeningsgraden for kunder og medlemmer (saker som løses via SPKs hjemmeside) skal være minst på nivå som forrige år.	89 %	89 %	85 %	93 %		Snitt selvbetjeningsgrad endte på 93 % som er innenfor mål for 2020, og fire prosentpoeng over resultatet for 2019.	
MÅL 4: SPK skal sørge for effektiv drift							
Pensjon	Administrasjonskostnad i % av forpliktelser; Pensjonsrelaterte administrasjonskostnader i prosent av forsikringsteknisk avsetning.	0,088 %	0,088 %	0,09 %	0,087 %		Vi er innenfor måltallet på begge de pensjonsrelaterte nøkkeltallene. Kostnadene knyttet til pensjonsadministrasjon endte under budsjett for året, mye som følge av «koronarelaterte besparelser». Utviklingen i volumtall og premiereserve var om lag som forventet. Enhetskostnaden er nominelt på nivå med 2019, som forklart over.
	Enhetskost pensjon Totalkostnaden for pensjonsproduktet som andel av antall medlemmer og pensjoner (fakturerte) .	437	444	449	444		
Personskade-forsikring	Enhetskost personskade Totalkostnaden for personskadeproduktet som andel av antall forsikringsvedtak.	19 765	24 557	24 300	25 796		Noe økte ressurskostnader, spesielt knyttet til bruk av eksterne spesialister og noe lavere volumer enn forutsatt i måltall 2020.
Boliglån	Enhetskost boliglån Totalkostnaden for låneproduktet som andel av antall løpende lån.	585	799	645	814		Kostnadene for låneproduktet er om lag på budsjett. Gjennom året har antall utlån falt med i overkant 12 %. Dette er en følge av langsommere nedjustering av rente enn i bankmarkedet forøvrig, i forbindelse med pandemien.

Redegjørelse for pensjon

Pensjon er vårt hovedprodukt. Opp mot 90 prosent av vår samlede ressursbruk er knyttet til drift og utvikling av våre tjenester på pensjon. På tross av at 2020 har vært preget av reformer og koronasituasjonen, har vi ikke bare opprettholdt stabil og effektiv drift, men vi har også innfridd alle tildelingsbrevets mål- og leveransekrav på pensjon.

Mål- og leveransekrav

SPK skal ha god forvaltning og korrekte pensjonsvedtak. Med referanse til tabellen i kapittel 3.2, er det i tildelingsbrevet for 2020 fastsatt følgende mål for vår pensjonsforvaltning:

1. SPK skal utbetale rett ytelse til rett tid.

- Av nye og endrede pensjoner skal minst 96 prosent være uten vesentlige feil ved henholdsvis første gangs utbetaling og endringstidspunktet. Feil i utbetalinger over +/- 100 kroner per måned skal regnes som vesentlig feil.
- Utbetaling av nye alderspensjoner, uførepensjoner og etterlattepensjoner skal skje fra første måned etter lønnsopphør etter at nødvendig dokumentasjon foreligger.

2. SPK skal fastsette og kreve inn rett premie til rett tid.

- Premien skal være minst 98 prosent korrekt i henhold til mottatt grunnlag og forutsetninger i premieberegningen.
- Faktura skal effektueres i henhold til avtalt fakturadato med virksomhetene.

3. SPK skal sørge for at tjenester og informasjon er tilpasset medlemsvirksomhetenes og medlemmenes behov.

- Medlemsvirksomhetenes og medlemmenes tilfredshet skal være like god som forrige år.
- Selvbetjeningsgraden for medlemsvirksomheter og medlemmer (saker som løses via SPKs hjemmesider) skal være minst 85 prosent.

4. SPK skal sørge for effektiv drift.

- Pensjonsrelaterte administrasjonskostnader i prosent av forsikringstekniske avsetninger skal være 0,09 prosent.
- Enhetskostnaden per medlem skal være 449 kroner.

5. SPK skal sørge for god gjennomføring av reformer.

6. Bidra til departementets politikktutforming

Når det gjelder god gjennomføring av reformer, omfatter dette arbeidet med administrative forberedelser til nye samordningsregler og ny offentlig tjenstepensjon i pensjonsprogrammet Pro 25, samt utvikling og implementering av modernisert premiesystem mot arbeidsgiverne.

Fokus og utfordringer

2020 har vært et godt år, selv om året har vært preget av reformer, forbedringsarbeid og koronasituasjonen. Vi har arbeidet målrettet med nye samordningsregler, ny offentlig tjenstepensjon, modernisert premiesystem og implementering av modernisert folkeregister. Fra hjemmekontor har vi levert høy kvalitet i utbetalingene våre, parallelt med

reformforberedelser og krevende produksjonsoppgaver. Vi har jobbet målrettet med de nødvendige forberedelsene for å gjennomføre de første pensjonsutbetalingene etter pensjonsreformens nye regler for samordning med folketrygden i 2021.

Det er fremdeles utfordrende å sikre tilfredsstillende informasjon til medlemmer og arbeidsgivere, som følge av nytt regelverk. Nettsidene våre må være enkle å bruke, legge til rette for selvbetjening, men også tilfredsstillende kravet om universell utforming som trådte i kraft 1.1.2021. I 2020 har vi blant annet levert utvidet funksjonalitet på pensjonskalkulatorer, og gjennom tjenstedesign og brukerinvolvering har vi utviklet tjenester brukerne trenger. Forbedringsarbeidet har også vist seg viktig fordi færre kontaktet kundesenteret og flere fant informasjon og hjelp på spk.no i 2020.

Våre forpliktelser i hverdagen forsvinner ikke selv om vi er i en tid med reformer, midt i en pandemi. Utover hovedutfordringen med å håndtere følgene av koronasituasjonen, er det fortsatt krevende å sørge for riktig balanse mellom utviklingsoppgaver og daglig drift. Vårt risikobilde viser derfor at det er usikkerhet knyttet til omfanget av reformarbeidet fremover, både med tanke på regelverksavklaringer, kompleksitet i løsningen og avhengighet til andre samarbeidspartnere. Videre er det krevende å beholde og rekruttere godt kvalifiserte medarbeidere, slik at fremdriften i reformarbeidet går etter planen. Store endringer i produkt og kundemasse medfører for øvrig risiko for feil i fakturering og budsjettering/prognostisering i statsbudsjettet.

Etterlevelse av personvernregelverket har også dette året vært reflektert i risikobildet vårt. Regelverket er omfattende, men vi opplever at bevisstheten, rutine og kompetansen

vår har hevet seg gjennom hele året. Arbeidet med personvern er videreført i alle våre arbeids- og utviklingsprosesser. Gjennom regelmessige risikoanalyser, tett oppfølging og risikoreducerende tiltak, har vårt totale risikobilde likevel holdt seg stabilt gjennom året.

MÅL 1: Rett pensjon til rett tid

I 2020 ble det totalt utbetalt 29,9 milliarder kroner i pensjoner fra ordningene som administreres av oss. Dette er økning på 0,8 milliarder kroner fra 2020, tilsvarende 2,7 prosent. Økningen skyldes i hovedsak økningen i folketrygdens grunnbeløp på 1,5 prosent, samt en økning i antall pensjonister gjennom året på 3,1 prosent.

Se figur: Utvikling i pensjonsutbetalinger og antall pensjonister

Pensjonsproduksjonen har forløpt jevnt og stabilt gjennom året uten vesentlige hendelser. Antall nye og endrede pensjoner har vist en svak økning, i tråd med bestandsveksten.

Uttaket av alderspensjon og AFP varierer med årstidene. Som tidligere år, var det en topp i sommer. Produksjonen preges også av den årlige G-reguleringen og de årlige etteroppgjørene for henholdsvis uførepensjon og AFP. I tråd med utviklingen tidligere år, håndterer vi stadig mer av arbeidet maskinelt og automatisk og etteroppgjørene avsluttes stadig raskere.

Se figur: Antall nye pensjoner fordelt på ulike pensjonsytelser

Aktiviteter

Vi har over flere år hatt fokus på forbedring og effektivisering innen pensjoneringsområdet. Vi har i 2020 videreført det kontinuerlige forbedringsarbeidet, på tross av at et stort antall saksbehandlere, fageksperter og ledere innenfor pensjoning også i fjor deltok i reformarbeidet i Pro 25. Året har spesielt vært preget av forberedelsene for å sette oss i stand til å foreta de første utbetalingene til dem som er født i 1954. De er de første i 2021 som tar ut alderspensjon etter

pensjonsreformens nye regler for samordning med folketrygden. Pro 25 gjennomførte flere systemleveranser gjennom 2020, som mot slutten av året sikret at saksbehandlere kunne starte å behandle disse nye pensjonene i god tid før januar 2021.

Året har derfor, utover systemutvikling, vært preget av tiltak for å sikre nødvendig opplæring, planlegging og forberedelse av saksbehandlingen. Et viktig tiltak i den forbindelse var at vi fremskyndte etteroppgjøret for AFP. Det skulle normalt sett gjennomføres tidlig i 2021, men ble flyttet til høsten 2020. På den måten sikret vi at våre ressurser ble brukt til å gjennomføre samordningsendringen for 1954-årgangen i 2021. Men kanskje enda viktigere; AFP-etteroppgjøret ble gjennomført tidligere og flyttet nærmere skatteoppgjøret på høsten. Det er en stor fordel for de berørte medlemmene. Vi gjennomførte altså to slike AFP-etteroppgjør i 2020.

Ettersom lønnsoppgjøret fant sted på høsten, ble også reguleringen av pensjoner utsatt fra våren til høsten. Fordi virkningstidspunktet ikke ble påvirket, betød det en mer krevende regulering enn normalt på en tid av året som allerede var belastet med mange aktiviteter.

Resultater

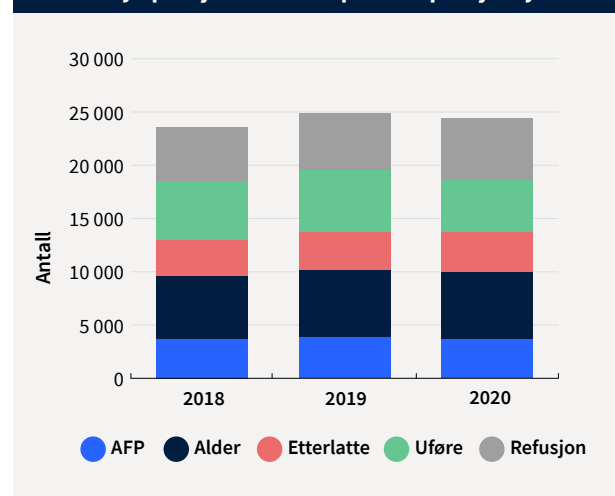
I påvente av at det nye pensjonsregelverket skal treffe saksbehandlingen, har 2020 vært et godt år innen pensjoning med svært høy kvalitet i utbetalingene parallelt med reformforberedelser og krevende produksjonsoppgaver.

Selv om pensjonsberegningen har betydelig maskinell støtte, samt at en økende andel av beregningene er helautomatiserte, kreves det fortsatt mye manuelt arbeid. Alle nye pensjoner ble i 2020 utbetalt i tide i henhold til utbetalingsgarantien. Vi har likevel arbeidet målrettet for å sikre at medlemmet får utbetalt ytelsen på det tidspunkt behovet er der, for eksempel ved å få informasjon raskere fra NAV eller medlemmet selv. Vi har i 2020 sett betydelig effekt av dette arbeidet.

Utvikling i pensjonsutbetalinger og antall pensjonister



Antall nye pensjoner fordelt på ulike pensjonsytelser



Den månedlige stikkprøvekontrollen av pensjonsberegningene viste at vi i 2020 opprettholdt det høye nivået fra 2019. Samlet for nye og endrede pensjoner var resultatet 98,3 prosent, mot 98,8 prosent i 2019. Ser vi på nye og endrede pensjoner hver for seg, var resultatene i 2020/2019 henholdsvis 98,2/98,8 prosent og 98,6/98,5 prosent.

Se figur: Utvikling av rettprosent pensjonsutbetalinger over 100 kr (utregnet med 12 måneders gjennomsnitt)

Den høye kvaliteten skyldtes flere forhold. Organisering av saksbehandlingen etter ytelse tillater både fokusering og spesialisering. En høy automatiseringsgrad og feilretting i systemene har også bidratt. Innenfor saksbehandlingen, der de neste reformene vil slå inn først i 2021, har 2020 vært nok et år med stabile og kjente pensjonsregler.

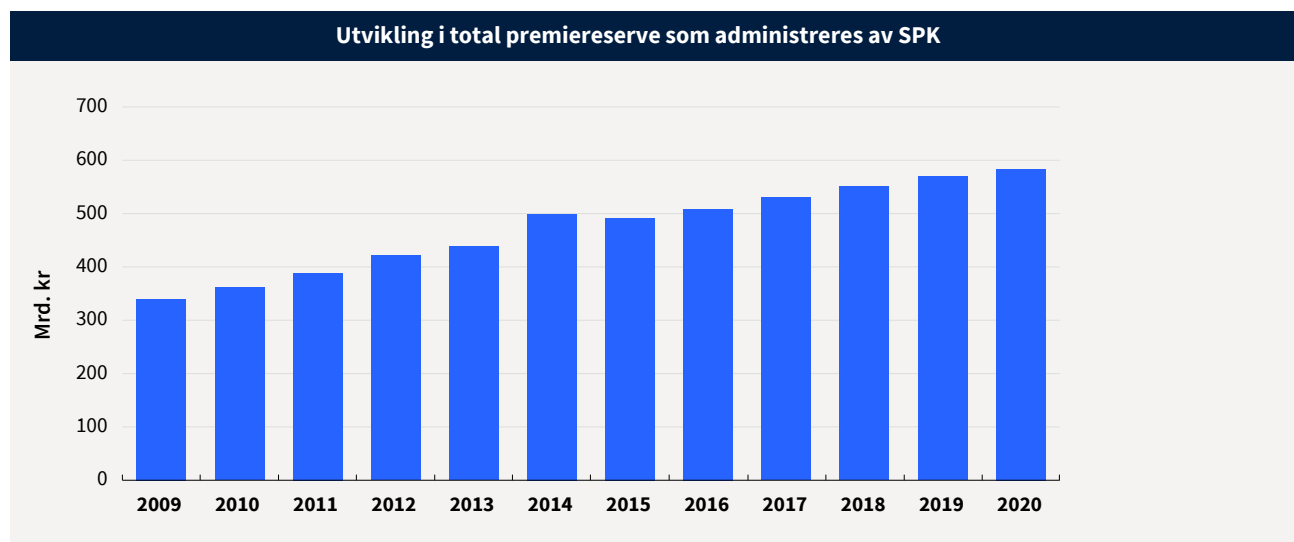
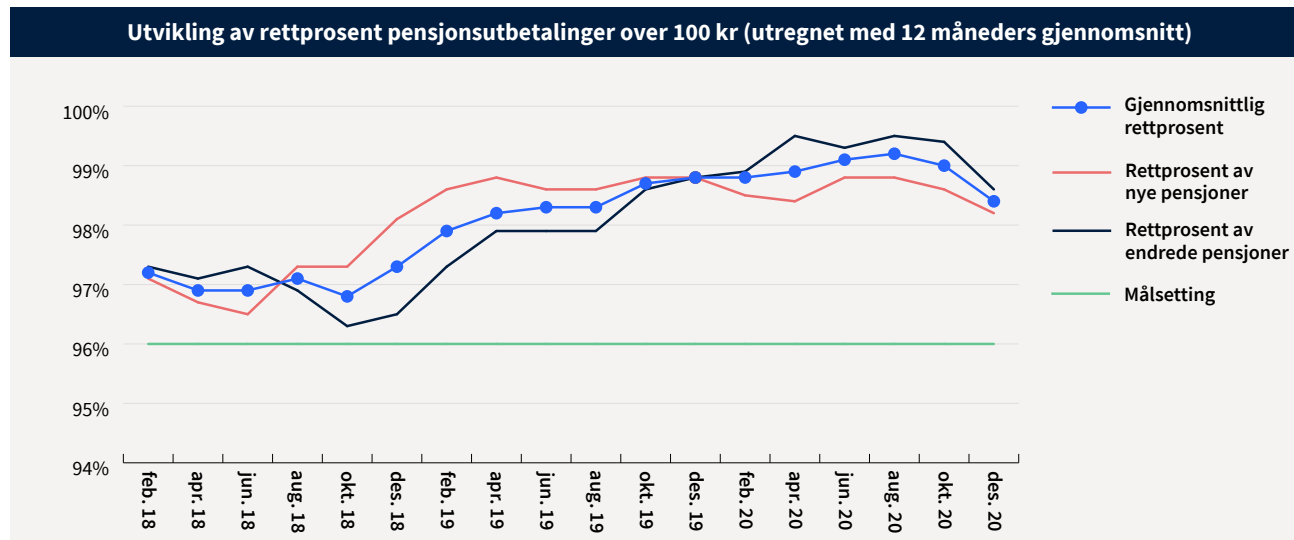
Det er svært få som klager på våre pensjonsvedtak, altså pensjonen vi fastsetter. Målt opp mot om lag 180 000 årlige vedtak, utgjorde saker til Trygderetten under én promille av totalt antall vedtak. De fleste sakene gjelder tilbakekreving av for mye utbetalt pensjon. Stort sett har Trygderettens avgjørelser samsvart med våre vedtak. I tråd med tidligere år, har andelen helt eller delvis omgjorte saker ligget stabilt på vel 7 prosent.

MÅL 2: Rett premie til rett tid

Opptjente premiereserver økte med 13,5 milliarder kroner i 2020 (2,4 prosent). Dette er vesentlig lavere vekst enn de tre foregående årene. Årsaken er lavere lønns- og G-vekst. Premiereserven per 31.12.2020 utgjør totalt 584 milliarder kroner. Reserven for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet (POA) utgjør 8,5 milliarder kroner av totalen.

Se figur: Utvikling i total premiereserve som administreres av SPK

Premie er den kostnaden arbeidsgiver betaler for å finansiere årets opptjening av pensjonsrettighetene til sine ansatte. Vi deler premien inn i tre hoveddeler; sparepremie, risikopremie og administrasjonspremie. Risikopremien dekker utbetalinger



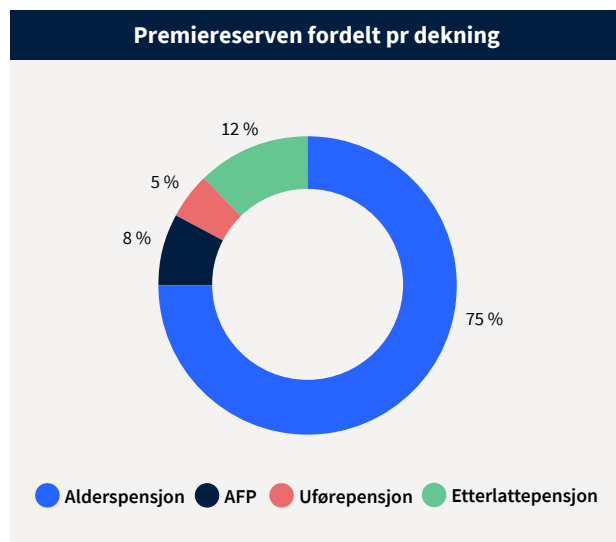
ved død, uførhet eller liknende. Administrasjonspremien dekker kostnadene vi har ved å administrere pensjonsordningen. Sparepremie er premie som avsettes til premiereserver, og som sammen med renter skal dekke utbetalingene ved uttak av pensjon. Premiereserven er altså nåverdien av opptjente pensjonsrettigheter som aktive og pensjonister har.

[Se figur: Premiereserven fordelt per dekning](#)

I SPK-ordningen er omtrent 83 prosent av premiereserven knyttet til alderspensjoner, 12 prosent til etterlattepensjoner og 5 prosent til uførepensjoner.

Når det gjelder den totale medlemsmassen, fortsetter den svake veksten i 2020. Tilsvarende fortsetter utviklingen for antall pensjonister og tidligere medlemmer. Vi har også i 2020 flere pensjonister enn premiebetalende yrkesaktive i ordningene som vi administrerer.

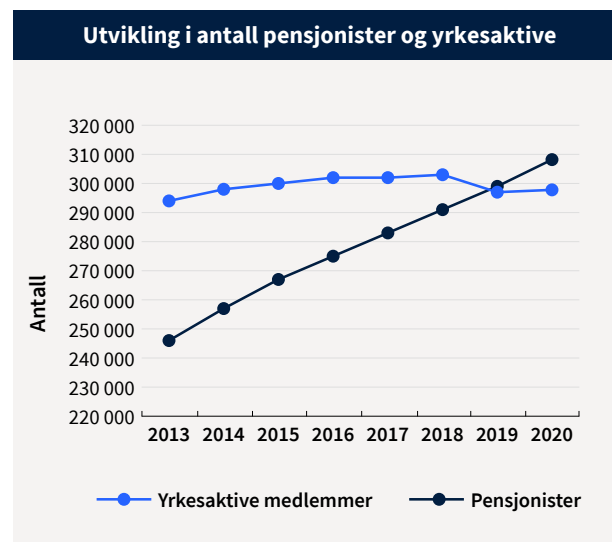
[Se figur: Utvikling i antall pensjonister og yrkesaktive](#)



I 2020 ble virksomhetene som administreres av oss, fakturert for til sammen 25 milliarder kroner i premie. Premien for Pensjonsordninger for apotekvirksomhet (POA) utgjør i underkant av 0,8 milliarder kroner av dette beløpet. Premien har fra 2019 til 2020 økt med 0,5 milliarder kroner (0,5 prosent). Økningen skyldes i hovedsak mindre endringer i bestanden, herunder lønnsvekst.

[Se figur: Utvikling i pensjonspremie](#)

SPK-ordningen er ikke en fondert ordning. De fleste av virksomhetene får derfor tilført en avkastning tilsvarende beregningsrenten, som per i dag er 3 prosent. For å legge til rette for fremtidig flytting, er derimot fristilte statlige virksomheter tilført såkalte fiktive fond. Disse fondene består hovedsakelig av norske statsobligasjoner, og utgjør omkring 46 milliarder. Som følge av kraftig fall i statsrentene, har avkastningen fra de fiktive fondene vist en klart synkende tendens de senere årene. I perioden 2016-2020 var snittavkastning på omkring 1,9 prosent, tilsvarende 1,1 prosent under renten som brukes

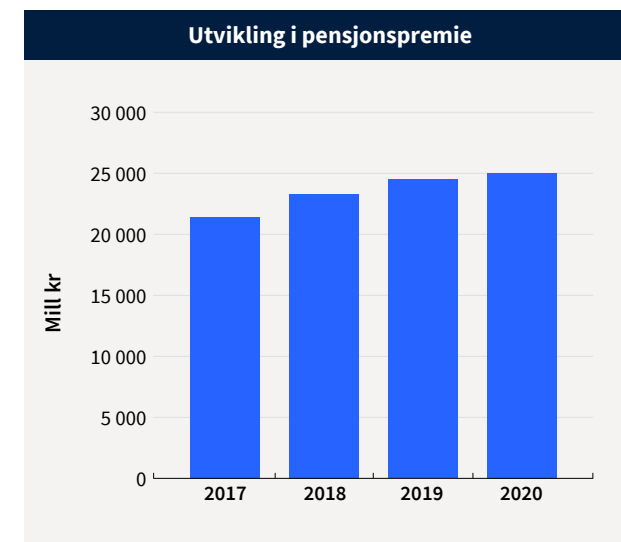


for beregning av den årlige premien. For de rundt 80 medlemsvirksomhetene som har fiktive fond, utgjør dette i sum økte premieinnbetalinger på omtrent 500 millioner kroner per år.

Aktiviteter

I tillegg til den daglige produksjonen av tjenester til medlemsvirksomhetene, har hovedfokus i 2020 vært arbeidet med modernisert premiemodell, tilrettelegging for fakturering i henhold til ny offentlig tjenstepensjon, samt utvikling av nytt premie- og reservesystem i pensjonsprogrammet Pro 25 (Prosjekt Presis). Se nærmere omtale av prosjektet under Mål 4 «God gjennomføring av reformer».

På kapitalforvaltningssiden fortsatte vi i 2020 arbeidet med tilpasning til nytt regelverk for verdipapirhandel og pensjonsforetak. Dagens avkastningsmodell for SPK-ordningen har betydelig driftsrisiko, men med økt fokus på kvalitetsikring klarer vi å holde den under kontroll.



Resultater

Målinger av kvaliteten på våre premieberegninger, viser at det i 2020 ikke har vært avvik mellom mottatt underlag til premieberegningen og det vi har fakturert til virksomhetene. Videre er all fakturering gjennomført i henhold til avtalt faktureringsdato. Sett sammen med gjennomførte aktiviteter på modernisert premiemodell, tilrettelegging for fakturering i henhold til ny offentlig tjenstepensjon, samt utvikling av nytt premie- og reservesystem i pensjonsprogrammet Pro 25 (prosjekt Presis), har vi levert fullt ut i henhold til ASDs mål- og leveransekrav på premieområdet i 2020.

MÅL 3: Tjenester og informasjon tilpasset medlemsvirksomhetenes og medlemmenes behov

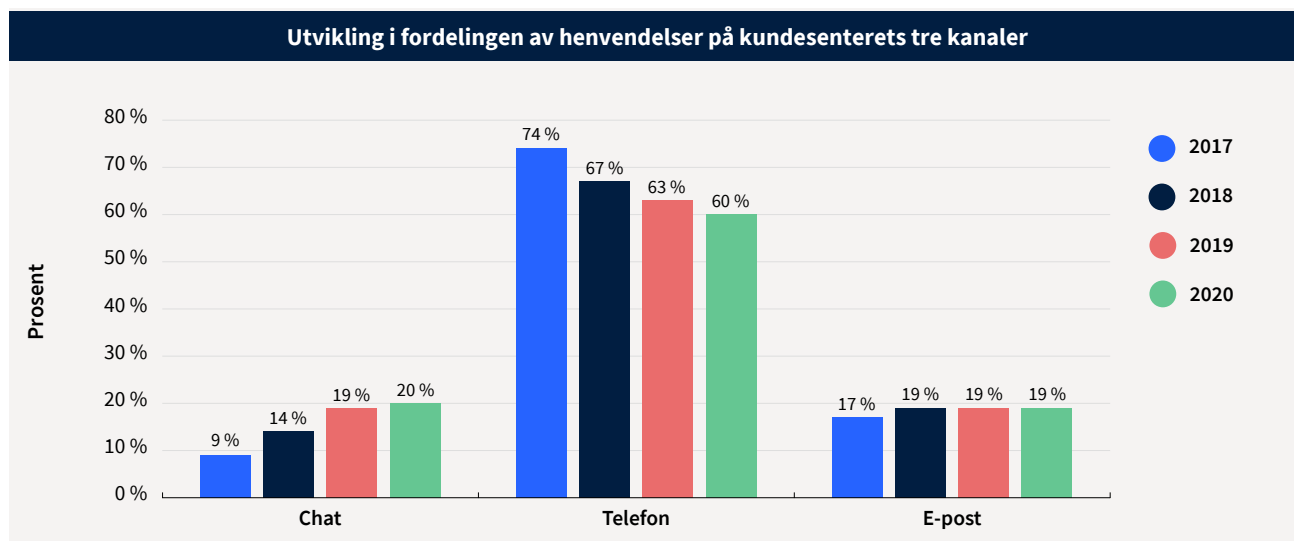
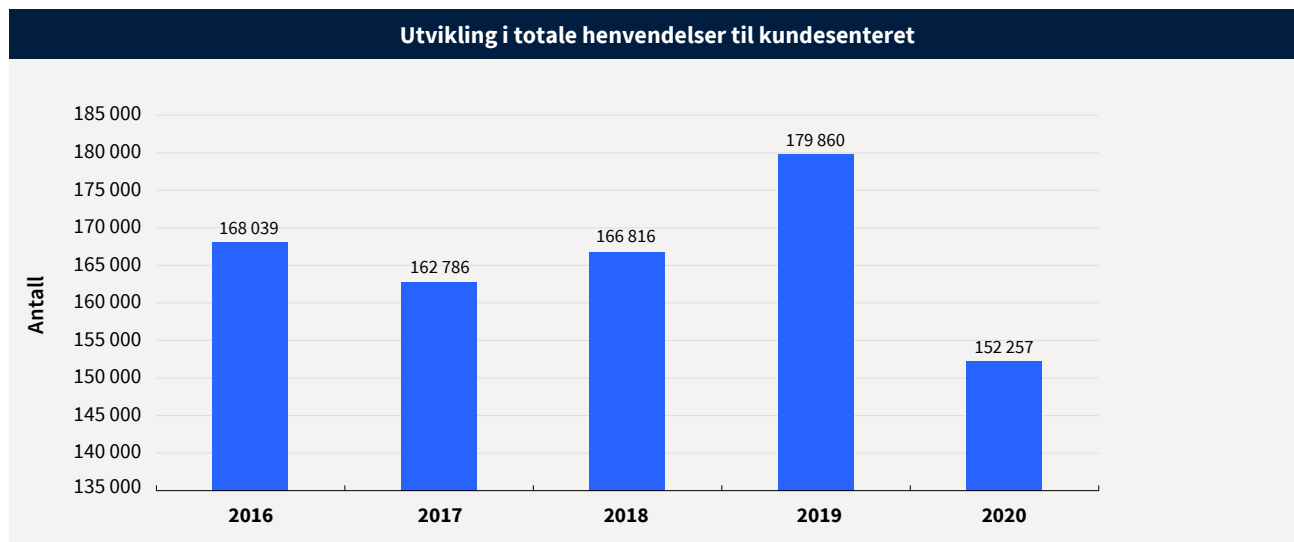
I 2020 har nesten all betjening foregått fra hjemmekontor. Kundesenteret hadde allerede før pandemien tatt i bruk tekniske løsninger og rutiner for å kunne jobbe hjemmefra, og har kunnet besvare henvendelser fra første stund på hjemmekontor. For å sikre et godt tilbud for vår kursvirksomhet og våre medlemsvirksomheter, utviklet vi digitale alternativer. Antall henvendelser til kundesenteret (telefon, chat og epost) økte i januar og februar 2020, men falt markant fra mars. Selv om vi hadde en nedgang i antall henvendelser på kundesenteret hadde vi i samme periode en sterk økning i antall besøkende på våre nettsider. Dette kan bety at flere medlemmer finner informasjon de trenger på spk.no.

Totalt ble antall henvendelser i 2020 redusert med 15 prosent sammenliknet med 2019. Nedgangen varierer mellom de inngående kanalene. Vi fikk 7 prosent færre henvendelser på chat, og 19 prosent færre henvendelser på telefon.

Se figur: Utvikling i totale henvendelser til kundesenteret

Omtrent 20 prosent av alle henvendelser skjer over e-post, og andelen har stabilisert seg de siste årene. Chat står for første gang for en større andel av henvendelsene enn epost.

Se figur: Utvikling i fordelingen av henvendelser på kundesenterets tre kanaler



Pensjons- og forsikringsproduktene sto for 71 prosent av alle henvendelser i 2020, mens lån og medlemsvirksomhetene sto for henholdsvis 21 prosent og 8 prosent. Dette er en marginal endring fra fordelingen i 2019.

Se figur: Fordeling av totale henvendelser per produkt

Besøk på våre nettsider spk.no økte til over 1,9 millioner besøk i 2020. Dette er en økning på 14,7 prosent fra 2019, og en økning på 61 prosent fra 2016.

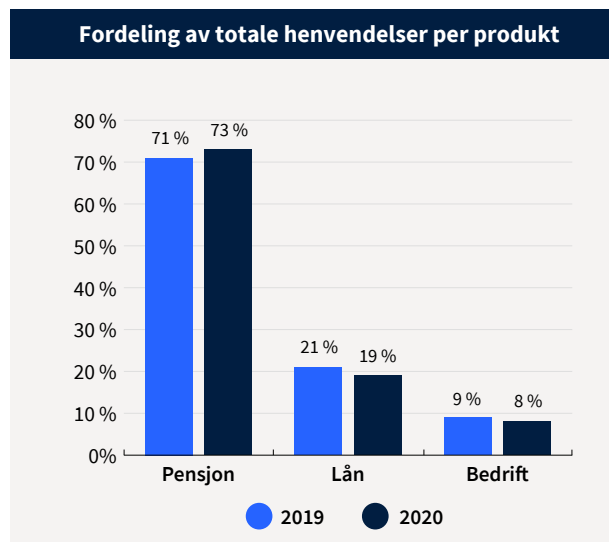
Se figur: Utvikling i besøk på spk.no

Vår ambisjon er at de fleste medlemmene våre skal kunne betjene seg selv og finne informasjonen de trenger når de trenger den, på spk.no. I gjennomsnitt var det 5 200 besøk på spk.no hver dag i 2020. Dette er omtrent 2 000 flere besøkende daglig enn for 5 år siden. På våre innloggede sider hadde vi cirka 170 000 besøkende medlemmer i 2020. Dette er lavere enn i 2019 hvor tallet var cirka 193 000.

Aktiviteter

Året har vært preget av informasjonsaktiviteter knyttet til regelendringer, inkludert ny offentlig tjenestepensjon. Vi har lansert flere forbedringer i vår pensjonskalkulator for årskull født både før og etter 1963, for at brukerne selv skal kunne se konsekvensene av regelverket. Vi har, i samarbeid med NAV, tilrettelagt for visning av tjenestepensjon i NAVs kalkulator for de født i 1962 eller tidligere. Året har også vært preget av betydelig forbedrings- og utviklingsarbeid, for å gjøre det enkelt for brukerne våre å finne informasjon, forstå konsekvenser av valg og kunne betjene seg selv. Gjennom tjenstedesign og en helt ny arbeidsmetodikk for brukerinnsikt, har vi jobbet systematisk med brukerinvolvering for å utvikle tjenester brukerne trenger.

Spk.no består i dag av omtrent 1 000 ulike nettsider. For å tilfredsstillte det nye lovkravet om universell utforming (UU) har vi ryddet og skrevet om 80 prosent av sidene i tråd med vår nye språkprofil. Kravene til UU har vært høyt prioritert i



utviklingen av nye spk.no, som lanseres i løpet av 2021. Vår nye visuelle profil sammen med språkprofil og forbedret navigasjon, skal gi enda bedre brukeropplevelser og større mulighet for selvbetjening enn dagens nettsider.

Resultater

Vi innfridde alle kvalitets- og leveransekrav på kunde- og medlemsbetjening i 2020 med god margin. Brukerundersøkelser blant våre medlemsvirksomheter viser at kundetilfredsheten i 2020 er på 83 prosent. Dette er en nedgang på tre prosentpoeng fra 2019, men likevel over måltallet på 80 prosent. Kundene er godt fornøyde med både tjenester og informasjon. Vi ser likevel en nedgang i temaområdene som til sammen danner den totale tilfredshetsscoren.

Vi har et godt og sterkt omdømme ifølge Aalund bedriftspensjonsbarometer, og vi ligger fortsatt i toppsjiktet. Aalund



** I fjorårets graf kom det dessverre inn en feil i tallene og vi kom i skade for å skrive at det var en dobling fra 2017 til 2018. Det stemmer ikke, men det har vært en jevn økning i besøk.*

bedriftspensjonsbarometer er en eksternt og uavhengig undersøkelse av leverandørene i det norske tjenestepensjonsmarkedet mot virksomhetskunder. Det er spesielt den generelle servicen og de effektive selvbetjeningsløsningene som bidrar til å øke og opprettholde en høy tilfredshet og et godt omdømme i en tid med store endringer.

Brukerundersøkelser mot medlemmene viser at også de er fortsatt godt fornøyde med oss. I 2020 hadde vi en medlems-tilfredshet på 82 prosent. Dette er en liten nedgang fra 2019, men over måltallet på 80 prosent. Som tidligere er det spesielt låneprosessen og tilfredsheten med kurs som trekker scoren opp. Tilfredsheten er svært høy, og stigende, til tross for et krevende år der kursvirksomheten i hovedsak har vært digital. Vi ser også at medlemmene er godt fornøyde med betjeningen vår. De fremhever spesielt at de fikk svar på sin henvendelse på et språk det var lett å forstå.

Vi har siden 2018 hatt stabilt gode resultater på TNS Kantars årlige undersøkelser. Undersøkelsen måler omdømmet til virksomheter i offentlig sektor. Også i 2020 er vi blant topp 15 virksomheter med best omdømme i befolkningen. 51 prosent av befolkningen har stor eller høy tillit til oss, og nær 80 prosent sier at vi i høy eller meget høy grad er til å stole på. Det er spesielt aldersgruppen 30 år og yngre som har høy tillit til oss. Blant 36 virksomheter er vi på en sterk ellefte plass i årets undersøkelse.

MÅL 4: God gjennomføring av reformer

Pensjonsprogrammet Pro 25 består av tre faser. Fase 1 er administrative forberedelser til de nye samordningsreglene som skal tre i kraft fra og med 2021. Fase 2 (betjening) og fase 3 (pensjonering) er administrative forberedelser til ny offentlig tjenestepensjon, der opptjeningsreglene allerede trådte i kraft fra 2020.

Nye samordningsregler ble vedtatt i Stortinget sommeren 2018, mens hovedtrekkene i det nye regelverket for offentlig tjenestepensjon ble vedtatt våren 2019. Sentrale deler av nytt regelverk, herunder ny AFP og opptjeningsregler for personer med særaldersgrense, er imidlertid fortsatt under utredning.

Nye samordningsregler (fase 1)

Fase 1 av Pro 25 omfatter følgende tre delprosjekter:

- Ny saksbehandlingsløsning for nye samordningsregler (prosjekt Proakt)
- Modernisert arbeidsflate (prosjekt Prima)
- Nytt premiesystem (prosjekt Presis)

Arbeidet startet i 2017 og skal etter planen slutføres i 2022, med deler som løper til 2023. I 2020 nådde vi alle viktige milepæler, herunder det viktigste målet for fase 1. Vi har nå gode løsninger for å kunne beregne og utbetale pensjoner basert på nye samordningsregler. Saksbehandlingen gjøres

i ny arbeidsflate. Vi har funnet en trygg måte å håndtere de delene av arbeidsflaten som foreløpig ikke er flyttet over til ny løsning. I tillegg vil vi i 2021 fakturere premie til våre arbeidsgiverkunder uten bruk av gammelt premiesystem.

Den totale forventede prosjektkostnaden for fase 1 er fortsatt estimert til forventet kost på 493 millioner i 2020-kroner. Per utgangen av året er akkumulerte prosjektkostnader så langt cirka 282 millioner kroner, hvorav 119 millioner ble forbrukt i 2020.

Her er en oversikt over aktiviteten i de ulike delprosjektene:

Prosjekt Proakt:

I 2020 har prosjektet nådd sin viktigste milepæl, som gjør oss i stand til å saksbehandle 1954-årskullet med nye samordningsregler på ny arbeidsflate. De gjenstående oppgavene knyttet til regulering av pensjoner og en hensiktsmessig automatisering er planlagt ferdigstilt i 2021. Prosjektet er i henhold til fremdriftsplan og har en prognose under forventet kost.

Prosjekt Prima:

Hovedmålet er å erstatte sentrale deler av arbeidsflaten i vårt saksbehandlersystem, før levetiden for teknologien i gammel arbeidsflate går ut 1.1.2021. I 2020 har prosjektet levert sentrale bidrag til at vi nådde målet om å kunne saksbehandle pensjoner basert på nye samordningsregler i ny arbeidsflate.

I tillegg har vi funnet gode løsninger for de delene av arbeidsflaten som ikke er flyttet over og som lever videre uten support fra leverandør. Prosjektet er i all hovedsak i henhold til fremdriftsplan, men har i 2020 hatt en del kostnadsusikkerhet. Vi har derfor foreløpig gitt prosjektet en fast kostnadsramme lik forventet kost. Prosjektets scope og ramme vil bli vurdert våren 2021.

Prosjekt Presis:

Prosjektet er i god rute med planlagte milepæler og har en

prognose på godt under forventet kost. Hovedmålet er å erstatte dagens premiesystem og fakturere fra nytt system fra 2021, samt ivareta de premiemessige konsekvensene av nytt regelverk. Vi har sagt opp avtalen med leverandøren av det eksisterende premiesystemet og fra 2021 vil vi fakturere fra nytt system. Siden det nye premiesystemet ikke har komplette reserver, vil vi i 2021 fakturere basert på en prognose. Hovedmålet om å fakturere hendelsesbasert fra nytt system er nå gjeldende fra 2022. På samme tidspunkt vil vi fakturere staten etter ny premiemodell.

Ny offentlig tjenestepensjon (fase 2) - informasjon til og betjening av medlemmer født i 1963 eller etter

2020 har vært et innholdsrikt år for programmets andre fase. Våren 2020 ferdigstilte vi forstudien og besluttet det overordnede ambisjonsnivået for fasen. Høsten 2020 ferdigstilte vi planleggingen slik at fasen nå har vedtatt scope og styringsrammer.

Hensikten er å gi medlemmene våre god informasjon og betjening av ny offentlig tjenestepensjon (2019-2022). Målet er at medlemmene våre får innsikt i hva de kan forvente i fremtidig pensjon og forstår konsekvensene av ulike valg. Vi har også en ambisjon om å utveksle opptjeningsdata maskinelt med alle partene innenfor overføringsavtalen.

Siden nye opptjeningsregler trådte i kraft fra 1.1. 2020 har vi allerede levert løsninger knyttet til beregningsregler og minimumsløsninger for betjening av medlemsvirksomheter og medlemmer. Den totale forventede prosjektkostnaden for fase 2 er estimert til forventet kost på 174 millioner i 2020-kroner. Per utgangen av året er akkumulerte prosjektkostnader så langt cirka 23 millioner kroner, hvorav 15,5 millioner ble forbrukt i 2020.

Vi har gjennomført avtalte kvalitetssikringer i henhold til tildelingsbrevet for 2020. Vi har i dialog med Finansdepartementet avklart at fase 2 unntas fra KS-ordningen. Følgende kvalitetssikring er blitt gjennomført i 2020:

- Våren 2020 ble fase 2 behandlet i Digitaliseringsrådet. Her fikk vi flere gode anbefalinger blant annet relatert til organiseringen av utviklingsarbeidet, samt råd om brukerreiser og involvering av sluttbrukere.
- Høsten 2020 ble det gjennomført en ekstern kvalitets sikring med kostnadsoverslag og usikkerhetsanalyse som utgangspunkt for fastsettelse av styringsrammer.

Ny offentlig tjenstepensjon (fase 3) – pensjonering av medlemmer født i 1963 eller etter

Forarbeidet til fase 3 skal gjennom både kvalitetssikring av konseptvalg (KS1) og kvalitetssikring av styringsunderlag samt kostnadsoverslag (KS2). Forutsetningen for dette er at samlet sum for fase 2 og 3 blir over 300 millioner kroner. I 2021 planlegger derfor vi å utarbeide en konseptvalg-utredning (KVU) som underlag for en KS1.

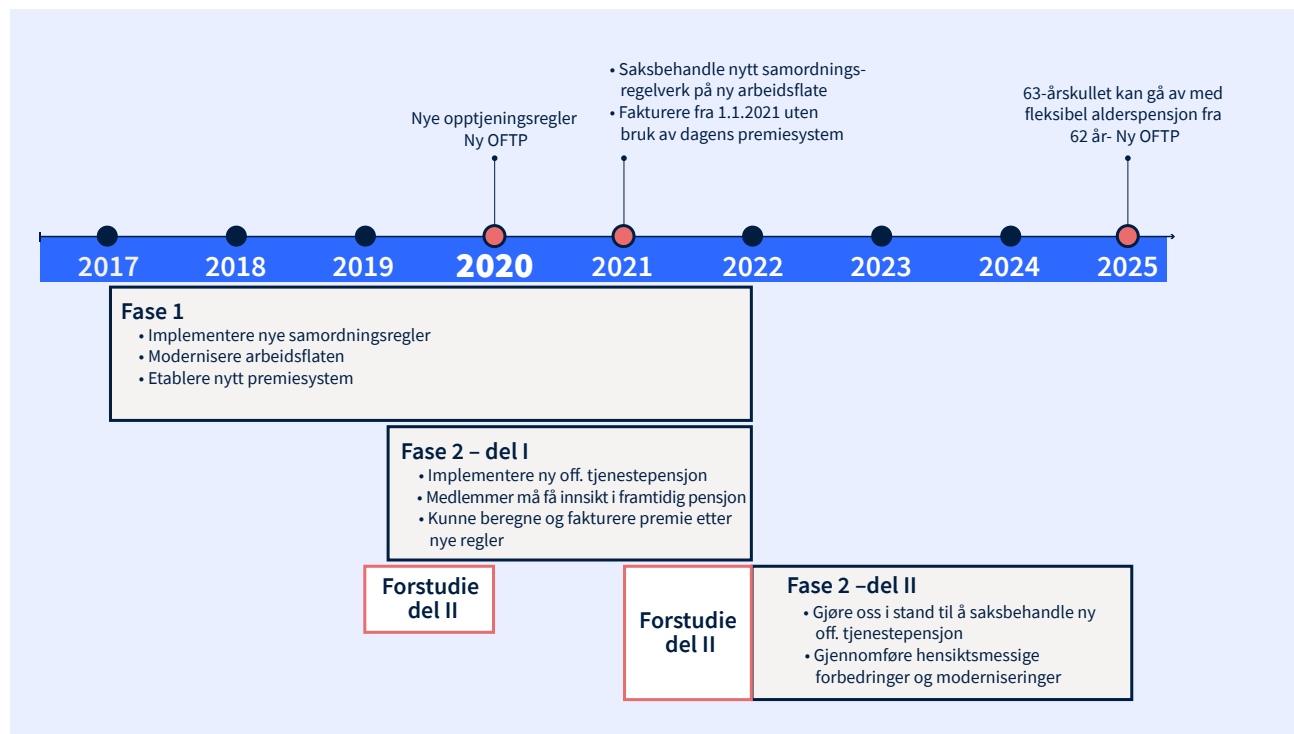
Hovedmålet for fase 3 er å kunne beregne og utbetale pensjoner basert på reglene for ny offentlig tjenstepensjon. Det endelige målet og ambisjonsnivået for fase 3 skal utredes i 2021 og 2022.

Resultater

I 2020 har pensjonsprogrammet Pro 25 levert i henhold til plan og vi har nådd store og viktige milepæler knyttet til håndteringen av nye samordningsregler. 2020 gir derfor et godt fundament for 2021, der vi blant annet skal ta i bruk vårt nye premiesystem i faktureringen av våre kunder og sikre gode betjeningsløsninger for våre medlemmer knyttet til ny offentlig tjenstepensjon.

MÅL 5: Effektiv drift

Å legge til rette for effektiv bruk av samfunnets ressurser er et av våre sentrale mål. Gjennom løpende forbedring av våre tjeneste- og leveranseprosesser har vi over tid oppnådd en vesentlig produktivitetsutvikling knyttet til våre pensjonsprodukter. Over de siste fem årene viser vår indikator «totale administrasjonskostnader per medlem» en samlet reduksjon på 19 prosent.



Aktiviteter

Som beskrevet i tidligere rapporter er det utfordrende å sikre effektiv drift parallelt med gjennomføringen av omfattende reformer. Også i 2020 har vi konsentrert innsatsen mot gjennomføring av reformene, med redusert kapasitet til kontinuerlig forbedringsarbeid som følge.

Pandemien har i 2020 medført en annerledes og utfordrende arbeidssituasjon for alle i SPK. Organisasjonen har imidlertid lyktes i å håndtere de daglige driftsleveransene temmelig upåvirket av hjemmekontor og andre konsekvenser av smittetiltakene. Herunder ser vi også at effektiviteten i leveransene er opprettholdt.

De store endringene i pensjonsproduktene skaper etter-spørsmål etter informasjon og beregninger fra medlemmene. Også fra medlemsvirksomhetene og fra departements-/ politikerhold har det vært høy aktivitet rundt oppfølging,

utredning og tilrettelegging. Henvendelsene vedrører regelverksutviklingen, men også endringer for virksomhetene, som fylkes- og kommunereformen og omstruktureringen av jernbanesektoren.

For å levere gode løsninger og begrense økt ressursbruk som følge av manuell behandling, har vi også i 2020 prioritert å legge til rette for gode maskinelle løsninger, f. eks knyttet til økt selvbetjening på spk.no. Dette har medført noe økt ressursbruk knyttet til utvikling og forvaltning av slike løsninger.

For øvrig har reformarbeidet skapt behov for styrking av vårt prosjektleder- og IT-arkitektmiljø. Uavhengig av dette har vi også styrket innsatsen knyttet til sikkerhet og beredskap i 2020.

Resultater

Ved inngangen til 2020 forventet vi, som følge av reform-innsatsen, i beste fall å opprettholde kostnadseffektiviteten

fra 2019. Etter årsslutt ser vi likevel en forbedring av kostnads-effektiviteten målt ved administrasjonskost per medlem¹⁾ på 1,8 prosent (se graf under). Vi har videreført et sterkt kostnads-fokus gjennom året, men det skal også trekkes frem at pandemisituasjonen har gitt en netto kostnadsbesparelse.

Særlig gjelder dette besparelser knyttet til personrelaterte kostnader som lønn, kompetanseutvikling, reiser, med mer. Vi har også avventet noen ansettelser, og leid ut ansatte til å bistå NAV. Sykefraværet har også vært meget lavt i perioden, noe som har redusert behovet for overtid og vikarer.

Se figur: Utvikling i administrasjonskostnader per medlem

Vi følger også opp administrasjonskostnader i prosent av pensjonsforpliktelse. Av samme årsaker som nevnt over ble resultatet noe bedre enn måltallet på 0,09 prosent.

Se figur: Utvikling i administrasjonskostnader i prosent av pensjonsforpliktelse

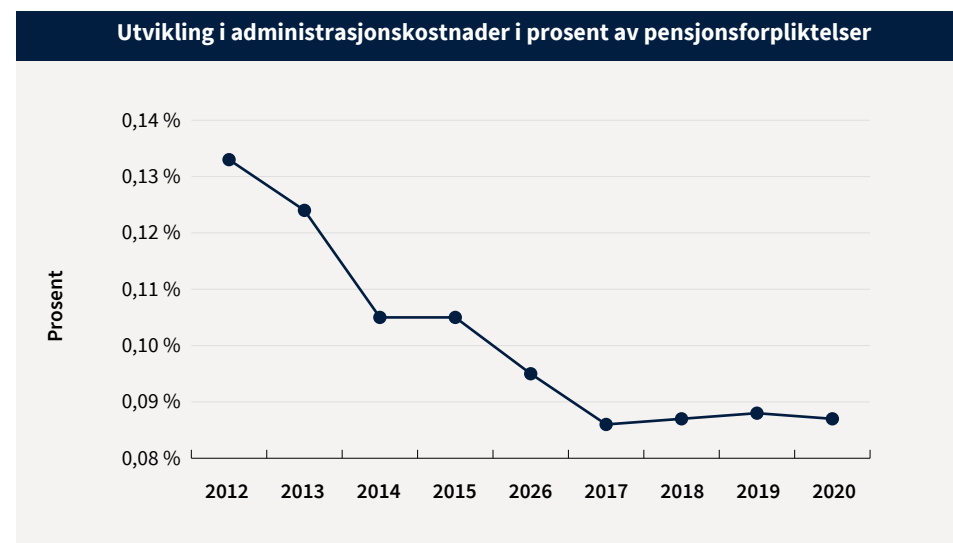
MÅL 6: Bidra til departementets politikktutforming

Utover arbeidet med innføring av nye samordningsregler og ny offentlig tjenstepensjon, har vi i 2020 jobbet med å modernisere vårt premiesystem. Premiesystemet omfatter om lag 1 300 medlemsvirksomheter. Dette er et langsiktig arbeid som skjer i sammenheng med innføring av ny offentlig tjenstepensjon.

Det nye premiesystemet skal sikre at både statlige og ikke-statlige virksomheter betaler for de faktiske pensjonskostnadene de har. Det skal også bidra til større grad av likebehandling og ansvarliggjøring for egne pensjonskostnader. Vi har utarbeidet underlaget for utformingen av det moderniserte premiesystemet og bidratt med innspill til den pågående dialogen på ny modernisert avkastningsmodell for fristilte virksomheter.

Det har videre vært tett dialog med departementet om personvernlovgivningen og utformingen av nødvendig

hjemmelsgrunnlag. Tiltakene regjeringen har iverksatt for å håndtere koronapandemien har også medført behov for regelverksavklaringer for å sikre rett praktisering. Nødvendige avklaringer ble beskrevet og oversendt til ASD, og er nå vedtatt. I tillegg har vi utarbeidet analyser av virkninger av uførereformen og forventet uttak av AFP framover.



1) Personskaderelaterte administrasjonskostnader fordelt på samtlige vedtak innenfor året. Sammenligner med KPI-justert 2019.

Redegjørelse for personskade

På personskade har vi i stort levert på alle mål- og leveransekrav i 2020. Antall innmeldte saker ble dog redusert dette året, da vi mottok 17 prosent færre yrkesskadesaker i 2020.

Mål- og leveransekrav

Som det fremgår av tabellen i kapittel 3.2, ble det for 2020 fastsatt følgende mål for vår forvaltning av personskadeordningene:

1. SPK skal utbetale ytelse til rett tid

- 85 % av forsikringssakene under yrkesskade-forsikringen skal utbetales innen fire uker etter at nødvendig dokumentasjon er mottatt
- Utbetaling av gruppelivserstatning skal skje innen syv virkedager etter at nødvendig dokumentasjon foreligger

2. SPK skal sørge for at tjenester og informasjon er tilpasset medlemmenes behov

- Medlemmenes tilfredshet skal være like god som forrige år

3. SPK skal sørge for effektiv drift

- Enhetskostnaden per forsikringsvedtak bør være under 24.300 kroner

Fokus og utfordringer

Koronasituasjonen innebar en reduksjon i aktivitetsnivået i arbeidslivet, med svært mange arbeidstakere på hjemmekontor. Dette er en mulig forklaring til at vi mottok omtrent 17 prosent

færre yrkesskadesaker enn i 2019. Ved inngangen av året hadde vi utfordringer med kapasiteten på saksbehandling, men utfordringen ble løst med nyansettelser og nye digitale løsninger for dokumenthåndtering.

Vi har videre hatt som målsetting å forbedre brukerorienteringen vår gjennom innsikt i medlemmenes tilfredshet med tjenestene våre.

MÅL 1: Ytelse til rett tid

I 2020 utbetalte vi totalt 307 millioner kroner i erstatninger. Dette er en økning på 8 prosent fra 2019. Utbetalingene fordelte seg slik:

- 174 millioner kroner til gruppeliv (57 %)
- 53 millioner kroner til yrkesskade (17 %)
- 67 millioner kroner til erstatninger til Forsvaret (22 %).

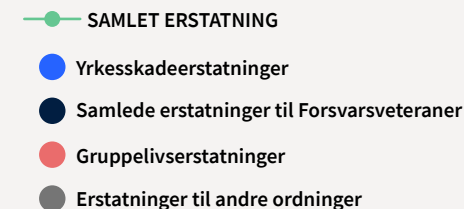
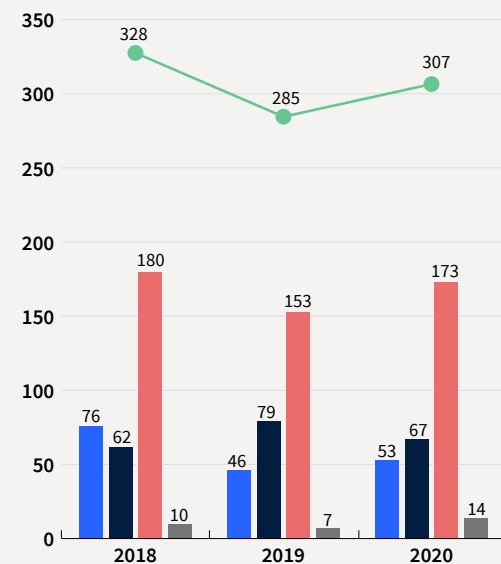
Virksomhetene betalte inn totalt 200 millioner kroner i premie for gruppeliv og yrkesskade i 2020. Dette er en reduksjon på 15 millioner kroner sammenlignet med 2019 og tilsvarer en nedgang på 7 prosent.

Vi utbetalte erstatninger i 2020 på 227 millioner kroner. Det er dermed en negativ differanse på 27 millioner kroner mellom utbetalinger og innbetalt premie fra virksomhetene. I 2019 var forholdet motsatt, da erstatninger var 16 millioner kroner lavere enn premieinnbetalinger.

Se figur: Utvikling i erstatningsutbetalinger siste 3 år

Antall nye yrkesskadesaker har over flere år holdt seg relativt stabilt. I 2020 har vi hatt en nedgang i antall innmeldte saker på omtrent 17 prosent. Dette kan ha en sammenheng med

Utvikling i erstatningsutbetalinger siste 3 år



koronasituasjonen, da vi så en merkbar nedgang i etterkant av nedstengningen i mars 2020. Antallet innmeldte gruppelivs-saker viser at de siste års avtagende trend fortsetter.

Erstatningssaker for Forsvaret (som kalles veteransaker i figuren til høyre) viser en fortsatt jevn nedgang. Vi tror dette skyldes at kompensasjonsordningen for veteraner fra internasjonale operasjoner har eksistert i 10 år.

Se figur: Utvikling i antall innmeldte saker

Aktiviteter

I 2020 har vi styrket saksbehandlingskapasiteten for å behandle løpende yrkesskadesaker. Dette har også gitt oss bedre kapasitet til å følge opp stevninger for Regjeringsadvokaten. Vi har tatt i bruk nye digitale verktøy for dokumenthåndtering og styrket kompetansen rundt selve saksbehandlingen for å effektivisere prosessen enda mer og ivareta den skadelidte på en enda bedre måte.

Resultater

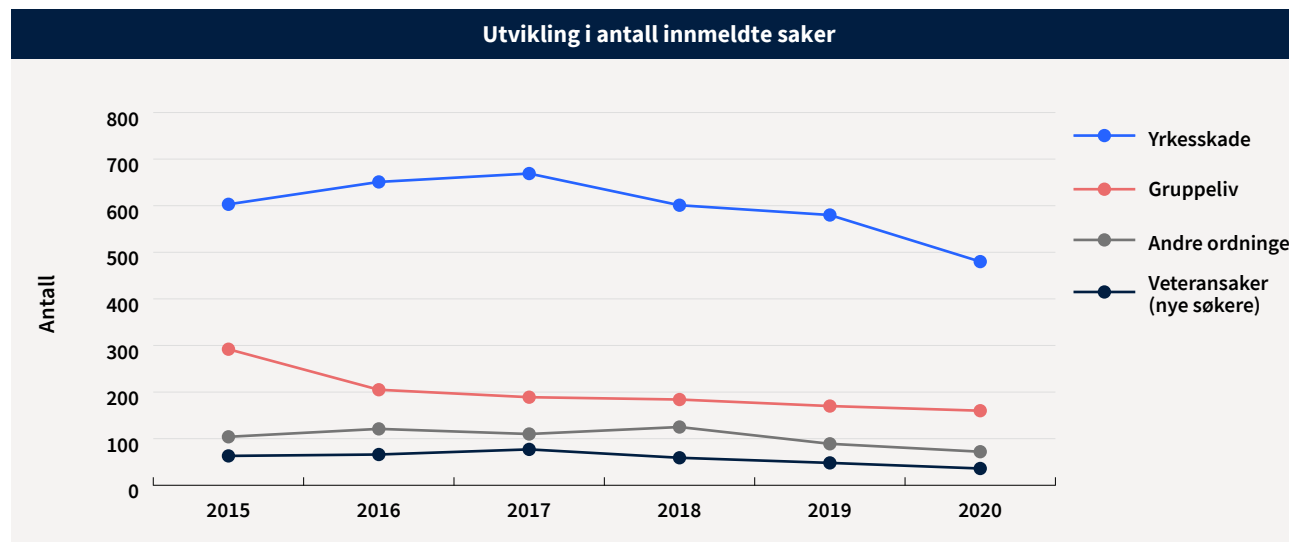
Med en resultatoppgåelse på 100 prosent innfridde vi målet om å utbetale alle gruppelivssaker innen sju virkedager.

Tilsvarende ble 96 prosent av alle yrkesskadesaker utbetalt innen fire uker, noe som er over målet på 85 prosent. Vi har avsluttet like mange saker i 2020 som i 2019.

MÅL 2: Tjenester og informasjon tilpasset medlemmers behov

Avgjørelsene vi treffer i erstatningssaker skal være riktige og rettferdige, og saksbehandlingen skal skje uten ugrunnet opphold. Imidlertid krever personskadesaker som oftest omfattende dokumentasjon og vurdering av medisinske konsekvenser. Sakene tar tid å behandle og derfor kan det være utfordrende å innfri den skadelidtes forventninger til både behandlingstid og erstatningsnivå.

2) Personskaderelaterte administrasjonskostnader fordelt på samtlige vedtak innenfor året. Sammenligner med KPI-justert 2019.



For å få bedre brukerinnsett om personskade, har vi i løpet av 2020 foretatt tilfredshetsmålinger tilsvarende målingene vi foretar om pensjon og lån. Vi har i tillegg begynt med brukertester i videreutviklingen av våre personskadetjenester.

Både brukertester og målinger har vært nyttige verktøy i arbeidet vårt med å utvikle bedre digitale selvbetjeningsløsninger som elektronisk skademeldingsskjema. Vi har også forenklet flere skjemaer og maler som vi bruker i kommunikasjonen med medlemmene våre.

Mål 3: Sørg for effektiv drift

For å følge opp produktivitetsutviklingen er det etablert resultatindikatorer i form av enhetskostnader på alle produktområdene hos oss. Personskade er et område med relativt lavt saksvolum, men store forskjeller i kompleksitet

og ressursbruk for hvert tilfelle. En resultatindikator vil dermed gi svært ulike resultater og bør derfor brukes med forsiktighet når vi vurderer effektiviteten på området.

I 2020 var antall vedtak på linje med 2019. Dette inkluderer vedtak i saker som ble meldt til oss tidligere år. De ordinære driftskostnadene viser tilsvarende en flat utvikling. Vi har måttet benytte ekstern medisinsk faglig bistand i noe større grad enn i 2019, noe som samlet ga en økning i enhetskostnaden²⁾ på i overkant av 3 prosent i 2020.

Redegjørelse for lån

Dette året har vi hatt en nedgang i lånesøknader på hele 44 prosent. Hovedårsaken var at renten vår lå vesentlig høyere enn markedet gjennom store deler av andre tertial.

Mål- og leveransekrav

SPKs skal forvalte låneordningen effektivt og profesjonelt. Med referanse til tabellen i kapittel 3.2, er målene i tildelingsbrevet for 2020 som følger:

1. SPK skal utbetale ytelse til rett tid

- Alle søknader om nye boliglån og refinansiering skal behandles innen 14 dager

2. SPK skal sørge for at tjenester og informasjon er tilpasset medlemmenes behov

- Medlemmes tilfredshet skal være like god som forrige år

3. SPK skal sørge for effektiv drift

- Enhetskostnaden per løpende boliglån skal være 645 kroner

Fokus og utfordringer

Hovedutfordringene i 2020 har vært å dimensjonere ressursene i tråd med svingningene på lånesøknadene. Vi opplevde et vesentlig fall i lånesøknader fra april til september. I samme periode økte innfrielsen betraktelig. Da Norges Bank satte ned styringsrenten til null prosent i andre kvartal, ble lånerenten vår liggende betydelig over markedrenten i flere måneder.

Denne forskjellen skyldes tidsetterslepet fra markedrenten endrer seg til det får effekt på normrenten.

I oktober økte lånerammen fra 2 millioner til 2,3 millioner, men dette fikk ingen stor effekt på antall lånesøknader.

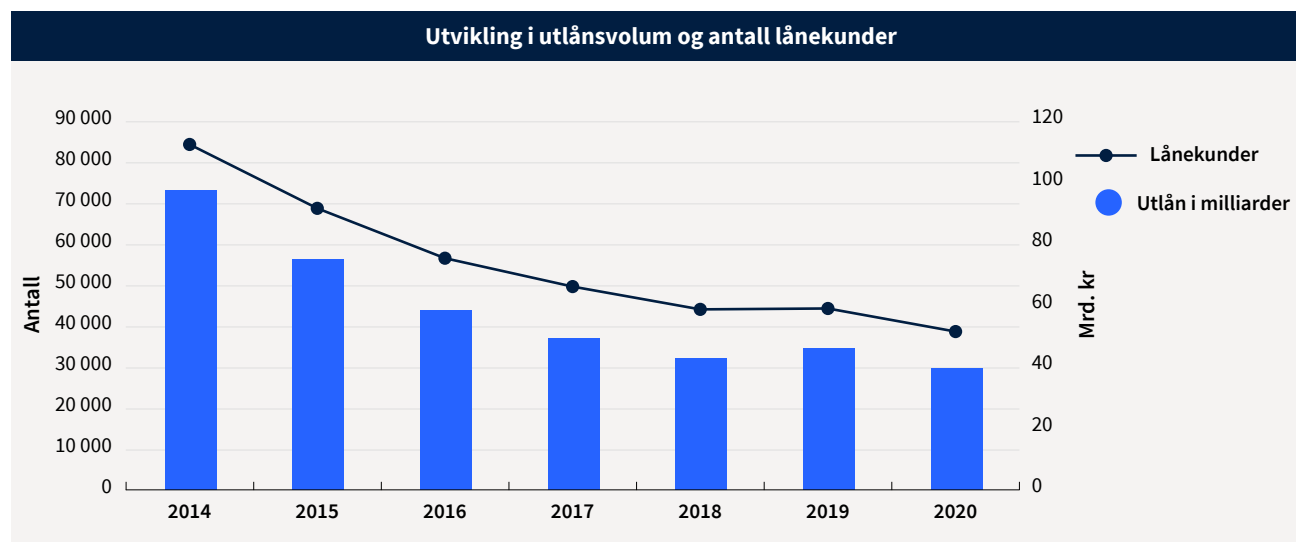
Vi har gjennom hele 2020 hatt en vesentlig driftsrisiko med dagens lånesystem, som bygger på gammel teknologi med en begrenset levetid. Driften har allikevel gått bra som følge av gjennomføring av en rekke risikoreducerende tiltak. I tiden fremover vil vi utrede og planlegge hvordan lånesystemet kan byttes ut.

MÅL 1: Ytelse til rett tid

Per utgangen av 2020 var låneporteføljen på totalt 39,6 milliarder kroner, en reduksjon 6,2 milliarder fra 2019, som tilsvarer 13,5 prosent.

Se figur: Utvikling i utlånsvolum og antall lånekunder

Vi ser en relativt stor nedgang i kundemassen vår. I 2020 hadde vi en netto nedgang i antall lånekunder på rundt 13 prosent. Vi fikk 5 prosent nye lånekunder i 2020, men mistet 17 prosent av våre eksisterende lånekunder. Hovedårsaken til nedgangen er at kundene flytter lånene sine til en annen



bank med bedre rentebetingelser. Totalt antall lånesøknader var 44 prosent lavere i 2020 enn året før.

Se figur: Utvikling mottatte lånesøknader

Aktiviteter

Hovedoppgaven i 2020 har vært å dimensjonere ressursene i tråd med svingningene på lånesøknadene og den kraftige økningen av innfrielser. Ledig kapasitet har i perioder blitt omdisponert internt i organisasjonen, mens to ressurser har i store deler av året vært utlånt til NAV.

Vi har startet opp et utviklingstiltak for en forbedret signeringsløsning på lånedokumenter. Denne skal være på plass i løpet av første halvår 2021. Målet er en mer brukervennlig signeringsprosess for både lånsøkere og saksbehandlere. Løsningen skal oppleves som enkel, sømløs og oversiktlig for brukeren.

Resultat

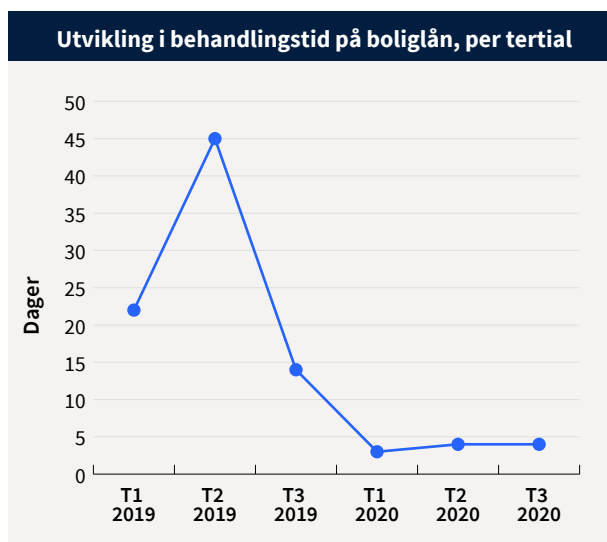
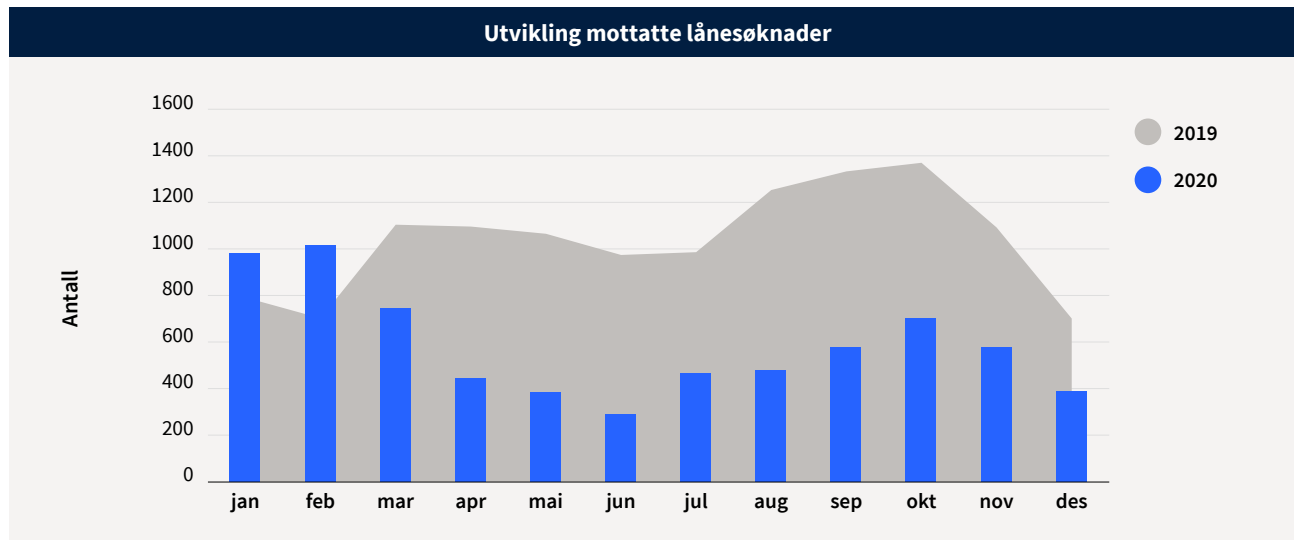
Behandlingstiden på lån til både nye boliger og lån til refinansiering var godt innenfor målet på 14 dager og i gjennomsnitt fikk kunden svar på lånesøknaden innen fire dager gjennom hele året.

Se figur: Utvikling i behandlingstid på boliglån, per tertial

MÅL 2: Tjenester og informasjon tilpasset medlemmers behov

Kundesenteret registrerte i 2020 en reduksjon i antall lånehenvendelser på 19 prosent, sammenliknet med året før. Nedgangen henger sammen med reduksjonen i antall lånesøknader. Telefon er fortsatt den største kanalen, etterfulgt av chat og e-post.

Generelt er våre lånekunder godt fornøyd med oss. En mer konkurransedyktig rente i andre halvår 2020 og økning i lånerammen i oktober bidro til at nivået på tilfredsheten økte i det siste tertialet. For året totalt sett medførte dette at tilfredsheten på lån økte noe fra 2019. Vi innfridde dermed målet om at tilfredsheten på lån skal være minst like god som forrige år.



MÅL 3: Sørge for effektiv drift

Ressursbruken på forvaltning av lån varierer sterkt gjennom lånets levetid. Størstedelen av ressursbruken påløper ved etablering, mens den etterfølgende årlige forvaltningen er mindre ressurskrevende. Årlig ressursbruk på lån vil derfor variere i takt med variasjonen i søknadsinngang og eventuelt ved uvanlig høye innfrielsesvolumer.

Året 2020 ble som beskrevet over et utfordrende år for vårt låneprodukt. Rentesituasjonen medførte at en åttendel av lånekundene forlot oss, og det måtte brukes mye ressurser på å administrere innfrielser av lån.

Se figur: Utvikling i kundetilfredshet for lån

Vi følger opp kostnadseffektiviteten på låneområdet ved å beregne samlede administrasjonskostnader knyttet til låneproduktet, fordelt på antall løpende lån. I en stabil

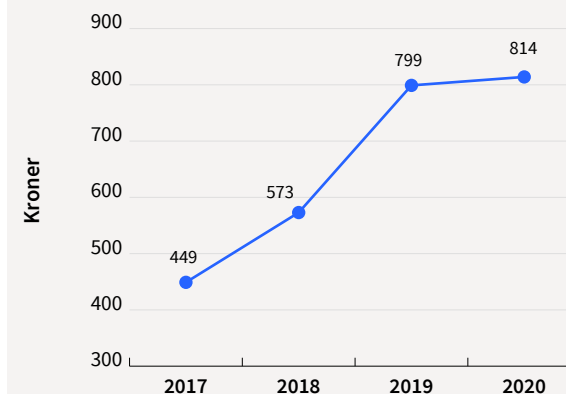
etterspørselssituasjon vil denne indikatoren gi konsistente resultater, men er mer krevende i et unntaksår som 2020. Vi klarte, tross bortfallet av utlånsvolumer, å opprettholde enhetskostnaden fra 2019 per løpende lån på cirka 814 kroner (se graf under). Dette ble oppnådd gjennom streng kostnads-tilpasning da vi observerte hvordan rentesituasjonen og etterspørselsbildet utviklet seg etter mars måned. Sett opp mot målsatt enhetskost på 645 kroner, fikk vi derfor også i 2020 et negativt avvik på tilsvarende nivå som i 2019.

Se figur: Utvikling i KPI-justert enhetskost for boliglån

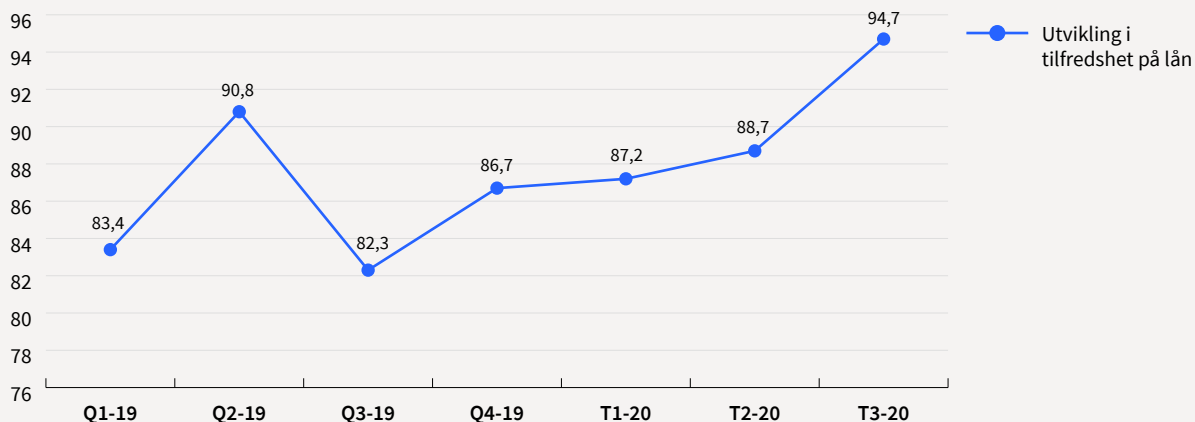
For øvrig er andelen misligholde lån fortsatt lav og utgjorde kun 0,093 prosent av utlånsporteføljen i 2020, opp fra 0,076 prosent i 2019. Hovedårsaken til oppgangen er at den totale utlånsporteføljen har gått ned, mens nivået på misligholdte lån er stabilt.

Se figur: Utvikling i misligholdte lån

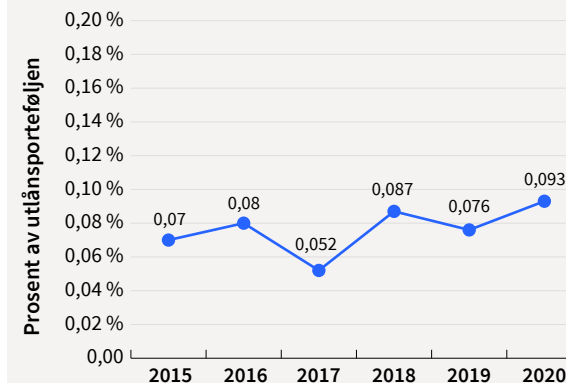
Utvikling i KPI-justert enhetskost for boliglån



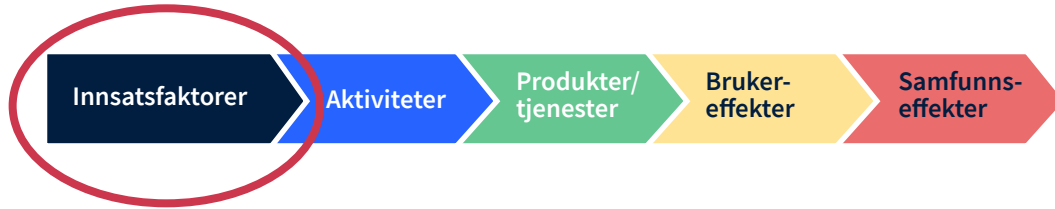
Utvikling i kundetilfredshet for lån



Utvikling i misligholdte lån



Redegjørelse for innsatsfaktorer



I de tidligere delkapitlene har vi redegjort for leveransene våre - hva vi har gjort og hva vi har oppnådd. I dette delkapitlet belyser vi innsatsfaktorene som har vært fundamentet for alle våre leveranser.

Våre medarbeidere, kultur og organisasjon

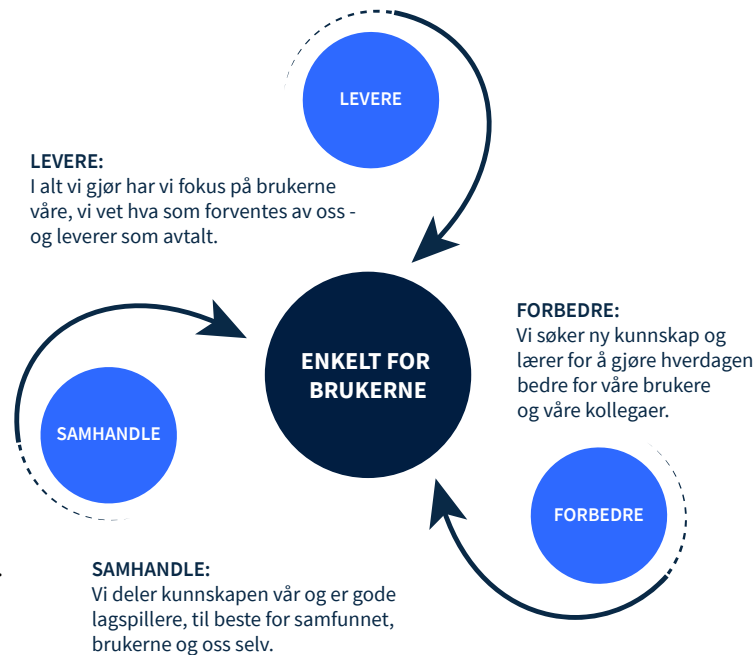
Koronapandemien har preget vår organisasjon i 2020. Nær sagt alle medarbeidere har jobbet mer eller mindre på hjemmekontor side 12. mars, i henhold til myndighetenes smitteverntiltak. Mange av våre medarbeidere var ikke vant med hjemmekontorarbeid. Derfor har det vært overveiende positivt å erfare at vi har opprettholdt normal drift i hele 2020.

Mål

Vi har som mål å være en attraktiv, spennende og god arbeidsplass. Gjennom medarbeidere som skaper takhøyde og rom for nye tanker, ønsker vi å legge til rette for et støttende arbeidsmiljø. Verdien våre skal videre bidra til å gi oss det handlingsrommet vi trenger for å få brukt vår kompetanse og utvikle oss videre.

For å sikre at vi beholder og utvikler våre egne medarbeidere, har kompetanseutvikling vært et prioritert område. I tillegg er kontinuerlig medarbeider- og lederutvikling viktig.

3) Beredskapsgruppen ble nedsatt i forbindelse med pandemien og besto av en sammensatt gruppe fra sikkerhet og beredskap, HR og kommunikasjon.



Fokus og utfordringer

I reformperioden vi er inne i, blir det avgjørende at vi klarer å innhente tilstrekkelige og riktige ressurser, spesielt innenfor IT og utvikling. Her opplever vi et arbeidsmarked der det er krevende å konkurrere om de gode kandidatene. Arbeidsgiverattraktivitet har således blitt svært viktig i tillegg til gode rekrutteringsprosesser.

Aktiviteter

Vi har hatt et stort kompetanseløft blant våre ansatte på digitale verktøy og det digitale samhandlingsverktøyet Office 365 dette året. Det har vært imponerende å se hvordan medarbeidere uten tidligere erfaring med hjemmekontor, har håndtert dette på en effektiv måte. I starten av pandemien ble det gitt tett og løpende informasjon fra beredskapsgruppen³⁾ til alle ansatte på vårt intranett. God informasjon og kommunikasjon fra ledelsen var viktig i denne perioden. Gjennom året ble det gjennomført flere digitale allmøter for samtlige ansatte, og tilbakemeldingene fra de ansatte viser at dette ble det satt stor pris på.

For å få en forståelse av hvordan våre ledere og medarbeidere har håndtert en hverdag med hjemmekontor, har vi gjennomført to arbeidsmiljøundersøkelser primært rettet mot dette.

I 2020 har vi i all vesentlighet lyktes med å rekruttere IT- og utviklingsressurser, både faste ansettelser og konsulent-innleie. Vi har i løpet av 2020 startet opp et større arbeid med arbeidsgiverattraktivitet, i første omgang spesielt med vekt på IT. Dette er et pågående arbeid som fortsetter i 2021.

Vinteren 2020 var temaet for lederutviklingen «kompetanseledelse». Vi startet året med gjennomføring av såkalte

lederlæber, med cirka 20 ledere i hver gruppe på en dags-samling. Vi fikk ikke gjentatt dette som følge av korona-situasjonen, men fortsatte med to digitale lederforum for alle våre ledere med tema fjernledelse. Dette ble godt tatt imot og var høyst aktuelt dette året.

I 2020 inngikk vi en avtale om å koble vår egen læringsportal med den felles læringsplattformen til Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) for statlige virksomheter. På denne måten bidrar vi dermed til gode felles løsninger i staten og det blir en del av et felles kompetanseløft. Læringsportalen skal dekke de grunnleggende behovene for verktøystøtte til strategisk kompetansestyrking i virksomheten.

Resultater

I 2020 var vi 415 ansatte i SPK, 17 flere enn gjennomsnittet i 2019. Videre har vi 406 avtalte årsverk⁴⁾ og 386 utførte

årsverk⁵⁾. Denne økningen har hovedsakelig vært innenfor IT. Ser vi på vår samlede arbeidsstyrke i 2020 inkludert eksterne konsulenter, var vi totalt 465 årsverk, hvorav 59 årsverk med innleide konsulenter. Dette er økning på totalt 11 årsverk fra 2019 hvor økningen skyldes pågående reformarbeid.

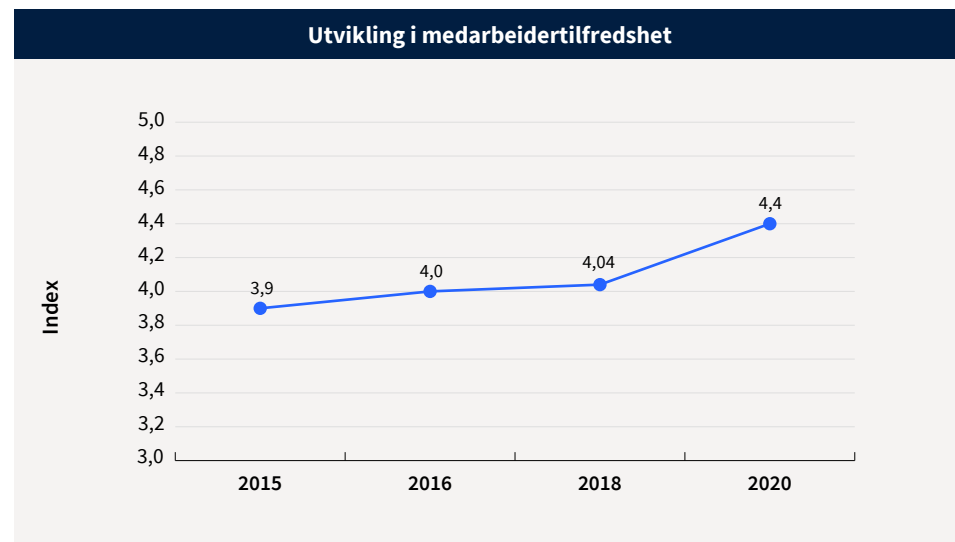
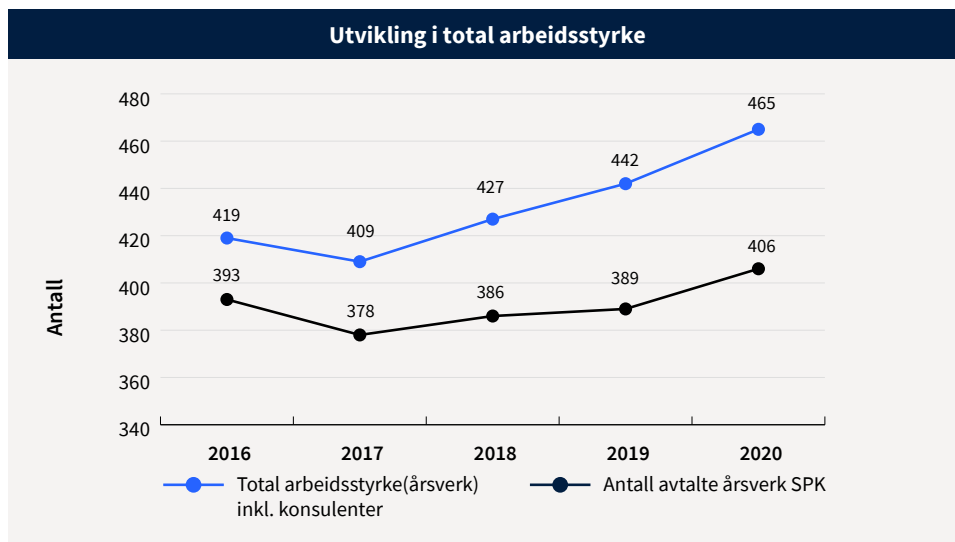
[Se figur: Utvikling i total arbeidsstyrke](#)

Blant våre faste ansatte har vi for øvrig en meget god kjønnsfordeling, med henholdsvis 45 prosent menn og 55 prosent kvinner. Blant lederne totalt sett var kvinneandelen hele 59 prosent, mens det i toppledelsen var 44 prosent kvinner og 56 prosent menn. Videre har 17 prosent av våre ansatte innvandrerbakgrunn.

Arbeidsmiljøundersøkelsene vi gjennomførte dette året var spisset på hvordan vi som virksomhet håndterte korona-situasjonen. Resultatet viste at våre medarbeidere var godt

tilfredse med hjemmekontor og hvordan ledelsen håndterte koronasituasjonen. Resultatet ga en samlet score på 4,4 av 5. [Se figur: Utvikling i medarbeidertilfredshet, turnover og sykefravær](#)

Resultatet viste en høy score på tilrettelegging av hjemmekontorsituasjonen og mange medarbeidere opplevde fordeler med dette både jobbmessig og privat. Vi så imidlertid at situasjonen var noe utfordrende for flere ledere. Flere opplevde at kommunikasjon og relasjonsbygging ble utfordret i en digital arbeidshverdag, samt at det var noe bekymring for om vår felles kultur blir svekket på sikt. Scoren i disse to arbeidsmiljøundersøkelsene er gjennomgående markant høyere enn det vi ser i ordinære medarbeiderundersøkelser. Vi tror at dette har sammenheng med forståelsen for den krevende situasjonen som pandemien har skapt.



4) Avtalte årsverk er summen av antall heltidsjobber (arbeidsforhold) og deltidsjobber omregnet til 100% stilling. Definisjonen er fra SSB.

5) Utførte årsverk er definert i PM-2019-13, og rundskriv R115 av 17.des.2019.

Det legemeldte sykefraværet viste en svært positiv utvikling med en nedgang på hele 1,4 prosentpoeng fra 2019 til 2,3 prosent i 2020. Dette er bedre enn vår målsetting, og vi innfrir på alle våre måltall for sykefravær i 2020. Vi har også en lav turnover av medarbeidere på 6,4 prosent i 2020, som er en nedgang på 1,1 prosent poeng fra 2019.

Se figur: Utvikling i turnover og sykefravær

Informasjonsteknologi – drift og utvikling

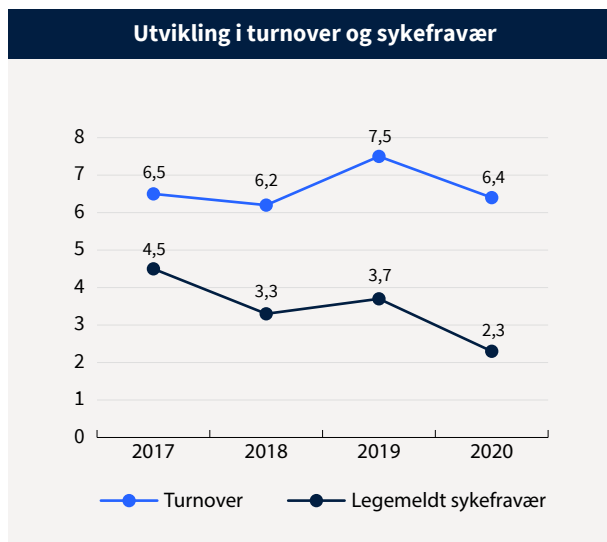
Vi har i flere år jobbet målrettet med å bygge en stabil og sikker infrastruktur for våre IT-tjenester. Vi har etablert moderne og effektive IT-løsninger, der hele 74 prosent av vår daglige saksbehandling skjer automatisert ved hjelp av informasjonsteknologi. På tross av arbeidet med implementering av nytt regelverk, har vi gjennom 2020 greid å opprettholde god driftsstabilitet og tilgjengelighet på våre IT-tjenester. Videre viser automatiseringsgraden positiv utvikling, samtidig som at effektiviteten i arbeidsprosessene har økt slik at ny funksjonalitet tas i bruk raskere enn tidligere.

Da Norge stengte ned i mars og våre ansatte reiste hjem for å jobbe, kunne vi høste fruktene av dette arbeidet. Så å si hele virksomheten kunne flytte ut av våre kontorlokaler den ene dagen, og fortsette sitt arbeid hjemmefra den neste. I løpet av 2020 tok vi også i bruk flere nye digitale samhandlingsverktøy, som digitale tavler. En smidig overgang til hjemmekontor gjorde det mulig å fortsette vårt daglige arbeid med drift og videreutvikling av våre IT-løsninger.

Fokus og utfordringer

Naturlig nok har hjemmekontorsituasjonen preget oss i året som har gått. Vi har hatt ekstra overvåkning på de tekniske løsningene som gjør det mulig å jobbe hjemmefra, og vi har prioritert oppgaver som har gjort vår hjemmekontorløsning og digitale samhandling bedre og mer robust.

Tett samarbeid på tvers i IT og mellom IT og forretningssiden er en forutsetning for å kunne lage gode IT-løsninger. Vi har



derfor vært opptatt av å legge til rette for dette samarbeidet. Til tross for fysisk avstand, rapporterer utviklingsteamene at de samarbeider vel så godt digitalt som de gjorde da de satt samlet. Likevel er det ikke til å komme bort fra at enkelte diskusjoner og oppgaver er enklere å løse når man sitter samlet enn når man treffes via en skjerm.

I løpet av året har vi videre trappet opp arbeidet med universell utforming av spk.no og annen digital kommunikasjon, slik at våre tjenester og informasjon skal være lettere tilgjengelig for alle. Dette er et arbeid vi vil fortsette med i årene som kommer.

Aktiviteter

Hovedaktiviteten i året som har gått har vært videreutvikling av våre løsninger for pensjon- og premieberegning for å kunne støtte nytt regelverk. Også i 2020 har IT vært en sentral bidragsyter i dette arbeidet og dette har hatt høyest prioritet ut over å sikre en stabil drift.

Vi har også vært opptatt av å lage brukervennlige løsninger, både for våre medlemmer og kunder, og for interne saksbehandlere. Innsikt i brukerens behov, prototyping av løsninger og brukertesting hatt en stor plass i utviklingsarbeidet.

Gitt vårt høye aktivitetsnivå er rekruttering fortsatt en viktig aktivitet for oss. Markedet for utviklere og arkitekter er fortsatt svært presset, men vi har lykket med å ansette flere arkitekter og utviklere gjennom året.

Resultater

Driftsstabilitet og tilgjengelighet for IT-tjenestene i 2020 har vært god. Vi har hatt tre kritiske hendelser i løpet av 2020. To av hendelsene berørte våre eksterne brukere direkte. Alle hendelsene var av kortere varighet (timer) og det er satt i gang tiltak for å forhindre at tilsvarende feil inntreffer igjen.

I forvaltning av IT-systemene er vedlikehold viktig, men det gjøres også kontinuerlig forbedring av løsningene. For 2020 er vi spesielt fornøyd med å ha forbedret etteroppgjør AFP. Det har blitt enklere for medlemmet og automatiseringsgraden er betydelig høyere, noe som gir mindre manuell oppfølging for oss.

Ledetid på oppgaver, altså tiden fra vi begynner å jobbe med en oppgave til funksjonaliteten kan tas i bruk, er halvert i løpet av året. Dette betyr at vi har klart å effektivisere arbeidsprosessene våre, og det fører til at ny funksjonalitet kan tas i bruk raskere enn tidligere.

Ellers er bistanden til reformarbeidet på plan, og ressurs-situasjonen til dette arbeidet er tilfredsstillende ved utgangen av året.

Business intelligence/analyse

Innsikt fra analyser og rapporter er en sentral innsatsfaktor i vårt arbeid med å videreutvikle samfunns- og brukerverdi. I løpet av 2020 har det vært en økning i etterspørselen etter analyser og prognoser, både fra ASD og egne interne forretningsområder. Samtidig har vi hatt noen utfordringer med den tekniske analyseplattformen. På tross av dette har vi levert i henhold til forventning.

Fokus og utfordringer

Det har vært en økende etterspørsel etter analyser og prognoser i 2020, både eksternt fra ASD og Stortinget, men også internt hos oss. Hovedvekten har vært spørsmål rundt statsbudsjettet. Med den økende etterspørselen er et godt analyse- og BI-miljø viktig, for å levere forretningsverdi til brukerne.

Aktiviteter

I 2020 har vi tilpasset dataunderlagene i datavarehuset til pensjonsreformen. Dette er helt nødvendig for å levere regelverksanalyser og utbetalingsprognoser effektivt og med god kvalitet. Vi mottok mange analyse spørsmål fra Stortinget denne høsten i forbindelse med statsbudsjettet. Det var et stort analysearbeid og vi samarbeidet godt med NAV for å sikre at vi brukte samme forutsetninger for analysene. Det gode samarbeidet var helt avgjørende for at vi klarte å levere god kvalitet til rett tid.

Gjennom 2020 har vi levert mange nye rapporter fra datavarehuset til de ulike forretningsområdene. Sammen med pensjoneringsområdet har vi testet ut hvordan kunstig intelligens kan skape forretningsverdi for pensjonsprosessen. Et viktig funn var hvordan maskinlæring kan brukes til å forutsi nivået på en ytelse som skal utbetales. En forventningsverdi for nivået på en ytelse som skal utbetales, vil bidra til økt kvalitet i pensjonsporteføljen ved at saksbehandler selv kan oppdage feil idet et vedtak fattes. Vi er nå i gang med å ta dette arbeidet et steg videre, og har startet med etterlatte pensjoner.

Resultater

Til tross for et krevende år med høyt arbeidspress, har vi levert i tråd med etterspørselen etter analyser og prognoser. Samarbeidet med NAV bidro til en mer effektiv prosess for å besvare analyse spørsmålene fra Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 og 2021.

Utviklingen av de nye dataunderlagene i datavarehuset i forbindelse med pensjonsreformen ble levert som planlagt. Gjennom 2020 har vi produksjonssatt nærmere 150 rapporter fra datavarehuset til forretningsområdene.

Dataforvaltning

I 2020 har vi ytterligere hevet kvaliteten på våre viktigste data, nemlig virksomhets-, medlems- og opptjeningsdata. Dette har vi gjort gjennom en kombinasjon av manuelle korrigeringer og maskinelle oppdateringer med gode støtte fra virksomhetene tilknyttet oss.

Virksomhets-, medlems- og opptjeningsdata er den viktigste «råvaren» i våre leveranser av tjenester og informasjon. God dataforvaltning er derfor en forutsetning for god kvalitet og effektivitet i vår daglige produksjon. I tillegg utgjør disse dataene et viktig grunnlag i vårt arbeid med tjeneste- og leveranseutvikling, samt styring og kontroll.

Fokus og utfordringer

Arbeidet med dataforvaltning ble preget av reformer også i 2020. Driverne for arbeidet var kommunereformen, pensjonsreformen og ny løsning for å koble oss direkte til det nye moderniserte folkeregisteret.

Aktiviteter

Oppkobling til det nye moderniserte folkeregisteret var en prioritert oppgave for oss i 2020. Vi oppdaterte og kvalitetssikret dataene til over 1 million medlemmer og tilpasset tjenester og produksjonsoppgaver til vår systemtekniske løsning for oppdatering og sjekk av folkeregisterdata.

Likeledes gjennomførte vi nye rutiner for å kvalitetssikre innkomne data og forbedre systemløsningene våre til den nye offentlige tjenstepensjonen. Dette har vi gjort for å sikre riktig beregningsgrunnlag, og imøtekomme behovet til medlemmer født i 1963 eller etter om informasjon om sin samlede tjenstepensjon.

123 av våre kunder og 40 500 medlemmer ble berørt av kommunereformen, og vi måtte gjennomføre møysommelig feilretting og kvalitetssikring av innkomne data ved starten av året i tett samarbeid med kommuner og fylkeskommuner.

Sist, men ikke minst har vi utført mange tiltak som en integrert del av disse aktiviteter for å bedre ivareta personvern.

Resultat

I løpet av 2020 har datakvaliteten til 112 800 medlemmene blitt sjekket og forbedret, og vi har korrigert eller validert over 400 000 datalinjer som medfører betydelig forbedret datakvalitet.

Oppkobling til det nye folkeregisteret gikk etter planen. Ved utgangen av året bruker alle våre forretningsprosesser data som er direkte hentet fra det nye folkeregisteret.

Med vår feilretting og kvalitetssikring av innkomne virksomhetsdata i forbindelse med kommune- og fylkeskommunereformen, fikk vi mange positive tilbakemeldinger fra berørte virksomheter i 2020. Dette bidro til forbedret dataunderlag slik at vi kan levere rett pensjon og premie til rett tid.

4

Styring og kontroll

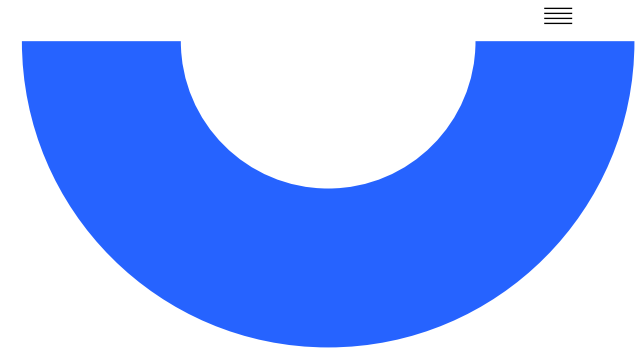


«Jeg er en av tolv saksbehandlere som var lånt ut fra SPK til NAV i 2020. Vi behandlet søknader om omsorgs- og pleiepenger i en utfordrende tid. Vi ble kjent på tvers av virksomhetene i en felles innsats for samfunnet - en viktig dugnad som jeg er glad for å ha vært med på.»

Samina Muzafar
saksbehandler i pensjoneringsområdet



Styring og kontroll



Vi har klart å levere på samfunnsoppdraget vårt og opprettholdt god styring og kontroll på virksomheten, til tross for utfordringer med koronasituasjonen. Også i 2020 leverte vi på alle vesentlige resultatkrav fastsatt av vårt fagdepartement, Arbeids- og sosialdepartementet (ASD). Riksrevisjonen ga SPK ren revisjonsberetning for 2020, og internrevisor har heller ikke identifisert brudd av betydning.

Etatsstyring – ekstern styring

Det er god styringsdialog mellom oss og ASD. Vi har hatt tre ordinære etatsstyringsmøter med gjennomgang av årsrapport og tertialrapporter. I tillegg har vi hatt flere særmøter om vårt reformprogram, Pro 25.

Intern styring og kontroll

Vi har etablert en helhetlig innretning på virksomhetsstyringen, der vi styrer mot både kortsiktige og langsiktige mål. Vi har integrert mål- og resultatstyringen med risiko- og tiltaksstyring for å kunne ivareta helhetsspektivet.

Vår eksterne økonomirapportering baserer seg på de statlige regnskapsstandardene (SRS), i tillegg til ordinær rapportering til statsregnskapet i henhold til kontantprinsippet. Den interne økonomistyringen er basert på periodisert regnskap.

Resultatene følges opp månedlig mot årlige, periodiserte budsjetter, supplert med kostnadsanalyser på våre produkt- og kundegrupper.

Risikostyringssystemet er etablert etter prinsippet om tre forsvarslinjer:

1. Alle områdedirektører og øvrig ledelse i forretningsområdene har ansvaret for den daglige risikostyringen og internkontrollen, og utgjør første forsvarslinje.
2. En sentral stabsfunksjon med fagansvar for overordnet risikostyring og internkontroll utgjør andre forsvarslinje.
3. Internrevisjon som rapporterer direkte til administrerende direktør utgjør tredje forsvarslinje.

Utfordringer i 2020

Som det fremgår av kapittel 3, har også 2020 vært preget av reformer. I tillegg har det vært en sentral utfordring å håndtere koronasituasjonen på en best mulig måte. Den digitale infrastrukturen for hjemmekontor var heldigvis på plass før nedstengningen. Med et godt og grundig beredskapsarbeid, samt positiv innsatsvilje fra alle våre medarbeidere, har vi klart å levere både på daglig drift og utvikling. Den vedvarende hjemmekontorsituasjonen oppleves derimot som en

utfordring i arbeidet med å bevare og bygge videre på den gode interne samhandlingskulturen. Problemstillingen følges tett opp av HR-området.

Aktiviteter

Med koronasituasjonen har vi fått testet vår håndtering av beredskap og risikostyring. For øvrig har vi jobbet mye med kontinuerlig forbedring av styring og kontroll gjennom hele året.

I 2020 har vi konkretisert og operasjonalisert strategien vi utarbeidet i 2019. Videre har vi utarbeidet et felles styringskart og konkretisert brukereffekter med effektmål for våre kunder, medlemmer og eier. Vi har også utviklet en ny ledelsesportal for oppfølging av mål og strategi.

Vi har gjennomført mål- og resultatgjennomganger med toppledelsen annenhver måned, og integrert risikovurderinger i denne gjennomgangen hvert tertial. Dette er i tråd med vår etablerte rapporteringspraksis. Risikovurdering gjennomføres i hvert forretningsområde og for reformprogrammet Pro 25, samt overordnet for hele SPK. Utviklingsprosjektene i Pro 25 vurderer risikoer og jobber med risikoreduserende tiltak i sin operative prosjektstyring. De oppdaterer prosjektrisikoen annenhver måned med rapportering til programstyret for Pro 25 samt videre rapportering til ASD. Den årlige risiko- og

sårbarhetsanalysen av hele organisasjonens sikkerhets-situasjon blir gjennomført på våren.

Vi har hatt mange aktiviteter omkring opplæring og bevisstgjøring for å bygge en sikkerhets- og personvernkultur. Gjennom koronapandemien har vi som organisasjon fått øvd og praktisert reelt beredskapsarbeid. Erfaringene har vist at vi evner å jobbe under stort press i en krevende situasjon, men at planverket trenger å bli oppdatert og modernisert.

Spesifikke aktiviteter innenfor sikkerhet og beredskap i 2020 har vært;

- Flere opplærings- og informasjonsaktiviteter, blant annet en større opplæringskampanje for alle ansatte i sikkerhetsmåned oktober
- Samlet all relevant informasjon i en ny sikkerhetsportal i vårt digitale samhandlingsverktøy
- Etablert malverk og struktur på personvernrisikoarbeidet
- Gjennomført tre sentrale personvernkonsekvensvurderinger (DPIA) og en rekke risiko- og sårbarhetsvurderinger (ROS)
- Oppdatert behandlingsprotokoll
- Tydeliggjort en lovhjælp for behandling av personopplysninger

Vi arbeider videre med prosesser, verktøy og dataunderlag for å sikre gode innspill og prognoser til statsbudsjettarbeidet. I 2020 har de store omleggingene av premiemodellene og effektene på lønnsgrunnlaget av koronasituasjonen spesielt skapt utfordringer. Vi mener å ha håndtert dette godt gjennom året i god dialog med ASD.

Ved utgangen av 2020 satte vi opp et nytt digitalt samhandlingsrom for styrende dokumenter for å gjøre dem lettere tilgjengelig, mer søkbare og «levende». Gjennom året har vi også oppdatert og ajourholdt en rekke styrende dokumenter og sørget for å kommunisere de styrende dokumentene til alle ansatte.

Dette året har vi gjennomført fire internrevisjoner. I første halvår hadde vi tre prosjekter; 1) operativ styring og kontroll av IT-ressurspool, 2) låneprosessen og 3) produksjonsstyring.

I siste halvår hadde vi en gjennomgang av internkontrollregimet vårt.

Vi har fått i oppdrag i tildelingsbrevet å følge opp pris- og kostnadsmodellen, som ble etablert i 2018. Også i 2020 har vi benyttet den etablerte kalkylemodellen i prisberegningen og i den løpende produktivitetsoppfølgingen. Gjennom 2020 er modellen oppdatert ut fra endringer i vår organisasjon og regnskapsførsel, og modellen er noe administrativt forenklet. I forlengelsen av arbeidet med modernisert premiemodell, vil vi vurdere alternative modeller for fakturering av administrasjonskostnadene opp mot bransjestandarden.

Resultater

Vi nådde alle vesentlige mål fastsatt av ASD i tildelingsbrevet for 2020, som det fremgår av «Årets aktiviteter og resultater» i kapittel 3.

Til tross for et utfordrende år, med koronapandemi og størsteparten av arbeidsstyrken på hjemmekontor, har det totale risikonivået holdt seg relativt stabilt i 2020. Mye har handlet om å opprettholde effektiv drift og levere like godt til våre tilknyttede virksomheter og medlemmer. Alt dette samtidig med en omfattende reform og en totalt ny hverdag fra 12. mars. Det samlede risikobildet på virksomhetsnivå har holdt seg relativt stabilt, mens nesten alle forretningsområder vurderer sitt risikobilde til å ha gått ned ved utgangen av året.

Risikobildet vårt er knyttet til følgene av koronasituasjonen, sikre tilstrekkelig ressurser til utviklingsarbeid, levere på de viktige milepælene i reformprosjektene og håndtering av personvern. Vi har ikke noen kritiske risikoer ved årets slutt som følge av regelmessige risikovurderinger og tett oppfølging av risikoreduserende tiltak.

IKT-sikkerheten er generelt på et akseptabelt nivå. Samtidig ser vi at trusselbildet dessverre er forverret i Norge gjennom en mengde forsøk på svindel, phishing, løsepengevirus og uautorisert pålogging. Vi hadde én alvorlig IKT-hendelse i 2020. En ekstern aktør klarte å skaffe seg uautorisert tilgang til et filområde på en eksponert server via en sårbarhet som nylig var blitt allment kjent. Hendelsen ble raskt håndtert, og det var ingen konfidensiell informasjon som ble eksponert.

Sårbarheten som var årsak til hendelsen, er nå utbedret. Vår bevissthet for hvilke krav som stilles til personvern, og hvordan vi behandler personopplysninger har økt betydelig gjennom 2020. Det har skjedd gjennom målrettede aktiviteter. Økt bevissthet og kunnskap har også medført identifisering, melding og håndtering av flere avvik. I tillegg til at avvikene ble lukket, bidro håndteringen positivt i det løpende forbedringsarbeidet.

SPK fikk ren beretning fra Riksrevisjonen for årsregnskapet 2019. Det ble imidlertid påpekt i Dok1 at Riksrevisjonen mener at vi har et uklart finansielt rammeverk. Kommentarene omhandler ulike aspekter, som de statlige regnskapsstandardenes egnethet, SPKs selskaps- og regnskapsmessige innretning, mv. SPK har hatt innledende dialog med DFØ og ASD rundt problemstillingene.

Vår internrevisor oppsummerer at det ikke har vært avdekket kritiske forhold i 2020, og at observasjonene kan karakteriseres som innspill til videre forbedring. Alle revisjonsrapporter for 2020 var dermed «grønne». Vi vil spesielt fremheve rapporten på internkontrollregimet. Revisor trekker frem at vi har et helhetlig system for risikostyring og internkontroll, samt organisatoriske og tekniske tiltak for å sikre og påvise tilstrekkelig internkontroll. Vi har etablert en organisering på tvers av virksomheten med tydelig ansvars- og rollefordeling knyttet til internkontroll, både i linje, stab og kontrollfunksjoner. Basert på observasjoner i revisjonen ivaretar vi føringer både fra økonomireglementet og eier, i tråd med god praksis fra sammenlignbare virksomheter.

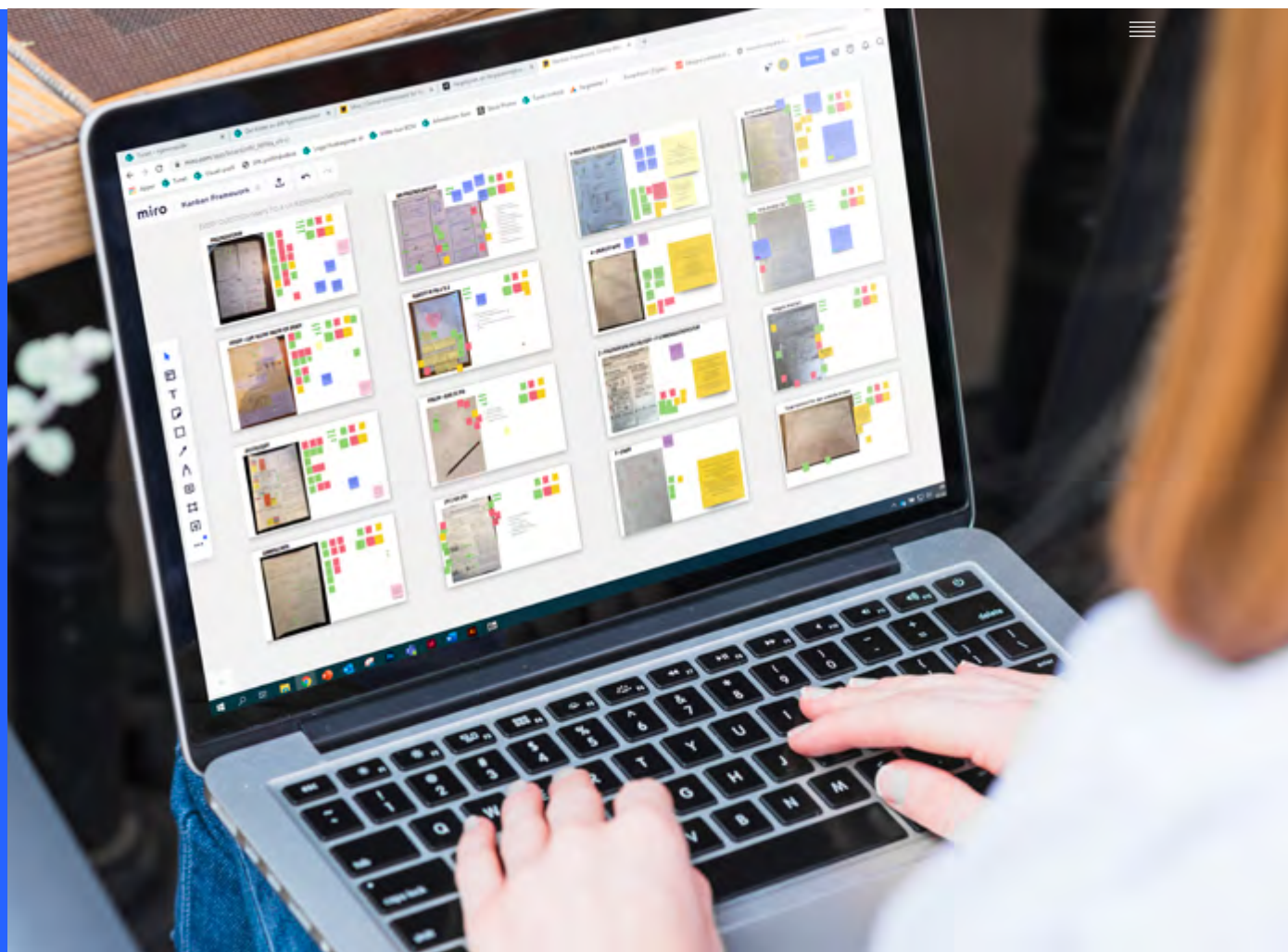
Fra fellesføringer fra Regjeringen

Vi har ansatt en medarbeider med hull i CV-en i 2020 i henhold til fellesføringen om inkluderingsdugnad i staten. Det tilsvarer 2,6 prosent av nyansettelsene 2020 og er under Regjeringens målsetting på 5 prosent. Dette skyldes at vi ikke fikk nok kvalifiserte søkere med nedsatt funksjonsevne/hull i CV-en til våre utlyste stillinger.

Se vedlegg: «Vårt bidrag til inkluderingsdugnad for nærmere redegjørelse» for mer informasjon.

5

Fremtids- utsikter



«Nå leverer vi forbedringer hver dag, som gjør at brukerne våre får ny funksjonalitet og bedre tjenester hele tiden. At vi får til dette sammen, på tvers av fagområder, er veldig motiverende.»

Andrea Halvorsen
tjenesteansvarlig for betjening i kunde- og markedsområdet



Vurdering av fremtidsutsikter

Vi står overfor endringer som representerer store muligheter og store utfordringer på samme tid. Aldri har det vært mer spennende og lærerikt å jobbe med pensjon.

Vi har et viktig samfunnsoppdrag. Vår oppgave er å levere pensjon, forsikring og boliglån på en enkel og effektivt måte til over én million medlemmer i offentlig sektor. Ordningene våre er en viktig del av sparingen til alderspensjon og en viktig forsikring ved uførhet og for etterlatte. For våre 1 400 medlemsvirksomheter kan pensjonsordningen være en betydelig utgiftspost, men også et viktig virkemiddel for å tiltrekke seg kompetente arbeidstakere.

Pensjonsreformen gir oss både store muligheter og store utfordringer

Vår viktigste oppgave fremover er å gjennomføre pensjonsreformen som innebærer store endringer i vår hovedytelse: alderspensjon. Reformarbeidet er organisert i et eget program, Pro 25. Arbeidet er omfattende og skal gjennomføres innen knappe tidsfrister. Det meste av vår tilgjengelige utviklingskapasitet må brukes til programmet, og det er derfor begrenset rom for andre investeringer i perioden.

Dette krever at vi som organisasjon må bruke Pro 25 til å

implementere regelverket i våre kjernesystemer. Samtidig skal vi videreutvikle tjenester og leveranser som møter både brukernes og eierdepartementets forventninger til fremtiden.

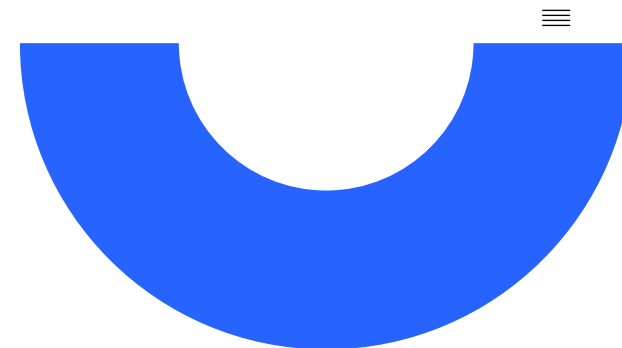
Endringer i brukerbehov

Holdnings- og behovsendringer i samfunnet kommer både av demografisk utvikling og av økt digitalisering. Flere nordmenn kommer til å bli aktører i sin egen pensjonsplanlegging. Dette forsterker søken etter - og behovet for - lett tilgjengelig informasjon.

Ny offentlig tjenstepensjon gjør pensjonssystemet for offentlig ansatte mer likt systemet i privat sektor. Reformen ser ut til å medføre at nye aktører ønsker å tre inn i markedet for offentlig pensjon. Vi kan derfor forvente at både arbeidstakere og arbeidsgivere, i større grad enn før, vil etterspørre tjenester og leveranser som er sammenlignbare med løsninger fra andre pensjonsleverandører.

Tilsvarende forventninger til fremtidens tjenester og leveranser ser vi fra Regjeringen, som har fastsatt tre ambisjoner det er spesielt viktig for oss å følge opp:

- Utvikling av digitale tjenester med brukernes behov i sentrum (jf Digitaliseringsmeldingen)



- En digital offentlig sektor (jf Digitaliseringsstrategien for offentlig sektor 2019-2025)
- Effektiv bruk av offentlige ressurser (jf blant annet Regjeringens ABE-reform)

Å jobbe systematisk med å skaffe oss brukerinnsett og etablere fremtidige brukerreiser, er sentralt i arbeidet vårt. En viktig del av ambisjonen er at brukerne skal møte en digital, sektor-sammenhengende tjeneste. Det betyr at vi i årene fremover må ta i bruk flere og nye fellesløsninger og at vi må dele data med flere aktører.

Effektiv drift i en tid med reformer

Reformer og utvikling skjer ikke i et vakuum. Våre forpliktelser i hverdagen forsvinner ikke selv om vi er midt i en reformtid. En hovedutfordring de nærmeste årene blir derfor å sørge for den rette balansen mellom utvikling og daglig drift, slik at vi sikrer effektiv drift i en tid med reformer.

Vi har store ambisjoner

Vi har uten tvil et godt grunnlag for å møte utfordringene vi står foran. Og utfordringene er mange. Vi skal realisere ny offentlig tjenstepensjon innenfor knappe tidsfrister. Det betyr flere varianter av pensjonsproduktet og overgangsregler og mer kompleksitet både for oss og for brukerne våre.

For oss innebærer dette store investeringsprosjekter som i seg selv er krevende å gjennomføre. Men det er ikke nok for oss bare å få systemene til å regne riktig. Ambisjonene våre er større enn det. Vi skal sørge for at omverdenen aldri er i tvil om at Statens pensjonskasse er effektive og ledende på offentlig tjenstepensjon, og at vi ivaretar brukernes behov på en god måte.

Oppgaven er å gjøre det enkelt

Vi har store ambisjoner! Brukerne forventer stadig mer av oss; bedre innsikt, mer informasjon, muligheten til å kunne betjene seg selv, kundeservice og svar på spørsmål hele døgnet. Pensjonsreformen og nye pensjonsregler øker informasjonsbehovet hos folk. Pensjon oppleves for mange som komplisert. Hovedoppgaven vi skal løse fremover er dermed: «å gjøre det enkelt for brukerne våre».

Hva vi skal levere er uforandret. Det er *hvordan* vi gjør det som representerer endringen. Vi må i langt større grad jobbe etter perspektivet «utenfra og inn». Det betyr konkret at vi systematisk skaffer oss kunnskap om brukernes behov, og at vi etablerer robuste brukerreiser som grunnlag for å planlegge fremtiden. Dette vil være avgjørende for vårt bidrag i å realisere Regjeringens ambisjon om at borgerne skal møte en digital offentlig sektor som tilbyr sammenhengende tjenester.

Behovene er forskjellige ut fra produkt, alder og hvilken livssituasjon brukerne er i. Kartlegging av forventninger og behov skal også påvirke hvordan vi utformer våre leveranseprosesser, og hvordan vi utvikler nye løsninger i reformperioden under Pro 25. Det betyr at vi i årene fremover må ta innsikten om brukernes behov med oss når vi utforsker nye fellesløsninger og tjenestetilbud, i samarbeid med både offentlige og private aktører. Vi må også dele data med flere aktører enn i dag, og hente inn data fra andre aktører der det bidrar til forenkling for brukerne våre og der det gir effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Medarbeiderne er vår viktigste ressurs

Aldri har det vært mer spennende og lærerikt å jobbe med pensjon enn det er i dag. Gjennom endringer og reformer får vi mulighet til å utvikle nye ferdigheter og ny kompetanse. Vår evne til å lære og se nye muligheter, og samarbeide tett med offentlige og private aktører, vil ta oss fremover. Siste års pandemi har gitt oss ekstra fart i å øke den digitale kompetansen vår, og bidratt til å etablere nye og effektive arbeidsprosesser internt. Ambisjoner og mål realiseres av mennesker, ikke systemer. Det er medarbeidere våre som er den viktigste ressursen for at SPK skal lykkes.

Vi sier at vi skal ha effektiv drift i en tid med reformer. Da må vi våge å gjøre ting enkelt. Det er ikke alltid like lett. Vi leverer komplekse produkter og tjenester. En viktig forutsetning for å kunne gjøre ting enkelt, er at vi har et støttende arbeidsmiljø. Det innebærer at vi er gode kolleger for hverandre, som skaper takhøyde og rom for nye tanker. Og at vi har det handlingsrommet vi trenger for å få brukt kompetansen vår og kan utvikle oss. Dette er vårt felles ansvar!

Sammen er vi en organisasjon som vi er stolte av. Når vi avslutter strategiperioden i 2025, skal hver og en av oss i Statens pensjonskasse være stolte av tre ting:

- At vi har levert i tråd med hva som forventes av oss.
- At vi våget å tenke nytt.
- At vi har gjort det enklere for brukerne våre.

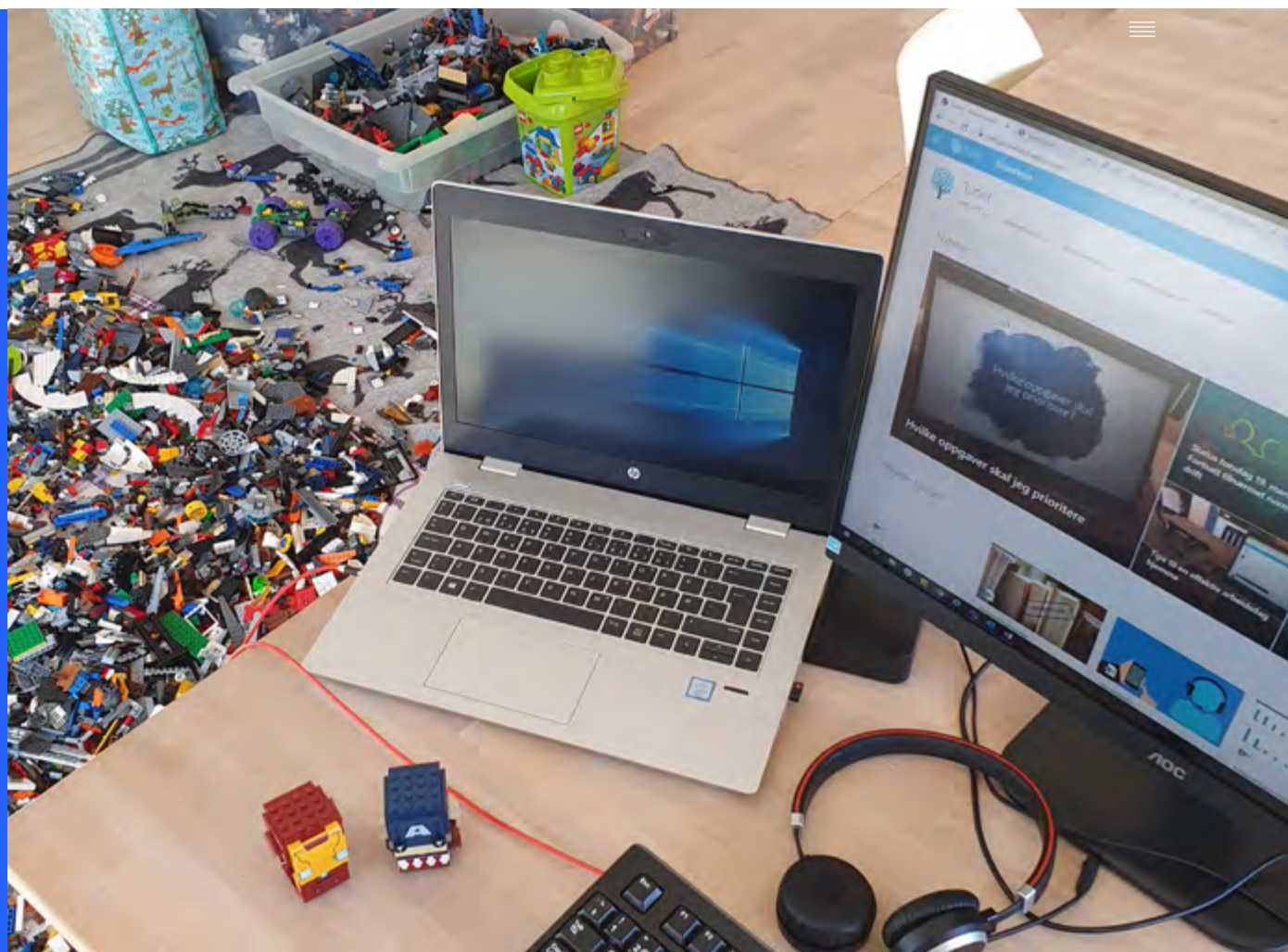
Vår ambisjon er at vi i fremtiden er en virksomhet som er enda mer effektiv, enda mer brukerorientert og enda mer attraktiv og spennende som arbeidsplass enn vi allerede er i dag.

Velkommen inn i fremtiden!



6

Regnskap

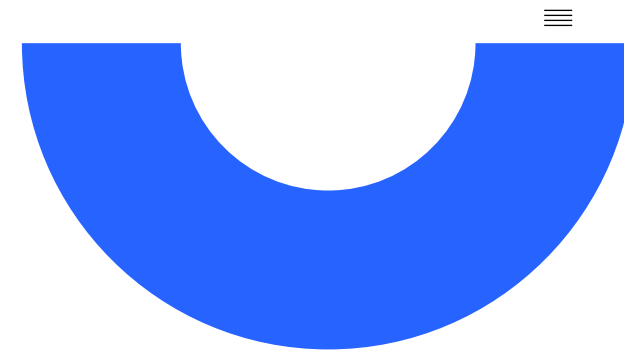


«Vi har utviklet eget premiesystem med mål om at virksomhetene skal få enda bedre oversikt og styring. Det har samtidig vært spennende å jobbe frem nye premiemodeller for en stor del av virksomhetene våre.»

Berit Gulbrandsrud
seksjonssjef i aktuarseksjonen



Årsregnskap for Statens pensjonskasse*



SPK har i 2020 inntektsført samlet kr 14,9 milliarder kroner, og utgiftsført kr 12,8 milliarder kroner i bevilgningsregnskapet. Dette gir et positivt bidrag på 2,1 milliarder kroner. Viktigste forklaring på avviket er at netto innbetalt fra boliglansordningen ble høyere enn forventet. Videre skyldes avviket pensjonspremie som ble innbetalt før forfall samt at pensjonsutbetalingene ble noe lavere enn forventet.

Resultatregnskapet viser brutto størrelser innenfor de ulike ordningene:

Pensjon

Pensjonspremien er økt med 0,5 milliarder kroner sammenlignet med 2019. Økningen skyldes i hovedsak mindre endringer i bestanden, herunder lønnsvekst. Pensjonsutbetalingene har på sin side økt med netto 0,8 milliarder kroner, primært som følge av økning i grunnbeløpet i folketrygden med 1,5 prosent og økning i antall pensjonister

på 3,1 prosent på årsbasis. Samlede premiereserve har steget fra 562 til 576 milliarder kroner. I henhold til statlige regnskapsstandarder, balanseføres ikke reserven.

Lån

Samlede utlån er redusert med 6,3 milliarder kroner til 39,4 milliarder kroner. Rente- og gebyrinntekter har falt marginalt med 12 millioner kroner, til 970 millioner kroner. Samlet utlån viste en fallende tendens siste del av året.

Rentenivået sammenlignet med markedet ble noe mindre konkurransedyktig i løpet av året. Dette bidro til reduksjonen i samlet utlån for året 2020 sett under ett.

Personskade

Yrkesskade- og gruppelevsordningene viser en beskjeden endring i premienivå. Utbetalte personskade- og gruppelevs-erstatninger viser også kun en beskjeden endring sammenlignet med 2019.

Administrasjon

SPK leverte i 2020 et samlet resultat på 42,9 millioner kroner, som er 36,0 millioner kroner lavere enn i 2019. SPK oppnådde kravet til kontant driftsresultat, kapittel 2470, på 15,8 millioner kroner og avsetninger til investeringsformål på 67 millioner kroner. Det ble trukket 45,7 millioner kroner fra reguleringsfondet. 42 millioner kroner av dette var budsjettert til dekning av investeringer, og resterende som følge av svakere kontantresultat. Det ble avsatt 5,8 millioner kroner til annen virksomhetskapital.

SPK hadde omsetning på 632,9 millioner kroner, som er 28,6 millioner kroner lavere enn i 2019. SPK har i 2020 redusert prisene for forvaltning av pensjoner i intervallet 3-10 prosent, som har gitt en inntektsreduksjon etter volumøkninger på vel 20 millioner kroner. Øvrig inntektsreduksjon skyldes nedgang i boliglansordningen og i SPKs kursvirksomhet. Begge disse inntektsstrømmene er påvirket av koronapandemien.

* Regnskapet viser alle ordninger unntatt Pensjonsordningen for apotekvirksomhet. For forklaring av helheten, se note 10.

Samlede driftskostnader økte med 6,3 millioner kroner. Lønnskostnadene økte netto med 4 millioner kroner, etter aktivering av interne ressurser i investeringsprosjektene, og refusjoner for 12 utlånte ansatte til NAV. SPK var i 2020 i en ressursoppbyggingsfase hvor vi økte antall ansatte med 4,3 prosent. Lønnsveksten ble ellers holdt på linje med rammen i lønnsoppgjøret på 1,7 prosent.

Avskrivningene ble redusert med 4,5 millioner kroner. IT-systemene som ble utviklet i reformperioden 2009-12 er nå i ferd med å bli ferdig avskrevet, og dette fører til en netto nedgang i de samlede avskrivningene.

Andre driftskostnader økte med 6,8 millioner kroner. Kostnadsøkningene er i stor grad relatert til pågående program for utvikling og forvaltning av nye IKT-systemer for håndtering av nytt pensjonsregelverk, og omfatter eksterne tjenester, datalisenser og -utstyr. Investeringsprogrammet og pandemien har medført noen merkostnader til tilrettelegging, inventar og renhold, mens kostnader til reiser og kompetanseutvikling er vesentlig redusert.

SPK har finansinntekter på 1,1 millioner kroner, som følge av nedbetalt lånesaldo og positivt mellomværende mot staten.

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Arbeids- og sosialdepartementet, og gir etter min vurdering et rettviseende bilde av SPKs økonomiske status, resultater av virksomheten i 2020, samt kontante bevilgninger og transaksjoner.

SPK revideres som statlig forvaltningsorgan av Riksrevisjonen.



Tomas Berg
administrerende direktør

Virksomhetsregnskaper regnskapsåret 2020 for:

Statens pensjonskasse

Organisasjonsnummer 982583462 og 974760967

Jernbanens Pensjonskassefond

SPK har internt delt regnskapet i «SPK forvaltning» (administrasjonsdelen) og «SPK forsikring» (pensjons-, låne- og forsikringsordningene). De to regnskapene er registrert med separate organisasjons- og regnskapsfører-nummer, men avlegges samlet.

Regnskapet for Jernbanens Pensjonskassefond føres under «SPK forsikring», men avlegges som et separat årsregnskap.

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet avlegger egen årsrapport.

Nærmere forklaring av innretning og oppstilling framgår av prinsippnoten.

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, 31.12.

Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2020	Merutgift (-) og mindreutgift
0041	Stortinget	01	Driftsutgifter	B		69 304 479	
0471	Statens erstatningsansvar	71	Erstatningsansvar mm., overslagsbevilgning	B		12 235 866	
0611	Pensjoner av statskassen	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A, B	16 600 000	8 115 958	8 484 042
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	5 277 000 000	4 896 132 822	380 867 178
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	22	Sluttoppgjør, overslagsbevilgning	A	-34 000 000	-27 813 142	-6 186 858
0612	Tilskudd til Statens pensjonskasse	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning	A	185 000 000	180 850 999	4 149 001
0613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	1 000 000	1 000 000	-
0613	Arbeidsgiveravgift til folketrygden	70	For andre medlemmer av Statens pensjonskasse, overslagsbevilgning	A	24 000 000	24 000 000	-
0614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	01	Driftsutgifter	A, B	31 000 000	31 688 693	-688 693
0614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	70	Tap/Avskrivninger	A	2 000 000	-85 882	2 085 882
0614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	90	Utlån, overslagsbevilgning	A	7 300 000 000	7 155 898 600	144 101 400
0615	Yrkesskadeforsikring	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	65 000 000	62 802 801	2 197 199
0616	Gruppelivsforsikring	01	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	190 000 000	174 503 078	15 496 922
1700	Forsvarsdepartementet	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres	B		35 408 779	
1720	Felleskapasiteter i Forsvaret	01	Driftsutgifter	B		15 982 270	
			Sum andre tildelinger		13 057 600 000	12 640 025 321	
2470	Statens pensjonskasse	2401	Driftsinntekter, overslagsbevilgning	A	-637 825 000	-632 954 289	-4 870 711
2470	Statens pensjonskasse	2402	Driftsutgifter, overslagsbevilgning	A	470 649 000	470 514 997	134 003
2470	Statens pensjonskasse	2403	Avskrivninger	A	126 378 000	126 377 928	72
2470	Statens pensjonskasse	2404	Renter av statens kapital	A	-	-1 051 329	1 051 329
2470	Statens pensjonskasse	2405	Til investeringsformål	A	67 000 000	67 000 000	-
2470	Statens pensjonskasse	2406	Til reguleringsfond	A	-42 000 000	-45 685 307	3 685 307
			Sum post 24 Driftsresultat	A	-15 798 000	-15 798 000	-
2470	Statens pensjonskasse	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres	A, B	163 234 000	150 308 370	12 925 630
			Sum kapittel 2470	A, B	147 436 000	134 510 370	12 925 630
Netto utgiftsført					13 205 036 000	12 774 535 691	

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, forts.

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling *	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	90	Tilbakebetaling av lån	A	13 000 000 000	13 452 996 219	452 996 219
3614	Boliglånsordningen i Statens pensjonskasse	01	Gebyrinntekter lån	A	27 000 000	27 040 574	40 574
3615	Yrkesskadeforsikring	01	Premieinntekter	A	101 000 000	100 055 495	-944 505
3616	Grupplivsforsikring	01	Premieinntekter	A	98 000 000	99 695 787	1 695 787
5607	Renter av boliglånsordningen	80	Renter	A	943 000 000	943 405 904	405 904
5470	Statens pensjonskasse	30	Avsetning til investeringsformål	A	67 000 000	67 000 000	-
5491	Avskr. på statens kapital i statens forretningsdrift	30	Avskrivninger			126 377 928	
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	80	Renter av statens faste kapital			-	
5603	Renter av statens kapital i statens forretningsdrift	81	Renter av mellomværende			-1 051 329	
5700	Folketrygdens inntekter	72	Arbeidsgiveravgift			66 516 276	
Sum inntektsført					14 236 000 000	14 882 036 854	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						-2 107 501 162	
Kapitalkontoer							
60081201	Norges Bank KK /innbetalinger					656 219 104	
60081202	Norges Bank KK/utbetalinger					-597 564 332	
60081101	Norges Bank KK /innbetalinger					40 111 088 260	
60081102	Norges Bank KK/utbetalinger					-9 604 635 221	
724220	Endring i mellomværende med statskassen SPK forvaltningsbedrift					40 444 123	
715510	Endring i mellomværende med statskassen SPK forsikring					4 505 638	
71551090	Utbetalt ved NAV					-28 502 556 410	
Sum rapportert						-	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, 31.12.

Konto	Kontonavn	2020	2019	Endring
635106	Statens pensjonskasse - boliglån til statsansatte	39 406 324 843	45 703 422 462	-6 297 097 619
680013	Statens pensjonskasse forvaltningsbedrift	446 310 225	422 379 783	23 930 442
724220	Mellomværende med statskassen SPK forvaltningsbedrift	-147 836 657	-188 280 780	40 444 123
715510	Mellomværende med statskassen SPK forsikring	-4 116 278	-8 621 916	4 505 638

* Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter. Se note B for nærmere forklaring.

Noter

NOTE A | Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
611.01	-	16 600 000	16 600 000
612.01	-	5 277 000 000	5 277 000 000
612.22	-	-34 000 000	-34 000 000
612.70	-	185 000 000	185 000 000
613.01	-	1 000 000	1 000 000
613.70	-	24 000 000	24 000 000
614.01	-	31 000 000	31 000 000
614.70	-	2 000 000	2 000 000
614.90	-	7 300 000 000	7 300 000 000
615.01	-	65 000 000	65 000 000
616.01	-	190 000 000	190 000 000
3614.01	-	27 000 000	27 000 000
3614.90	-	13 000 000 000	13 000 000 000
3615.01	-	101 000 000	101 000 000
3616.01	-	98 000 000	98 000 000
5470.30	-	67 000 000	67 000 000
5607.80	-	943 000 000	943 000 000
2470.2401	-	-637 825 000	-637 825 000
2470.2402	-	470 649 000	470 649 000
2470.2403	-	126 378 000	126 378 000
2470.2404	-	-	-
2470.2405	-	67 000 000	67 000 000
2470.2406	-	-42 000 000	-42 000 000
Driftsresultat		-15 798 000	-15 798 000
2470.45	26 172 000	137 062 000	163 234 000
Sum 2470		121 264 000	147 436 000



NOTE B | Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/mindreutgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0611.01	Overslagsbevilgning	8 484 042	-8 461 333	22 709	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
0614.01		-688 693		-688 693	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell	Ikke aktuell		
2470.45	Kan overføres	12 925 630		12 925 630				12 925 630	12 925 630	12 925 630

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres». Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter**Mottatte belastningsfullmakter**

SPK har mottatt belastningsfullmakter på kapittel 1700 og 1720. Dette gjelder i hovedsak ulike type personskader hvor SPK er gitt fullmakt til å behandle og utbetale mottatte erstatningskrav på vegne av Forsvarsdepartementet og Forsvarsstaben. På kapittel 1700 har SPK mottatt belastningsfullmakt på 58 millioner kroner hvorav SPK har benyttet 35,4 millioner kroner i 2020. På kapittel 1720 har SPK mottatt belastningsfullmakt på 20,0 millioner kroner hvorav SPK har benyttet 16 millioner kroner i 2020. SPK har også mottatt belastningsfullmakt fra Stortinget på kapittel 0041 på 70,0 millioner kroner for utbetaling av pensjoner under pensjonsordningen for stortingsrepresentanter. SPK har benyttet 69,3 millioner kroner av mottatt fullmakt. I tillegg har SPK netto utgiftsført 12,2 millioner kroner på kapittel 0471 «Statens erstatningsansvar» for ulike personskadeerstatninger som SPK behandler og utbetaler på vegne av staten.

Stikkordet «overslagsbevilgninger»

Når stikkordet «overslagsbevilgning» er føyd til en utgiftsbevilgning, gir stikkordet fullmakt til å overskride bevilgningen. Vilkåret for å bruke stikkordet er at utgiftsbehovet følger av regelverk som Stortinget har fastsatt.

Dersom det er ubrukte midler under overslagsbevilgninger, er det ikke behov for å overføre disse for å styrke neste års budsjett. Overslagsbevilgninger gir tilstrekkelig fleksibilitet ved at de om nødvendig kan overskrides.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

SPK har gitt Utenriksdepartementet fullmakt til å belaste kapittel 0611 med inntil 8,7 millioner kroner knyttet til utbetaling av billighetspensjon som gis av statskassen til pensjonerte lokalt ansatte arbeidstakere ved norske utenriksstasjoner.

Stikkordet «kan overføres»

Stikkordet «kan overføres» er knyttet til kapittel 2470 post 45. Ubrukte bevilgninger per utgangen av 2020 utgjør 12.925.630 kroner og er søkt overført til 2021.

Oppstilling av artskontorrapporteringen, 31.12.

	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Salgs- og leieinnbetalinger	632 954 289	661 997 911
Sum innbetalinger fra drift	632 954 289	661 997 911
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	286 794 517	274 739 356
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	-10 244 122	-8 605 232
Utgifter til avskrivninger	126 377 928	130 887 701
Andre utbetalinger til drift	193 964 601	185 567 900
Sum utbetalinger til drift	596 892 925	582 589 725
Netto rapporterte driftsutgifter	-36 061 364	-79 408 185
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetaling av finansinntekter	1 051 329	2 323 013
Sum investerings- og finansinntekter	1 051 329	2 323 013
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetaling til investeringer	150 308 370	122 081 780
Utbetaling av finansutgifter	-	184 264
Sum investerings- og finansutgifter	150 308 370	122 266 044
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter	149 257 041	119 943 031
Disponeringer		
Avsetning til investeringsformål (ref. post 24 underpost 05)	67 000 000	55 645 000
Til/fra Reguleringsfond (ref. post 24 underpost 06)	-45 685 307	8 486 934
Sum disponeringer	21 314 693	64 131 934

	2020	2019
Netto utbetalt utlån		
Innbetalinger fra boliglånsordningen	-13 452 996 219	-10 494 068 021
Utbetalt fra boliglånsordningen	7 155 898 600	13 513 504 575
Sum netto utbetalt utlån	-6 297 097 619	3 019 436 554
Innkrevingsvirksomhet vedrørende låneordningen		
Inntekter vedrørende låneordningen		
Renteinntekter og forsinkelsesrenter	943 405 904	950 546 805
Tilfeldige inntekter	-	1 478
Gebyrinntekter	27 040 574	31 484 284
Sum inntekter vedrørende låneordningen (A)	970 446 477	982 032 567
Kostnader vedrørende låneordningen		
Tap på utlån /innbetalt tidligere avskrevet tap	-85 882	21 603
Administrasjonskostnader	31 688 693	36 308 644
Sum kostnader vedrørende låneordningen (B)	31 602 811	36 330 247
Netto innkreving vedrørende låneordningen (A-B)	938 843 666	945 702 320
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		
Netto utbetalt pensjon og forsikringsytelser	4 707 916 929	2 950 156 742
Administrasjonskostnader	544 855 699	564 465 266
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	5 252 772 628	3 514 622 008
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		
Arbeidsgiveravgift (ref. kap 5700)	66 516 276	63 296 222
Avsetning til investeringsformål (ref. kap 5470)	67 000 000	55 645 000
Avskrivninger (ref. kap 5491.30)	126 377 928	130 887 701
Renter av statens kapital (ref. kap 5603.80)	-	184 264
Renter av mellomværende (ref.kap 5603.81)	-1 051 329	-2 323 013
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler	-258 842 875	-247 690 174
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet	-2 107 501 162	5 445 332 848

Oppstilling av artskontorapporteringen, forts.

Oversikt over mellomværende med statskassen	2020	2019
Eiendeler og gjeld		
Fordringer på ansatte	103 404	91 140
Fordringer - andre kortsiktige fordringer	185 394	-2 604 868
Reguleringsfond	-127 666 754	-173 352 060
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-12 075 125	-11 346 965
Skyldige offentlige avgifter	-2 614 495	-2 699 285
Annen gjeld - påløpte kostnader	178 684	181 989
Annen gjeld - annen kortsiktig gjeld	-10 064 044	-7 172 648
Sum mellomværende med statskassen *	-151 952 935	-196 902 696

* Fordeling Sum mellomværende med statskassen:

Mellomværende SPK forvaltningsbedrift (regnskapsfører nummer 724220)

Fordringer på ansatte	103 404	91 140
Andre kortsiktige fordringer - deposita/interimskonto	-	-1 064 311
Reguleringsfond	-127 666 754	-173 352 060
Skyldig skattetrekk	-12 008 268	-11 256 264
Skyldig merverdiavgift	-2 614 495	-2 699 285
Annen gjeld - annen kortsiktig gjeld	-5 650 545	-
Sum	-147 836 657	-188 280 780

Mellomværende SPK forsikring (regnskapsfører nummer 715510)

Fordring - forskudd/lån	185 394	-1 540 557
Annen gjeld - forskuddstrekk og andre trekk	-66 857	-90 701
Annen gjeld - påløpte kostnader	178 684	181 989
Annen gjeld - avregningkonto andre	-4 413 499	-7 172 648
Sum	-4 116 278	-8 621 916
Totalt mellomværende	-151 952 935	-196 902 696

Regnskapsprinsipper for bevilgnings- og artskontorrapporteringen

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og utdypende føringer fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet
- d. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Basert på føringer fra DFØ er inntekts- og utgiftstrømmene for pensjons- og forsikringsytelsene plassert i samme kontogruppe og er derfor presentert netto. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1.

Bruttobudsjetterte virksomheter/forvaltningsbedrifter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Forvaltningsbedrifter får en nettobevilgning på post 24 Driftsresultat, men rapporterer brutto til bevilgningsregnskapet under post 01 til 06. I bevilgningsrapporten er disse presentert samlet under utgiftskapitlene.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til

statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen.

Rapporterte tall for Statens pensjonskasse Forsikring er klassifisert som gjennomstrømmingsposter og er vist under «Netto utbetalt lån», «Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten» og «Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten» i oppstillingen. Denne klassifiseringen i artskontorrapporteringen er gjort for å harmonere med resultatoppstillingen i virksomhetsregnskapet. Klassifiseringen som gjennomstrømmingsposter er av sammenligningshensyn ikke harmonert med standard rapportering til statsregnskapet for de artskontoene SPK benytter.

Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Driftsinntekter			
Salgs- og leieinntekter	1	632 921 013	661 530 607
Sum driftsinntekter		632 921 013	661 530 607
Driftskostnader			
Lønnskostnader	2	272 586 553	268 562 170
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3, 4	126 377 928	130 589 201
Nedskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	3, 4	-	298 500
Andre driftskostnader	5	192 120 316	185 293 712
Sum driftskostnader		591 084 798	584 743 583
Driftsresultat		41 836 215	76 787 025
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	1 151 729	2 338 452
Rentekostnad av statens kapital	6	-	184 264
Øvrige finanskostnader	6	63 860	11 549
Sum finansinntekter og finanskostnader		1 087 869	2 142 639
Resultat av periodens aktiviteter		42 924 084	78 929 663
Avregninger og disponeringer			
Driftsresultat post 24 - kontant til statskassen		15 798 000	17 415 000
Til/fra reguleringsfond	7	-45 685 307	8 486 934
Avsetning til investeringsformål	7	67 000 000	55 645 000
Disponering av øvrig resultat forvaltningsbedrift	7	5 811 391	-2 617 271
Sum avregninger og disponeringer		42 924 084	78 929 663

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Boliglånsordningen i SPK			
Inntekter			
Renteinntekter lån	8	943 405 904	950 546 805
Øvrige inntekter	8	-	1 478
Gebyrer lån	8	27 040 574	31 484 284
Sum inntekter boliglånsordningen		970 446 477	982 032 567
Utgifter			
Tap på utlån /innbetalt tidligere avskrevet tap	8	-85 882	21 603
Administrasjonskostnader	8	31 688 693	36 308 644
Sum utgifter boliglånsordningen		31 602 811	36 330 247
Resultat boliglånsordningen i SPK		938 843 666	945 702 320
Avregning med statskassen andre overføringer		-938 843 666	-945 702 320
Sum Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		-	-

Resultatregnskap, forts.

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra statens pensjons- og forsikringsordninger			
Inntekter			
Pensjonspremie	9	24 250 810 679	23 772 600 898
Yrkesskadepremie	9	100 055 495	117 832 916
Gruppelivspremie	9	99 695 787	97 472 402
Sum premieinntekter		24 450 561 961	23 987 906 216
Innbetalt sluttoppgjør utmeldte kunder	9	27 813 142	1 538 759 048
Forsinkelsesrenter, purregebyrer m.m.	9	6 154 251	1 540 726
Sum øvrige inntekter		33 967 393	1 540 299 774
Utgifter			
Utbetalte pensjoner inkl. renter ved for sen utbetaling	10	29 557 746 608	28 796 514 648
Refusjon utbetalt for andre ordninger	10	-710 464 505	-637 396 587
Avskrivning utbetalte pensjoner	10	31 294 461	22 668 744
Renter ved for sent utbetalte refusjonspensjoner	10	65 595	2 017 561
Netto utbetalte personskade- og gruppelivserstatninger (inkl. avgift NAV og div. honorarer)	10	289 039 659	270 056 686
Sum utbetalte pensjoner og erstatninger		29 167 681 818	28 453 861 052
Administrasjonskostnader	10	544 855 699	564 465 266
Netto utbetalte vartpenger samt arbeidsgiveravgift	10	-235 535	501 679
Beregnet arbeidsgiveravgift til folketrygden	10	25 000 000	24 000 000
Sum øvrige utgifter		569 620 164	588 966 945
Netto pensjons- og forsikringsordninger		-5 252 772 628	-3 514 622 008
Avregning med statskassen andre overføringer		5 252 772 628	3 514 622 008
Sum Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		-	-



Balanse/Eiendeler

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
A. ANLEGGSMIDLER			
I Immaterielle eiendeler			
Programvare	3	349 293 325	333 404 546
Immaterielle eiendeler under utførelse	3	77 909 986	68 032 363
Sum immaterielle eiendeler		427 203 311	401 436 909
II Varige driftsmidler			
IT-utstyr og inventar	4	19 106 914	20 942 874
Sum varige driftsmidler		19 106 914	20 942 874
III Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	8	39 406 324 843	45 703 422 462
Sum finansielle anleggsmidler		39 406 324 843	45 703 422 462
Sum anleggsmidler		39 852 635 068	46 125 802 245
B. OMLØPSMIDLER			
I Beholdninger av varer og driftsmateriell			
II Fordringer			
Kundefordringer	11	5 134 775	5 219 671
Andre fordringer	12	16 397 364	8 567 521
Sum fordringer		21 532 139	13 787 192
III Bankinnskudd, kontanter og lignende			
Sum omløpsmidler		21 532 139	13 787 192
Sum eiendeler		39 874 167 207	46 139 589 437

Balanse/Statens kapital og gjeld

	Note	31.12.2020	31.12.2019
STATENS KAPITAL OG GJELD			
C. STATENS KAPITAL			
I Virksomhetskapi tal			
Reguleringsfond		127 666 754	173 352 060
Opptjent virksomhetskapi tal		398 566 097	368 824 265
Sum virksomhetskapi tal	7	526 232 851	542 176 325
II Avregninger			
Avregnet med statskassen (bruttobudsjetterte)	7A, 7B	-147 836 657	-188 280 780
Sum avregninger		-147 836 657	-188 280 780
III Lånemellomværende med staten			
Lånemellomværende med staten	8	39 406 324 843	45 703 422 462
Sum lånemellomværende med staten		39 406 324 843	45 703 422 462
IV Statens rentebærende kapital			
Statens rentebærende kapital	6	-	-
Sum statens rentebærende kapital		-	-
Sum statens kapital		39 784 721 037	46 057 318 007
D. GJELD			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
II Annen langsiktig gjeld			
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	13	20 399 615	16 527 451
Skyldig skattetrekk		11 168 708	11 256 264
Skyldige offentlige avgifter		6 704 892	6 828 103
Avsatte feriepenger		28 107 851	26 709 676
Annen kortsiktig gjeld	14	23 065 104	20 949 936
Sum kortsiktig gjeld		89 446 170	82 271 430
Sum gjeld		89 446 170	82 271 430
Sum statens kapital og gjeld		39 874 167 207	46 139 589 437

Regnskapsprinsipper

Virksomhetsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS) og føringer/ anbefalinger fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Regnskapsorganisering

SPK er organisert i flere «selskaper» - et driftsselskap (SPK forvaltning) som leverer tjenester til de ulike «ordningene» som SPK administrerer, og to selskaper hvor regnskapet for ordningene er organisert (SPK forsikring og Pensjonsordning for apotekvirksomhet).

Inndelingen er å oppfatte som en intern regnskapsstruktur. Med henvisning til bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.4.1, legges det til grunn at SPK skal fremlegge et sammenstilt regnskap for de deler som inngår i statlige budsjettkapitler (SPK forvaltning og SPK forsikring).

SPK stiller videre opp et separat regnskap for Jernbanens Pensjonskassefond, som ble overført til SPK i 1974. Pensjonsordning for apotekvirksomhet rapporteres i egen årsrapport.

Resultatposter knyttet til pensjons- og forsikringsordningene og boliglansordningen er presentert som gjennomstrømningsposter under henholdsvis overskriftene «Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten» og «Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten». Disse tallene følger kontantprinsippet i henhold til det gjeldende økonomiregelverket i staten, bortsett fra renteinntekter fra utlån som er periodisert i tråd med statsbankregelverket. Presentasjon av utlånsporfølgen følger også statsbankregelverket og er vist i balansen.

Interne transaksjoner mellom driftsregnskapet og gjennomstrømningspostene er ikke eliminert, da de gjelder reelle

pengestrømmer som påvirker ulike deler av regnskapet. Tilsvarende er reskontroposter i driftsregnskapet ført opp, selv om det ikke finnes bokførte motposter i de kontante gjennomstrømningspostene.

SPK fakturerer pensjonspremie, yrkesskadepremie, mv mot eksterne kunder, og godskriver dette i de aktuelle ordningene i SPK forsikring. Deretter faktureres det stykkpriser fra SPK forvaltning mot SPK forsikring basert på produserte tjenestevolumer og prisliste fastsatt i tildelingsbrevet.

SPK fakturerer kunder og medlemmer for regnskapstjenester (NRS-/ GKRS-beregninger), kapitalforvaltning, lånegebyrer, med mer.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekt resultatføres når den er opptjent. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer

Inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres etter prinsippet om motsatt sammenstilling. Dette innebærer at inntekt fra bevilgninger og inntekt fra tilskudd og overføringer resultatføres i takt med at aktivitetene som finansieres av disse inntektene utføres, det vil si i samme periode som kostnadene påløper (motsatt sammenstilling). Som forvaltningsbedrift inntektsfører ikke SPK inntekt fra bevilgning og inntekt fra tilskudd og overføringer, med unntak av mottatte belastningsfullmakter fra andre departement.

Kostnader

Utgifter som gjelder transaksjonsbaserte inntekter kostnadsføres

i samme periode som tilhørende inntekt. Kontoklassene lønn/ sosiale kostnader og andre driftskostnader reduseres med de kostnadene som inngår i aktiverte prosjekter. Reduksjonen bokføres på egne kontoer, slik at brutto påløpte kostnader kan identifiseres. Basis for aktiveringen er direkte prosjektkostnader, eller timekostnader for eksterne og interne ansatte basert på standardiserte timepriser.

Pensjoner

SPK bokfører pensjoner til ansatte i henhold til SRS 25 Ytelser til ansatte. SRS 25 legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Statlige virksomheter skal ikke balanseføre netto pensjonsforpliktelser. SPK resultatfører arbeidsgiverandelen av pensjonspremien som pensjonskostnad. Pensjon kostnadsføres som om pensjonsordningen var basert på en innskuddsplan.

Reelle pensjonskostnader er beregnet og synliggjort som et tillegg til note 2.

Leieavtaler

SPK har valgt å benytte forenklet metode i SRS 13 om leieavtaler og klassifiserer alle leieavtaler som operasjonelle leieavtaler.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler er varige og betydelige eiendeler som disponeres av virksomheten. Med varige eiendeler menes eiendeler med utnyttbar levetid på 3 år eller mer. Med betydelige eiendeler forstås eiendeler med anskaffelseskost på 50.000 kroner eller mer. Anleggsmidler er balanseført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger.

SPK er en forvaltningsbedrift, og avviker dermed fra SRS 17 punkt 45 ved at vi beregner avskrivninger av kapital som er

bokført per 31. desember året før budsjettåret i virksomhetsregnskapet, jamfør bevilgningsreglementet §7 og veileder i statlig budsjettarbeid del II, punkt 2.6.2.2. Kapitalgjenstander som er anskaffet/ferdigstilt og tatt i bruk i virksomheten i løpet av budsjettåret avskrives således fra året etter budsjettåret.

Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved endret anvendelse eller utnyttelse, dersom virkelig verdi er lavere enn balanseført verdi.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler og egenutviklet programvare for saksbehandlingsløsninger som er sentral i virksomhetens drift, balanseføres og avskrives over driftsmiddelets levetid, jamfør SRS 17.

SPK balansefører prosjektkostnaden månedlig, og aktiverer en beregnet utviklingskost for de deler av programvaren som er tatt i bruk ved årsskiftet. Kostnader knyttet til bruk av egne ansatte og eksterne konsulenter belastes prosjektene gjennom timeføring og standardiserte timepriser for ulike ressursgrupper.

Videre inkluderes direkte kjøp i prosjektene og fordelte kostnader knyttet til prosjektadministrative funksjoner (Programkontoret).

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlenes økonomiske levetid. Kontorinventar og datamaskiner (PCer, servere med mer) med utnyttbar levetid på 3 år eller mer, er balanseført som egne grupper. SPK har en årlig gjennomgang av driftsmidlene der kasserte driftsmidler blir protokollført og fjernet fra balansen.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmidler/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. Fordringer knyttet til pensjonspremie er ikke oppført i balansen siden gjennomstrømningspostene føres i henhold til kontantprinsippet.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks spotkurs per 31.12 lagt til grunn.

Statens kapital

Statens kapital utgjør nettobeløpet av virksomhetens eiendeler og gjeld og består av virksomhetskapskapital, avregninger, lånemellomværende med staten og statens rentebærende kapital.

Bruttobudsjetterte virksomheter presenterer ikke konsernkontoene i Norges Bank som bankinnskudd. Konsernkontoene inngår i regnskapslinjen «avregnet med statskassen».

Reguleringsfond

Som forvaltningsbedrift har SPK anledning til å avsette til

reguleringsfond, dersom driftsresultatet er høyere enn det budsjetterte overskuddskravet. Tilsvarende er det anledning til å trekke på reguleringsfondet dersom driftsresultatet er lavere enn det budsjetterte overskuddskravet.

SPK kan også foreta planlagte trekk fra reguleringsfondet til finansiering av prosjekter eller andre formål, etter avklaring med Arbeids- og sosialdepartementet (ASD). Avsetningen til eller trekket fra reguleringsfondet er en resultatdisposisjon som påvirker virksomhetskapskapitalen.

Finansiering av anleggsmidler

SPK er en forvaltningsbedrift og finansierer sine investeringer ved lån fra fagdepartementet og ved egenfinansiering. Lånebeløpet er oppført som langsiktig gjeld under Statens rentebærende kapital i balansen. Avskrivninger reduserer balanseført verdi av lånet. Egenfinansieringen er innarbeidet i Opptjent virksomhetskapskapital.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet.

Rentebærende utlån og lånemellomværende med staten

Rentebærende utlån er den regnskapsmessige kontantbeholdningen av statens boliglånordning. Endringen av denne beholdningen er knyttet til inn- og utbetalinger på kapittel 0614, post 90 og kapittel 3614, post 90 og presenteres på konto 635106 i statsregnskapet.

Motposten viser det lånemellomværende Statens pensjonskasse har med staten for å finansiere boliglånordningen.

Rentebærende utlån og lånemellomværende med staten vises i balansen i det sammenstilte regnskapet, som følger av eget regelverk for statsbankene.

Kontantstrømoppstilling

Det er ikke utarbeidet kontantstrømoppstilling. Tilnærmet lik informasjon er presentert i artskonto rapporteringen som en del av årsregnskapet. Artskonto rapporteringen er en sammenstilling for begge selskapene og er tilpasset for å kunne sammenlignes med resultatoppstillingen.

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten presenteres etter kontantprinsippet. SPK har presentert resultatposter knyttet til boliglånsordningen som innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten. For statsbanker er det gjort unntak fra kontantprinsippet ved rapportering til statsregnskapet jmfør omtale i Proposisjon 1S (2009-2010). Opptjente renteinntekter rapporteres som en inntekt til statsregnskapet.

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten presenteres etter kontantprinsippet. SPK har presentert resultatposter knyttet til pensjons- og forsikringsordningene som tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten.

Statlige rammebetingelser

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. SPK tilføres dermed ikke likvider gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank nullstilles ved overgang til nytt regnskapsår.



Noter

NOTE 1 | Driftsinntekter

	31.12.2020	31.12.2019
Inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer		
Sum inntekt fra bevilgninger, tilskudd og overføringer	-	-
Salgsinntekter		
Administrasjon av pensjonsordningene, stykkpriser ¹⁾	539 492 896	559 882 124
Administrasjon av boliglansordningen ²⁾	31 774 999	36 564 401
Administrasjon av gruppelivs- og yrkesskadeordningene, stykkpriser	20 230 500	18 921 000
Inntekter kapitalforvaltningstjenester	18 619 093	17 218 850
Inntekter fra kursvirksomhet ³⁾	10 760 978	15 316 758
Inntekter fra regnskapstjenester (NRS/GKRS)	8 312 333	9 751 394
Øvrige salgsinntekter ⁴⁾	3 730 214	3 876 081
Sum salgsinntekter	632 921 013	661 530 607
Sum driftsinntekter	632 921 013	661 530 607

1) Reduserte stykkpriser pensjonsproduktene (3-10 prosent).

2) Reduserte volumer lån (etableringsgebyrer), som følge av svekket markedsposisjon.

3) Redusert aktivitet innenfor kursvirksomheten som følge av pandemien.

4) I øvrige salgsinntekter inngår blant annet administrasjon av overføringsavtalen (3,2 millioner kroner).

Spesifikasjon av driftsinntekter 2020



Administrasjon av pensjonsordningene



NOTE 2 | Lønnskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn ¹⁾	237 381 826	224 248 333
Lønn balanseført ved egenutvikling av anleggsmidler (-) ²⁾	-64 665 513	-50 115 788
Feriepenger	29 053 544	27 382 567
Arbeidsgiveravgift	41 479 809	38 829 609
Pensjonskostnader ³⁾	33 829 121	31 108 635
Sykepenger og andre refusjoner (-) ⁴⁾	-10 512 535	-8 512 839
Andre ytelser	6 020 302	5 621 652
Sum lønnskostnader	272 586 553	268 562 170
Antall ansatte	415	398
Avtalte årsverk	406	389
Antall utførte årsverk ⁵⁾	386	384

1) Brutto lønn eksklusive sosiale kostnader økte med 5,9 prosent i forhold til 2019, som følge av økning i antall ansatte og ordinær lønnsutvikling.

- Lønn til administrerende direktør utgjorde 1 566 433 kroner. Bytte av administrerende direktør medførte litt høyere utbetaling enn normalt. Dette skyldes utbetaling av feriepenger i forbindelse med avgang fra stilling. I tillegg kommer naturaltelser som omfatter dekning av elektronisk kommunikasjon og avis.
- Administrerende direktør omfattes av samme pensjonsavtale som statens ansatte for øvrig.
- Avsatte pensjonskostnader til administrerende direktør for 2020 var 166 431 kroner, fordelt med 58 984 kroner for direktøren som sluttet og 107 447 kroner til ny direktør.

2) Balanseførte lønnskostnader gjelder bruk av egne ansatte til utvikling av saksbehandlingsløsninger. Økningen på 29 prosent i forhold til 2019 var som følge av pensjonsreformenarbeidet, og følger både av økt timevolum og oppjusterte timepriser mot prosjektene.

3) I henhold til SRS 25 bokføres pensjonspremien i stedet for reell pensjonskostnad. Satsen for 2020 ble redusert med 0,3 prosentpoeng til 15,45 prosent.

4) Økning av lønnsrefusjoner som følge av utleie av ansatte til NAV, for å bistå under pandemien (2,6 millioner kroner).

5) Utførte årsverk er årsverk utført i virksomheten i løpet av kalenderåret (definert i PM-2019-13 og rundskriv R115 av 17. desember 2019). Et årsverk (100% stilling i kalenderåret) justert for ulike former for merarbeid eller fravær som er godkjent av arbeidsgiver.

Ikke regnskapsførte tilleggsopplysninger:

Netto pensjonsforpliktelse og årets netto pensjonskostnad egen drift, i henhold til NRS 6

Forutsetninger:	2020	2019
Diskonteringsrente ¹⁾	1,70 %	2,30 %
Avkastning på pensjonsmidler	2,70 %	1,80 %
Årlig forventet lønnsvekst	2,25 %	2,25 %
Årlig regulering av alderspensjon under utbetaling	1,25 %	1,25 %
Årlig G-regulering	2,00 %	2,00 %
Arbeidsgiver avgiftssats	14,10 %	14,10 %
Forventet gjenstående tjenestetid	12	12
Sammensetning av netto pensjonskostnader:	2020	2019
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	26 124 648	29 416 417
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	11 659 395	13 809 333
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-7 537 276	-7 487 223
Planendringer	-	-46 842 063
Administrasjonskostnad	755 604	829 182
Netto pensjonskostnad før amortisering	31 002 372	-10 274 354
Resultatført estimatavvik	-	480 620
Resultatført levealderjustering og pensjonsregulering	-	-
Netto pensjonskostnad før arbeidsgiveravgift	31 002 372	-9 853 127
Beregnet arbeidsgiveravgift	4 371 334	-1 389 291
Netto pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	35 373 706	-11 242 417
Herav aga. av resultatført estimatavvik	-	59 393
Sammensetning av netto pensjonsforpliktelse:	2020	2019
Brutto pensjonsforpliktelse	632 490 058	512 997 188
Pensjonsmidler (fiktivt fond)	434 466 898	405 725 497
Ikke-resultatført estimatavvik ¹⁾	-127 813 662	-29 150 947
Netto pensjonsforpliktelse før arbeidsgiveravgift	70 209 497	78 120 743
Arbeidsgiveravgift	9 899 539	11 015 025
Netto pensjonsforpliktelse inkludert arbeidsgiveravgift	80 109 036	89 135 768

1) Norsk Regnskaps Stiftelse, NRS utgir de norske regnskaps- og bokføringsstandardene. NRS publiserte nye veiledende forutsetninger for diskonteringsrente basert på foretaks obligasjoner (OMF) og statsobligasjoner per 31. mars. Utbruddet og spredningen av Covid-19 med påfølgende samfunnsmessige konsekvenser, har medført betydelige endringer i rentemarkedene. Dette har i stor grad påvirket grunnlaget for fastsettelsen av diskonteringsrenten som anvendes i beregning av nåverdien av foretakenes pensjonsforpliktelser etter Norsk Regnskapsstandard, NRS 6 (standarden omhandler regnskapsmessig behandling av pensjonskostnader).

NOTE 3 | Immaterielle eiendeler

	Programvare og lignende rettigheter	Immaterielle eiendeler under utførelse	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2020	1 404 540 331	68 032 363	1 472 572 694
Tilgang i 2020	135 310 128	144 721 345	280 031 473
Avgang anskaffelseskost i 2020 (-)	-	-134 843 722	-134 843 722
Anskaffelseskost 31.12.2020	1 539 850 460	77 909 986	1 617 760 445
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2020	1 071 135 785	-	1 071 135 785
Ordinære avskrivninger i 2020	119 421 349	-	119 421 349
Balanseført verdi 31.12.2020	349 293 325	77 909 986	427 203 311

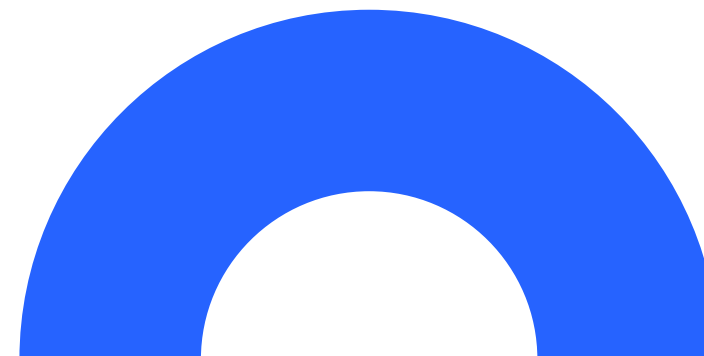
Balanseført verdi av egenutviklet pensjonssystem Puma utgjør 311 millioner kroner, Medlems- og arbeidsgiverportal utgjør 17 millioner kroner per 31.12.2020.

Immaterielle eiendeler under utførelse er primært knyttet til pensjonsprogrammet Pro 25.

NOTE 4 | Varige driftsmidler

	IT utstyr	Inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2020	26 788 095	12 222 566	39 010 661
Tilgang i 2020	4 551 646	568 973	5 120 619
Avgang anskaffelseskost i 2020 (-) ¹⁾	-1 357 495	-	-1 357 495
Anskaffelseskost 31.12.2020	29 982 246	12 791 539	42 773 786
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2020	13 376 264	4 691 524	18 067 787
Ordinære avskrivninger i 2020	5 666 056	1 290 523	6 956 579
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2020 (-) ¹⁾	-1 357 495	-	-1 357 495
Balanseført verdi 31.12.2020	12 297 421	6 809 493	19 106 914
Avskrivningssatser (levetider)	3-5 år lineært	5-10 år lineært	

1) Gjelder kassasjon av IT-maskinvare (datamaskiner og multifunksjonsskrivere).



NOTE 5 | Andre driftskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Kjøp av tjenester fra eksterne ¹⁾	178 207 298	152 173 691
Kjøp av tjenester fra eksterne - balanseført ¹⁾	-79 062 412	-62 392 133
Drift og vedlikehold av programvare, inventar o.l. ²⁾	33 055 982	32 181 908
Annen driftskostnad - balanseført	-993 419	-1 166 265
Innleie av vikarer ³⁾	6 866 751	8 122 193
Husleie, drift og vedlikehold av lokaler ⁴⁾	39 623 954	37 702 685
Kurs, konferanser, reiser og diett ⁵⁾	4 232 317	7 620 309
Telefoni, datakommunikasjon og porto	4 078 351	4 690 015
Leie av kontorutstyr, mindre utstyrsanskaffelser og andre kostnader ⁶⁾	6 111 493	6 361 309
Sum andre driftskostnader	192 120 316	185 293 712

Oversikt over årlige leiebeløp i henhold til operasjonelle leieavtaler *	Varighet mellom ett og fem år	Varighet over fem år	Sum
Husleieavtaler		31 643 584	31 643 584
Felleskostnader til gårdeier		3 765 370	3 765 370
Øvrige leieavtaler (vedlikeholdsavtaler IT/programvare) ²⁾	16 818 591		16 818 591
Sum leieavtaler	16 818 591	35 408 954	52 227 545

* Kun vesentlige leieavtaler er spesifisert.

- 1) Bruk av eksterne tjenester har økt med 17 prosent, som følge av økt IT-utvikling og prosjektledelse i pensjonsprogrammet Pro 25. Balanseføring av eksterne tjenester har motsvarende økt med 27 prosent. Av eksterne tjenester samlet er 85 prosent relatert til IT-utvikling/ -forvaltning. Resterende gjelder saksbehandling/betalings tjenester (NAV), internrevisjon, legehonorarer, kommunikasjonsrådgivning og lignende.
- 2) Drift og vedlikehold av programvare har økt med 3 prosent, som følge av økt behov for lisenser innenfor flere systemer.
- 3) Innleie av vikarer er redusert i 2020 som følge av redusert etterspørsel etter boliglån.
- 4) Husleie og felleskostnader har økt på grunn av prisregulering. Det har også påløpt kostnader vedrørende utvidelse av antall arbeidsplasser i lokalene.
- 5) Kurs, konferanser, reise og diett er kraftig redusert som følge av pandemien.
- 6) Her inngår kontingenter, abonnementer, leie av maskiner og inventar, samt mindre utstyrsanskaffelser.

NOTE 6 | Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.2020	31.12.2019
Finansinntekter		
Renteinntekt (mellomværende med statskassen)	1 095 375	2 323 013
Valutagevinst (agio)	51 374	11 488
Annen finansinntekt	4 980	3 951
Sum finansinntekter	1 151 729	2 338 452
Finanskostnader		
Renter av statens kapital	-	184 264
Rentekostnad (mellomværende med statskassen)	44 046	-
Valutatap (disagio)	9 884	8 041
Annen finanskostnad	9 929	3 508
Sum finanskostnader	63 860	195 813

Mellomværende med statskassen fungerer som virksomhetens «kassekreditt».

Statens pensjonskasse finansierer deler av investeringer i driftsmidler med lån fra statskassen. Lånet omtales som «Statens rentebærende kapital» og er klassifisert under Statens kapital i balansen. Lån fra statskassen ble nedbetalt i 2019 og det er ikke tatt opp nytt lån i 2020.

Finansinntektene for 2020 ble redusert som følge av nedgang i rentenivået sammenlignet med 2019. Renten på mellomværende med statskassen var negativ 2. halvår 2020. Dette er presentert som rentekostnad. Finanskostnadene ble redusert sammenlignet med 2019, som følge av at lån fra staten ble innfridd i løpet av 2019.

NOTE 7 | Virksomhetskapskapital

	2020	2019
Virksomhetskapskapital per 01.01.	542 176 325	499 665 992
Nedbetaling på statens rentebærende kapital utover rest lånesaldo ¹⁾	-43 069 558	-19 004 330
Årets avsetning til egenfinansierte investeringer	67 000 000	55 645 000
Trekk fra (-)/ avsetning til virksomhetskapskapital	5 811 391	-2 617 271
Til/fra reguleringsfond	-45 685 307	8 486 934
Virksomhetskapskapital per 31.12.	526 232 851	542 176 325

- 1) Ifølge budsjettveilederen for staten skal avskrivninger på driftsmidler benyttes som nedbetaling på statens rentebærende kapital (lånfinansierte investeringer). Ved inngangen til 2020 var det ingen restsaldo på statens rentebærende kapital. Avskrivningene i 2020 overstiger nytt låneopptak i 2020. Etter avklaring med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring er overskytende beløp på 43 069 558 kroner knyttet til avskrivninger på investeringer, som er egenfinansiert ført mot virksomhetskapskapitalen i 2020.

NOTE 7A | Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregnet med statskassen	31.12.2020	31.12.2019	Endring
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	427 203 311	401 436 909	25 766 402
Varige driftsmidler	19 106 914	20 942 874	-1 835 959
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-	-	-
Sum	446 310 225	422 379 783	23 930 442
Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	39 406 324 843	45 703 422 462	-6 297 097 619
Andre fordringer	-	-	-
Sum	39 406 324 843	45 703 422 462	-6 297 097 619
Omløpsmidler			
Kundefordringer	5 134 775	5 219 671	-84 896
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	-	-	-
Andre fordringer	16 397 364	8 567 521	7 829 843
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	-	-
Sum	21 532 139	13 787 192	7 744 947
Statens kapital			
Opptjent virksomhetskaper	-398 566 097	-368 824 265	-29 741 833
Reguleringsfond	-127 666 754	-173 352 060	45 685 307
Lånemellomværende med staten	-39 406 324 843	-45 703 422 462	6 297 097 619
Statens rentebærende kapital	-	-	-
Sum	-39 932 557 694	-46 245 598 787	6 313 041 093
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-	-	-
Øvrig langsiktig gjeld	-	-	-
Sum	-	-	-
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-20 399 615	-16 527 451	-3 872 164
Skyldig skattetrekk	-11 168 708	-11 256 264	87 556
Skyldige offentlige avgifter	-6 704 892	-6 828 103	123 211
Avsatte feriepenger	-28 107 851	-26 709 676	-1 398 175
Mottatt forskuddsbetaling	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-23 065 104	-20 949 936	-2 115 168
Sum	-89 446 170	-82 271 430	-7 174 740
Avregnet med statskassen ¹⁾	-147 836 657	-188 280 780	40 444 123

Finansieringen av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler fremgår som hovedregel av regnskapslinjen Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler. Finansieringen av nettosummen av omløpsmidler og kortsiktig gjeld fremgår som hovedregel av regnskapslinjen Avregnet med statskassen.

Avstemming av endring i avregnet med statskassen (kongruensavvik)

Konsernkonto utbetaling	-597 564 332
Konsernkonto innbetaling	656 219 104
Netto trekk konsernkonto	58 654 772
- Innbetaling innkrevingsvirksomhet og andre overføringer	-
+ Utbetaling tilskuddsforvaltning og andre overføringer	-
+ Inntektsført fra bevilgning (artskonto 199)	-
- Gruppeliv/arbeidsgiveravgift (artskonto 198)	-41 282 666
+ Nettoordning, statlig betalt merverdiavgift (artskonto 198)	-
- Endring i statens kapital	-
- Tilbakeførte utsatte inntekter ved avgang anleggsmidler, der avsetningen ikke er resultatført (artskonto 199)	-
Andre avstemmingsposter (spesifiseres)	
+ Endring i Opptjent virksomhetskaper og Reguleringsfond	-15 943 474
+ Korrigering av avvik i avregnet med statskassen fra tidligere år	-
+ Endring i langsiktige forpliktelser	-
+ endring avsatt AGA for endring av pensjonskostnader	-
+ renter av mellomværende med statskassen (artskonto 197, kap. 560381)	1 051 329
- Renter av statens kapital (artskonto 197, kap. 560380)	-
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto	2 479 961
Resultat av periodens aktiviteter før avregning med statskassen	-42 924 084
Sum endring i avregnet med statskassen ²⁾	-40 444 123

1) Avregnet med statskassen i oppstillingen gjelder kapittel 2470.

2) Sum endring i avregnet med statskassen skal stemme med sum i endringskolonnen.

NOTE 7B | Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen	31.12.2020	31.12.2020	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Immaterielle eiendeler, varige driftsmidler og finansiering av disse			
Immaterielle eiendeler	427 203 311	-	427 203 311
Varige driftsmidler	19 106 914	-	19 106 914
Statens finansiering av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-	-	-
Sum	446 310 225	-	446 310 225
Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	39 406 324 843	-	39 406 324 843
Andre fordringer	-	-	-
Sum	39 406 324 843	-	39 406 324 843
Omløpsmidler			
Kundefordringer	5 134 775	-	5 134 775
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	-	-	-
Andre fordringer	16 397 364	103 404	16 293 960
Bankinnskudd, kontanter og lignende	-	-	-
Sum	21 532 139	103 404	21 428 735
Statens kapital			
Opptjent virksomhetskapskapital	-398 566 097	-	-398 566 097
Reguleringsfond	-127 666 754	-127 666 754	-
Lånemellomværende med staten	-39 406 324 843	-	-39 406 324 843
Statens rentebærende kapital	-	-	-
Sum	-39 932 557 694	-127 666 754	-39 804 890 941
Langsiktige forpliktelser og gjeld			
Avsetninger langsiktige forpliktelser	-	-	-
Øvrig langsiktig gjeld	-	-	-
Sum	-	-	-
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-20 399 615	-	-20 399 615
Skyldig skattetrekk	-11 168 708	-11 168 708	-
Skyldige offentlige avgifter	-6 704 892	-3 454 055	-3 250 837
Avsatte feriepenger	-28 107 851	-	-28 107 851
Mottatt forskuddsbetaling	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-23 065 104	-5 650 545	-17 414 559
Sum	-89 446 170	-20 273 308	-69 172 862
Sum	-147 836 657	-147 836 657	-

Mellomværende med statskassen består av kortsiktige fordringer og gjeld som etter økonomiregelverket er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregnet med statskassen viser finansieringen av virksomhetens netto omløpsmidler.

Netto omløpsmidler består av kortsiktige eiendeler som beholdninger og kundefordringer, redusert for kortsiktig gjeld som leverandørgjeld og skyldige skatter og avgifter. Dersom virksomheten har finansielle anleggsmidler eller langsiktige forpliktelser, inngår disse i beregningen av avregnet med statskassen.

NOTE 7B forts. | Sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

For gjennomstrømningspostene vil det være følgende sammenheng mellom avregnet med statskassen og mellomværende (regnskapsfører 715510)

B) Forskjellen mellom avregnet med statskassen og mellomværende med statskassen	31.12.2020 Spesifisering av bokført avregning med statskassen	31.12.2020 Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Rentebærende utlån	39 609 518 952	-	39 609 518 952
Investeringer i aksjer og andeler	-	-	-
Obligasjoner	-	-	-
Sum	39 609 518 952	-	39 609 518 952
Omløpsmidler			
Kundefordringer	116 764 625	-	116 764 625
Andre fordringer	211 059	185 394	25 665
Bankinnskudd, kontanter og lignende	40 870 451	-	40 870 451
Sum	157 846 135	185 394	157 660 741
Staten kapital			
Fondsmidler	-244 900 000	-	-244 900 000
Lånemellomværende med staten	-39 405 489 403	-	-39 405 489 403
Sum	-39 650 389 403	-	-39 650 389 403
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	-	-	-
Sum	-	-	-
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-1 220 592	-	-1 220 592
Skyldig skattetrekk	-66 857	-66 857	-
Skyldige offentlige avgifter	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	217 254	178 684	38 570
Mellomværende NAV	-8 124 817	-4 413 499	-3 711 317
Sum	-9 195 012	-4 301 672	-4 893 340
Sum	107 780 672	-4 116 278	111 896 950

NOTE 8 | Boliglånsordningen i SPK

SPK administrerer statens boliglånsordning for ansatte (Hovedtariffavtalen paragraf 5.1), og låneordningen for ansatte i tidligere NSB-systemet og Jernbaneverket. De fleste av SPKs medlemmer kan søke om boliglån i SPK. Resultatregnskapet viser innbetalte og opptjente renter i 2020 på i alt 943,4 millioner kroner, sammenlignet med 950,5 millioner kroner i 2019. Det er i tillegg innbetalt 27 millioner kroner i gebyrer fra lånekundene i 2020, mens det i 2019 ble innbetalt 31,5 millioner kroner.

Netto tap på utlån (Tap på utlån /innbetalt tidligere avskrevet tap) viser i 2020 en inntektsføring på 86 tusen kroner, mens det i 2019 ble utgiftsført 22 tusen kroner. Det er i 2020 utgiftsført 31,7 millioner kroner for administrasjon av boliglånsordningen, mens det i 2019 ble utgiftsført 36,3 millioner kroner.

Ved utgangen av 2020 utgjorde samlet utlån 39,4 milliarder kroner, sammenlignet med 45,7 milliarder kroner ved utgangen av 2019. Reduksjonen i utlån følger av at lånebetingelsene i SPK gjennom 2020 var mindre gunstige sammenlignet med markedet for øvrig. Siden SPK administrerer boliglånsordningen på vegne av staten, vises lånemellomværende med staten, tilsvarende samlet utlån, som gjeld i balansen. Utlån og lånemellomværende med staten er basert på tall fra kontantregnskapet.

Boliglånsordningen i SPK	2020	2019
Inntekter		
Renteinntekter lån	943 405 904	950 546 805
Øvrige inntekter	-	1 478
Gebyrer lån	27 040 574	31 484 284
Sum inntekter boliglånsordningen	970 446 477	982 032 567
Utgifter		
Tap på utlån /innbetalt tidligere avskrevet tap	-85 882	21 603
Administrasjonskostnader	31 688 693	36 308 644
Sum utgifter boliglånsordningen	31 602 811	36 330 247
Resultat boliglånsordningen i SPK	938 843 666	945 702 320

NOTE 9 | Premieinnbetalinger og øvrige inntekter knyttet til pensjon**Premieinnbetalinger**

Samlede innbetalinger for pensjonspremie samt yrkesskade- og gruppelivspremie utgjør 24,5 milliarder kroner for 2020. Til sammenligning utgjorde premieinnbetalingene 24 milliarder kroner i 2019. Økningen på 0,5 milliarder kroner skyldes lønns- og bestandsvekst.

Pensjonspremien faktureres med 6 terminer årlig. For de fleste kundene forfaller den siste terminen for 2020 til betaling i 2021. Den siste premeterminen for 2019 er tilsvarende innbetalt i 2020. Yrkesskade- og gruppelivspremiene faktureres og innbetales årlig.

	2020	2019
Pensjonspremie inkludert AFP-premie og medlemsinnskudd	24 250 810 679	23 772 600 898
Yrkesskadepremie	100 055 495	177 832 916
Gruppelivspremie	99 695 787	97 472 402
Sum premieinntekter	24 450 561 961	23 987 906 216

Øvrige inntekter

For virksomheter som melder seg ut av Statens pensjonskasse, beregnes et sluttoppgjør som viser kundens over- eller underfinansiering på utmeldingstidspunktet.

I 2020 er det innbetalt netto 27,8 millioner kroner i sluttoppgjør fra utmeldte kunder. Til sammenligning ble det i 2019 innbetalt netto 1,5 milliarder kroner som følge av at flere virksomheter innenfor samferdselssektoren meldte seg ut.

Forsinkelsesrenter, purregebyrer med mer utgjorde 6,2 millioner kroner i 2020 mens det i 2019 var 1,5 millioner kroner

	2020	2019
Innbetalt sluttoppgjør utmeldte kunder	27 813 142	1 538 759 048
Forsinkelsesrenter, purregebyrer med mer	6 154 251	1 540 726
Sum øvrige inntekter	33 967 393	1 540 299 774

NOTE 10 | Pensjons- og forsikringsutbetalinger**Pensjoner**

Utbetalte pensjoner utgjør 29,6 milliarder kroner i 2020, sammenlignet med 28,8 milliarder kroner i 2019. Økningen skjer primært som følge av økning i grunnbeløpet i folketrygden og økning i antall pensjonister. Utbetalingene inkluderer pensjoner som er utbetalt for pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer, som er blant ordningene som administreres av SPK. I henhold til overføringsavtalen mottar SPK refusjon av pensjoner som er utbetalt på vegne av andre pensjonsleverandører. I 2020 utgjorde disse refusjonene 710 millioner kroner.

Det er i 2020 avskrevet 31,3 millioner kroner i forbindelse med for mye utbetalt pensjon, fordelt på 7 455 pensjonssaker. Tilsvarende utgjorde avskrivninger av for mye utbetalte pensjoner 23 millioner kroner i 2019. Renter ved for sent utbetalte refusjonspensjoner utgjorde 0,1 millioner kroner i 2020 sammenlignet med 2 millioner kroner i 2019.

Personskade- og gruppelivserstatninger

Utbetalte yrkesskadeerstatninger utgjør netto 60,9 millioner kroner i 2020, sammenlignet med 48,7 millioner kroner i 2019. Beløpet inkluderer refusjon til folketrygden på 120 prosent av foregående års utbetalinger av erstatninger i henhold til lov om yrkesskadeforsikring. Dette utgjør 14 millioner kroner i 2020. Utbetalte yrkesskadeerstatninger varierer fra år til år avhengig av blant annet når skaden blir meldt SPK, skadelidtes behandlingsbehov, skadelidtes alder, skadeomfang og endringer i rettstilstanden.

Utbetalte gruppelivserstatninger utgjør 173 millioner kroner i 2020, sammenlignet med 153 millioner kroner i 2019. Utbetalte erstatninger det enkelte år avhenger både av antall saker (innmeldte dødsfall som gir rett til erstatningsutbetaling) og erstatningsbeløpet i de enkelte sakene. Erstatningsbeløpet avhenger blant annet av antall barn under 25 år.

Forsvarsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet har gitt SPK fullmakt til å behandle og utbetale erstatninger på vegne av dem. Dette gjelder erstatninger knyttet til skadetilfeller i utenlandsoppdrag, engangserstatninger knyttet til dødsfall og invaliditet ved avtjening av verneplikten samt utbetalinger i forbindelse med bilskadeordningen i staten. Samlet er det utbetalt 54,7 millioner kroner knyttet til disse belastningsfullmaktene i 2020. Tilsvarende beløp for 2019 utgjorde 68,4 millioner kroner.

Øvrige utgifter

Det er i 2020 utgiftsført 545 millioner kroner for kjøp av tjenester i forbindelse med administrasjon av forsikringsordningene, sammenlignet med 564 millioner kroner i 2019.

I 2020 fikk SPK refusjon på netto 0,2 millioner kroner i vartpenger og arbeidsgiveravgift sammenlignet med netto utbetaling på 0,5 millioner kroner i 2019. Vartpenger er en økonomisk støtteordning for ansatte som blir overtallige og oppsagte fra ikke-statlige virksomheter med medlemskap i Statens pensjonskasse. Vartpengeordningen i SPK fases ut med virkning fra 1. mars 2016.

For virksomheter som ikke tidligere har søkt om og blitt fritatt fra vartpengeordningen, betyr dette at ansatte som blir sagt opp etter denne datoen ikke lenger vil ha krav på vartpenger. De som allerede mottar vartpenger, vil fortsette å motta vartpenger som før.

Regnskapet er i 2020 belastet med 25 millioner kroner i beregnet arbeidsgiveravgift til folketrygden av beregnet arbeidsgiverandel og medlemsandel for virksomheter som ikke er pålagt å betale arbeidsgiverandel og medlemsandel direkte til Statens pensjonskasse. Beløpet utgjør en teknisk beregning av arbeidsgiveravgiften. Til sammenligning viser tilsvarende tall for 2019 en beregnet arbeidsgiveravgift på 24 millioner kroner.

	2020	2019
Utgifter		
Alderspensjoner	16 859 933 799	16 078 748 386
Særalderspensjon	2 874 683 777	2 845 403 224
Uførepensjon	2 259 636 373	2 304 621 192
Ektefellepensjon	3 880 569 103	3 845 460 296
Barnepensjon	115 533 763	118 253 595
Avtalefestet pensjon (AFP)	3 567 389 793	3 604 027 955
Sum utbetalte pensjoner inkl. renter ved for sen utbetaling	29 557 746 608	28 796 514 648
Mottatt refusjon utbetalte pensjoner for andre ordninger (-)	-710 464 505	-637 396 587
Avskrivning utbetalte pensjoner	31 294 461	22 668 744
Renter ved for sent utbetalte refusjonspensjoner	65 595	2 017 561
Utbetalte yrkesskadeerstatninger (inkl. avgift NAV og div. honorarer)	79 109 331	52 897 484
Mottatt refusjon fra arbeidsgiver for utbetalte yrkesskadeerstatninger (-)	-18 219 914	-4 197 469
Utbetalte gruppelivserstatninger	173 459 078	152 954 151
Utbetalte personskadeerstatninger på vegne av Forsvaret og Justisdepartementet (inkl. div. honorarer)	54 691 164	68 402 520
Sum utbetalte pensjoner og erstatninger	29 167 681 818	28 453 861 052
Administrasjonskostnader	544 855 699	564 465 266
Utbetalte vartpenger og arbeidsgiveravgift	1 677 611	3 097 800
Refusjon vartpenger fra arbeidsgiver (-)	-1 913 146	-2 596 120
Beregnet arbeidsgiveravgift til folketrygden	25 000 000	24 000 000
Sum øvrige utgifter	569 620 164	588 966 945

NOTE 10 forts. | Pensjonsutbetalinger (1 000 kroner)

Ordning og kundegruppe		Pensjoner etter lov om SPK			Storting og regjering	Øvrige ordninger	Totalt	POA	Totalt inkl. POA 2020
Pensjonsprodukt	Kjønn	Stat	Kommune/ fylkeskommune	Andre					
Avtalefestet pensjon (AFP)	Menn	539 265	598 334	303 913		2 665	1 444 176	6 528	1 450 703
	Kvinner	696 353	1 201 655	222 351		2 855	2 123 214	68 374	2 191 588
	Totalt	1 235 618	1 799 988	526 264		5 520	3 567 390	74 902	3 642 291
Alderspensjon	Menn	5 083 725	2 498 041	1 451 278	33 368	17 971	9 084 383	30 646	9 115 029
	Kvinner	3 409 495	3 325 023	985 889	23 591	31 554	7 775 551	166 280	7 941 831
	Totalt	8 493 221	5 823 063	2 437 166	56 958	49 525	16 859 934	196 926	17 056 860
Barnepensjon	Menn	29 857	16 407	11 015	287	246	57 812	783	58 595
	Kvinner	29 940	16 266	11 430		85	57 722	641	58 363
	Totalt	59 797	32 673	22 445	287	331	115 534	1 425	116 958
Ektefellepensjon	Menn	174 217	161 785	41 828	1 578	229	379 637	8 164	387 801
	Kvinner	2 501 665	707 976	270 273	14 049	6 969	3 500 932	10 320	3 511 252
	Totalt	2 675 882	869 761	312 101	15 627	7 198	3 880 569	18 484	3 899 053
Særalderspensjon	Menn	1 975 694	46 497	422 294	7 620	14 294	2 466 400	24	2 466 424
	Kvinner	225 591	47 885	115 223	2 641	16 945	408 284	1 084	409 368
	Totalt	2 201 285	94 382	537 518	10 261	31 239	2 874 684	1 108	2 875 792
Uførepensjon	Menn	250 511	175 135	174 467	278	302	600 694	5 084	605 778
	Kvinner	628 097	746 874	282 349	137	1 485	1 658 943	64 002	1 722 944
	Totalt	878 609	922 009	456 816	415	1 787	2 259 636	69 086	2 328 722
Sum utbetalte pensjoner	Menn	8 053 271	3 496 199	2 404 794	43 131	35 707	14 033 101	51 229	14 084 330
	Kvinner	7 491 141	6 045 678	1 887 516	40 418	59 894	15 524 646	310 701	15 835 347
	Totalt	15 544 411	9 541 877	4 292 310	83 548	95 600	29 557 747	361 930	29 919 677
Pensjonspremie		12 973 995	7 390 848	3 737 478		148 489	24 250 811	771 483	25 022 294
Premiereserve		436 789 322	78 869 753	58 135 661	543 743	1 235 449	575 573 928	8 553 217	584 127 145

NOTE 11 | Kundefordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Øvrige kundefordringer ¹⁾	2 023 041	2 873 913
Fordringer mot NAV (Sykepenger og øvrige refusjoner) ²⁾	1 131 734	1 163 588
Fordringer mot forsikringsordningene ³⁾	1 980 000	1 182 170
Sum kundefordringer	5 134 775	5 219 671

- 1) Gjelder i hovedsak fakturering av kurs. I tillegg gjelder fordringene fakturering for pensjonsberegninger for kunder, administrasjon av Stortingets pensjonsordning, fakturering for manglende innrapportering av pensjonsgrunnlag samt fakturering til NAV for utleide ressurser som følge av pandemien.
- 2) Påløpte fordringer mot NAV er overvurdert i størrelsesorden 300 000 kroner, som følge av systemmessig for høyt beregnede refusjoner. Det er gjort en avsetning for dette i resultatet og under kortsiktig gjeld.
- 3) Gjelder fakturering av stykkpriser fra SPK forvaltning til SPK forsikring.

Det er ikke forventet vesentlige tap på fordringer ved utgangen av året.

NOTE 12 | Andre kortsiktige fordringer

	31.12.2020	31.12.2019
Personallån og andre fordringer på ansatte	103 404	91 140
Fordringer NAV	-	30 232
Forskuddsbetalte kostnader ¹⁾	16 293 960	8 446 149
Sum andre kortsiktige fordringer	16 397 364	8 567 521

- 1) Gjelder i hovedsak programvarelisenser og husleie.

NOTE 13 | Leverandørgjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Leverandørgjeld til forsikringsordningene ¹⁾	6 485 603	5 981 962
Øvrig leverandørgjeld ²⁾	13 914 012	10 545 489
Sum leverandørgjeld	20 399 615	16 527 451

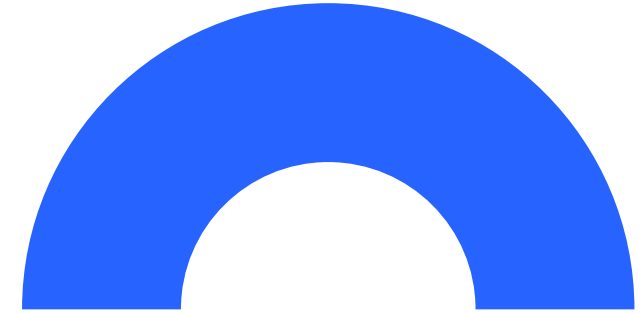
- 1) Gjelder pensjonspremie for 6. termin 2020 som betales fra SPK forvaltning til SPK forsikring.
- 2) Gjelder hovedsakelig leverandørgjeld i forbindelse med betalingsformidling fra NAV, konsulent- og lisenskostnader, husleie.

NOTE 14 | Annen kortsiktig gjeld

	31.12.2020	31.12.2019
Skyldige feriedager og fleksitid ¹⁾	9 402 589	8 479 456
Påløpte kostnader ²⁾	13 662 515	12 470 480
Sum annen kortsiktig gjeld	23 065 104	20 949 936

- 1) Balansføring av feriedager og fleksitid som de ansatte har til gode på virksomheten, utgjør til sammen 9 402 589 kroner.
- 2) Gjelder hovedsakelig påløpte kostnader som betalingsformidling fra NAV, konsulent- og lisenskostnader.

Årsregnskap for Jernbanens pensjonskassefond



Jernbanens pensjonskassefond yter lån til ansatte i NSB BA og tidligere Jernbaneverket, samt disse virksomheters datterselskaper, som har eller har hatt medlemskap i Statens pensjonskasse. Fondet har en fast kapital på 48,7 millioner kroner. Renteinntekter fratrukket administrasjonskostnader tilføres statskassen. Kapitalen eies av Statens pensjonskasse.

Det ytes lån til kjøp av bolig, påbygging/ombygging av bolig, skifteoppgjør samt refinansiering av lån med sikkerhet i den bolig som søkes belånt.

Låneordningen forvaltes av et styre. Administrasjon og forretningsførsel av lånevirksomheten er lagt til Statens pensjonskasse.

I 2020 ble samlet utlån redusert med 2,2 millioner kroner. Av samlet kapital på 48,9 millioner kroner, var 7,8 millioner kroner utlånt ved utgangen av 2020. Renteinntekter fratrukket administrasjonskostnader tilføres statskassen og utgjør 0,4 millioner kroner i 2020.

Årsregnskapet for Jernbanens pensjonskassefond er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra overordnet departement, og gir etter min vurdering et rettviseende bilde av fondets økonomiske status.

Jernbanens pensjonskassefond revideres som statlig fond av Riksrevisjonen.



Tomas Berg
administrerende direktør

Oppstilling av bevilgningsrapporteringen, 31.12.

Beholdninger rapportert i likviditetsrapport	Note	Regnskap 2020
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank		39 049 190
Endringer i perioden		2 036 155
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank		41 085 345

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet, 31.12.

Konto	Kontonavn	Note	2020	2019	Endring
640601	Ordinære fond (eiendeler)		41 085 345	39 049 190	2 036 155
810601	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank		-41 085 345	-39 049 190	-2 036 155

Note A | Forklaring av samlet tildeling

Det er ikke ført tildelinger eller tilskudd til fondet i 2020.

Det er ikke registrert noe tap knyttet til utlån for ansatte og pensjonister i Jernbanens pensjonskassefond for 2020. Eventuelle tap ville vært dekket innenfor statens garantiansvar.

Regnskapsprinsipper

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019, punkt 8.

Jernbanens Pensjonskassefond ble ved lov av 8. juni 1973 nr. 54 overtatt av Statens pensjonskasse. Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonto overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

Det er utarbeidet en egen prinsippnote til fondsregnskapet.

Resultatregnskap

	Note	31.12.2020	31.12.2019
Inntekter			
Renteinntekter utlån		208 132	239 700
Inntekter gebyrer		14 220	12 445
Renteinntekter bank	5	222 917	356 359
Sum inntekter		445 269	608 504
Utgifter			
Administrasjonsutgifter	4	60 786	72 148
Renteutgifter bank	5	8 023	-
Sum utgifter		68 809	72 148
Årets resultat		376 460	536 356
Disponering av årets resultat			
Tilført statskassen		376 460	536 356
Sum disponering		376 460	536 356

Balanse

	Note	31.12.2020	31.12.2019
EIENDELER			
Utlån	2	7 829 549	10 007 169
Innestående Norges Bank	3	41 085 345	39 049 190
Sum eiendeler		48 914 894	49 056 359
FONDSKAPITAL OG GJELD			
Kortsiktig gjeld	5	214 894	356 359
Fondskapital		48 700 000	48 700 000
Sum fondskapital og gjeld		48 914 894	49 056 359

Note 1 | Prinsippnote

Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Løpende inn- og utbetalinger knyttet til låneporteføljen skjer på bankkontoer som tilhører SPK.

Justering av netto bevegelse i låneporteføljen mot Jernbanens pensjonskassefond i Norges Bank skjer kontantmessig basert på periodens bevegelser.

Note 2

Av den samlede fondskapitalen på kroner 48 700 000 var kroner 7 829 549 lånt ut ved utgangen av 2020.

Note 3

Løpende inn- og utbetalinger knyttet til låneporteføljen skjer på bankkontoer som tilhører SPK.

Kontantmessig justering mot Jernbanens pensjonskassefond i Norges Bank er basert på periodens bevegelse i låneporteføljen.

Note 4

Vederlag til SPK for administrasjon av fondet er utgiftsført med 60 786 kroner.

Note 5

Kortsiktig gjeld på 214 894 kroner er netto opptjente renter i Norges Bank som skal tilfalle statskassen. Med en kreditrente på -0,040 % på slutten av 2020 fikk vi en renteutgift på 8 023 kroner.

Statistikk over pensjonsytelser

Antall pensjonister 31.12.2020

Ordning og kundegruppe		Pensjoner etter lov om SPK			Storting og regjering	Øvrige ordninger	Totalt	POA	Totalt inkl. POA 2020
Pensjonsprodukt	Kjønn	Stat	Kommune/fylkeskommune	Andre					
Alderspensjon	Totalt	120 376	58 104	30 559	325	321	209 459	2 936	212 395
	Menn	59 145	24 224	15 399	193	85	98 958	279	99 237
	Kvinner	61 231	33 880	15 160	132	236	110 501	2 657	113 158
Avtalefestet pensjon (AFP)	Totalt	3 804	5 661	1 535	0	12	11 007	257	11 264
	Menn	1 497	1 755	819	0	5	4 075	14	4 089
	Kvinner	2 307	3 906	716	0	7	6 932	243	7 175
Barnepensjon	Totalt	1 021	488	425	3	4	1 941	26	1 967
	Menn	505	244	217	3	3	972	16	988
	Kvinner	516	244	208	0	1	969	10	979
Etterlattepensjon	Totalt	35 168	8 685	4 806	138	48	48 845	379	49 224
	Menn	5 907	2 513	1 353	12	7	9 792	268	10 060
	Kvinner	29 261	6 172	3 453	126	41	39 053	111	39 164
Særalder	Totalt	8 275	1 021	2 002	29	97	11 418	65	11 483
	Menn	5 467	327	1 263	23	46	7 125	2	7 127
	Kvinner	2 808	694	739	6	51	4 293	63	4 356
Uførepensjon	Totalt	19 431	12 975	9 770	2	45	42 223	1 387	43 610
	Menn	5 392	2 425	3 312	1	10	11 140	54	11 194
	Kvinner	14 039	10 550	6 458	1	35	31 083	1 333	32 416
Totalt antall pensjoner*	Totalt	188 075	86 934	49 097	497	527	324 893	5 050	329 943
	Menn	77 913	31 488	22 363	232	156	132 062	633	132 695
	Kvinner	110 162	55 446	26 734	265	371	192 831	4 417	197 248

* Viser samtlige løpende ytelser fra SPK. En pensjonist kan ha flere ytelser i ulike ordninger og kundegrupper og/ eller ulike pensjonsprodukter. Derfor er totalt antall pensjoner rundt 8 000 høyere enn summen av delvis pensjonister og pensjonister som fremkommer i nøkkeltall, kapittel 2.

Statistikk forts.

Forsikrings- og erstatningsordninger som administreres av SPK

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antall nye krav gruppeliv	292	205	189	184	170	160
Antall nye skademeldinger yrkesskade	603	651	669	601	580	480
Antall nye skademeldinger engangserstatning for vernepliktige	55	57	53	78	63	56
Antall nye skademeldinger personskade bilansvar	33	45	20	18	9	2
Antall krav særavtaler tjenestereiser innland og utland, samt stasjonering i utlandet	9	12	28	19	13	12
Antall krav andre ordninger	7	7	9	10	4	2
Ordninger for veteraner (nye søkere) ¹⁾	63	66	77	59	48	36
Totalt antall åpne saker ved periodens utløp (alle ordninger)	693	728	794	798	815	697

1) Tidligere har vi oppgitt tall for opprettede saker, selv om det er opprettet flere saker per søker. Nå oppgir vi antall unike søkere til billighetserstatning, objektiv ansvar eller kompensasjonsordningene.



Vårt bidrag til Regjeringens inkluderingsdugnad

I juni 2018 vedtok Regjeringen en inkluderingsdugnad for alle statlige virksomheter. I denne dugnaden skal alle virksomheter utvikle rutiner og arbeidsformer i sitt personalarbeid med sikte på å rekruttere personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Vi har ansatt en medarbeider med nedsatt funksjonsevne/hull i CV-en i 2020. Det tilsvarer 2,6 prosent av nyansettelsene i 2020. Her redegjør vi nærmere om arbeidet med inkluderingsdugnaden.

Utfordringer;

Vi ser at mange som søker stilling hos oss, som enten har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, ikke krysser av for dette i rekrutteringsverktøyet vi bruker. Vi har allikevel vært bevisste på å se etter dette i rekrutteringsprosessene. For denne målgruppen kan det ha vært en utfordring at vi kun utlyste 100 prosentstillinger.

Aktiviteter i 2020:

For å synliggjøre at vi er en arbeidsplass som kan og vil tilrettelegge for medarbeidere med nedsatt funksjonsevne, informerer vi i alle våre stillingsutlysninger, at vi har kontorløsninger med universell utforming og heis i bygget. I tillegg har vi i 2020 fått inn et avsnitt om inkludering i alle våre utlysningstekster. Dette håper vi kan bidra til å tiltrekke oss flere aktuelle kandidater til de respektive stillingene også fra målgruppen.

Inkluderingsdugnadens målsetting kommer godt frem på våre rekrutteringssider. Alle lederne våre er informert og blir oppfordret til å særskilt vurdere søkere som oppgir at de har nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en. Dette er tydelig i vår lederhåndbok.

Universell utforming er viktig for oss og er lagt som føring for det omfattende reformarbeidet vi er i. Det gjelder alt vi endrer eller videreutvikler i egne systemer som gjør våre digitale verktøy mer fleksible og tilrettelagte for ansatte med behov for tilrettelegging.

Resultater;

Det er rekruttert og ansatt en medarbeider med nedsatt funksjonsevne/hull i CV-en i 2020. Det tilsvarer 2,6 prosent av nyansettelser dette året. Vi hadde en plan om å delta i traineeprogrammet til staten, men på grunn av korona-situasjonen og nesten alle medarbeidere på hjemmekontor, ble dette for utfordrende i år. Deltagelse i statens trainee-program blir derfor sterkt vurdert i 2021.

Vi må erkjenne at vi ikke klarte å nå Regjeringens målsetting på 5 prosent i 2020. Det skyldes at vi ikke har tiltrukket oss nok kvalifiserte søkere fra denne gruppen.



Revisjonsmeldinger for Statens Pensjonskasse



Side 2 av 4

Presisering

Statens pensjonskasse er en forvaltningsbedrift som er organisert i flere «selskaper». Det framkommer av prinsippnotene til henholdsvis bevilgnings- og artskontorrapporteringen og virksomhetsregnskapet at årsregnskapet er en sammenstilling av regnskapsdata for de to interne virksomhetsområdene SPK forvaltning og SPK forsikring, som i noten er omtalt som «selskaper». Resultatene fra ordninger knyttet til pensjon, forsikring og boliglån, som forvaltningsbedriften administrerer, er presentert som gjennomstrømningsposter i årsregnskapet i henhold til kontantprinsippet. Pensjons- og forsikringsordningene er klassifisert som «tilskuddsforvaltning», mens boliglånordningen følger retningslinjer for statsbanker og er klassifisert som «innkrevingsvirksomhet». Virksomhetsregnskapet er satt opp etter de statlige regnskapsstandardene (SRS).

Prinsippnotene til virksomhetsregnskapet opplyser at: «Interne transaksjoner mellom driftsregnskapet og gjennomstrømningspostene ikke er eliminert, da de gjelder reelle pengestrømmer som påvirker ulike deler av regnskapet. Tilsvarende er reskontroposter i driftsregnskapet ført opp, selv om det ikke finnes bokførte motposter i de kontante gjennomstrømningspostene».

Forholdet har ingen betydning for vår konklusjon om årsregnskapet.

Øvrig informasjon i årsrapporten

Ledelsen er ansvarlig for årsrapporten, som består av årsregnskapet (del VI) og øvrig informasjon (del I–V). Riksrevisjonens uttalelse omfatter revisjon av årsregnskapet og virksomhetens etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring, ikke øvrig informasjon i årsrapporten (del I–V). Vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen i årsrapporten. Formålet er å vurdere om det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen, årsregnskapet og kunnskapen vi har opparbeidet oss under revisjonen. Vi vurderer også om den øvrige informasjonen ser ut til å inneholde vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere dette i revisjonsberetningen.

Det er ingenting å rapportere i så måte.

Ledelsens og det overordnede departementets ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS). Ledelsen er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at virksomheten rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Riksrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Riksrevisjonens konklusjon. Betryggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede

Side 3 av 4

feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Riksrevisjonen, instruks om Riksrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om regnskapsestimater og tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten og de statlige regnskapsstandardene (SRS)

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer også det overordnede departementet om dette.

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Dersom vi gjennom revisjonen av årsregnskapet får indikasjoner på vesentlige brudd på administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten, gjennomfører vi utvalgte revisjonshandlinger for å kunne uttale oss om hvorvidt det er vesentlige brudd på slike regelverk.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om etterlevelse av administrative regelverk for økonomistyring

Vi uttaler oss om hvorvidt vi er kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene på en måte som i vesentlig grad strider mot administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten. Uttalelsen gis med moderat sikkerhet og bygger på ISSAI 4000 for etterlevelsesrevisjon. Moderat sikkerhet for uttalelsen oppnår vi gjennom revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi finner nødvendige.

Side 4 av 4

Basert på revisjonen av årsregnskapet og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til ISSAI 4000, er vi ikke kjent med forhold som tilsier at virksomheten har disponert bevilgningene i strid med administrative regelverk med betydning for økonomistyring i staten.

Oslo; 29.04.2021

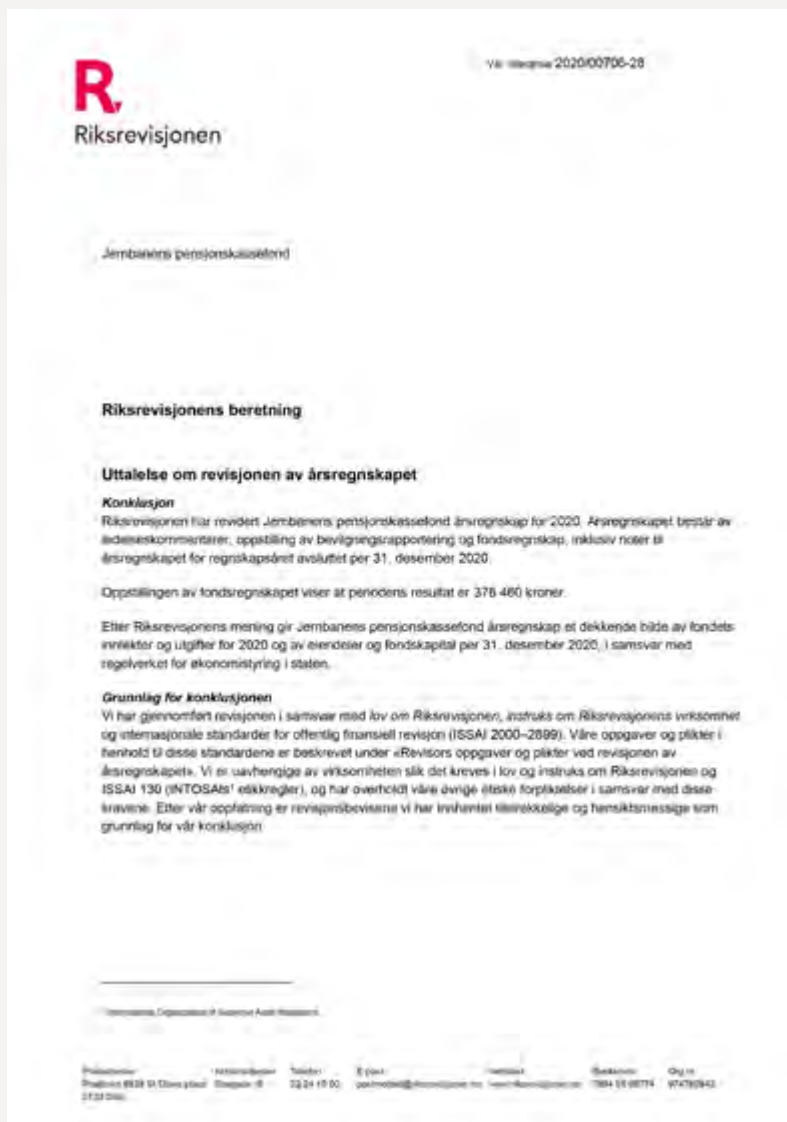
Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt

Revisjonsmeldinger Jernbanens pensjonskassefond



Side 2 av 3

Ansvar for fondets årsregnskap

Jernbanens pensjonskassefond forvaltes av Statens pensjonskasse. Ledelsen i Statens pensjonskasse er ansvarlig for å utarbeide et årsregnskap som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten. Fondsforvalteren er også ansvarlig for å etablere den interne kontrollen som den mener er nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Det overordnede departementet har det overordnede ansvaret for at fondet rapporterer relevant og pålitelig resultat- og regnskapsinformasjon og har forsvarlig internkontroll.

Rikstrevisjonens oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Målet med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for Rikstrevisjonens konklusjon. Betyggende sikkerhet er et høyt sikkerhetsnivå, men det er ingen garanti for at en revisjon som er utført i samsvar med *lov om Rikstrevisjonen, instruks om Rikstrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir ansett som vesentlig dersom den, enkeltvis eller samlet, med rimelighet kan forventes å påvirke de beslutningene brukere treffer på grunnlag av årsregnskapet.

Vi utøver profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen, i samsvar med *lov om Rikstrevisjonen, instruks om Rikstrevisjonens virksomhet* og internasjonale standarder for offentlig finansiell revisjon.

Vi identifiserer og anslår risikoene for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten den skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Videre utformer og gjennomfører vi revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer og innhenter tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis som grunnlag for vår konklusjon. Risikoene for at vesentlig feilinformasjon ikke blir avdekket, er høyere for feilinformasjon som skyldes misligheter, enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil. Grunnen til det er at misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, feilpresentasjoner eller overstyring av intern kontroll.

Vi gjør også følgende:

- opparbeider oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige ut fra omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om hvor effektiv virksomhetens interne kontroll er
- evaluerer om regnskapsprinsippene som er brukt, er hensiktsmessige, og om tilhørende opplysninger som er utarbeidet av ledelsen, er rimelige
- evaluerer den totale presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene
- evaluerer om årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et dekkende bilde i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten

Vi kommuniserer med ledelsen blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og når revisjonsarbeidet skal utføres. Vi vil også ta opp forhold av betydning som er avdekket i løpet av revisjonen, for eksempel svakheter av betydning i den interne kontrollen, og informerer det overordnede departementet om dette.

Side 3 av 3

Når det gjelder forholdene som vi tar opp med ledelsen og informerer det overordnede departementet om, tar vi standpunkt til hvilke som er av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet, og avgjør om disse skal regnes som sentrale forhold ved revisjonen. De beskrives i så fall i et eget avsnitt i revisjonsberetningen, med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring. Forholdene omtales ikke i beretningen hvis Riksrevisjonen beslutter at det er rimelig å forvente at de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring vil være større enn offentlighetens interesse av at saken blir omtalt. Dette vil bare være aktuelt i ytterst sjeldne tilfeller.

Oslo, 29.04.2021

Etter fullmakt

Tor Digranes
ekspedisjonssjef

Knut G. Lien
avdelingsdirektør

Beretningen er godkjent og ekspedert digitalt



Årsrapport gitt ut av Statens pensjonskasse.
Vi tar forbehold om trykkfeil.

Foto: Statens pensjonskasse
Freepik.com (side 41)